

NOVI tednik

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE
KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Pred glasovanjem

PREMALO VEMO!

Vse bolj se približujejo dnevi, ko bodo delavci in kmetje glasovali o izenačitvi pravic iz zdravstvenega varstva kmetov z delavci. To bo 19. in 20. novembra in na referendumu bo odločala solidarnostna zavest predvsem delavskega sloja. Zato smo med delavci tovarne Emo v Celju napravili malo anketo, ki naj bi nas seznanila o tem, koliko so delavci pripravljeni in seznanjeni s potekom večmesečne razprave, ki bo konec meseca kronana z uspešnim referendumom.

O smiselnosti akcije, ki naj bi izenačila zdravstveno varstvo kmeta z delavcem, je skoraj odveč izgubljati besedi, saj mora biti že vsem jasno, da ne gre samo za minuli dolg ljudem, ki so na svojih ramah nosili med vojno in tudi po njej veliko breme. Tu gre predvsem za letošnjo najpomembnejšo politično odločitev in za izglajevanje socialnih razlik ter utrjevanje resnične enakopravnosti med ljudmi.

Koliko o tem vedo naši delavci iz proizvodnje, koliko so o bližnjem glasovanju seznanjeni, je tekla beseda, ko smo se vsedli v tovarni EMO, da pokramljamo z njimi.

CIRIL KOSMAC, skupinovodja v vlačilnem oddelku, je izrazil misel, da se mu izenačitev pravic delavca s kmeti zdi nujna, ker tudi kmet ima poln delovni čas, včasih pa še daljšega. Čuti pa pomanj-

kanje razlage in temeljite, konkretne objasnitve, za koliko bo prikrajšan delavec žep.

Iz ust HRIBOVŠKA FRANCA je bilo čuti naslednje razmišljanje: Še vedno smo delavci premalo seznanjeni s tem. Informativna sredstva poročajo samo načelno, jaz pa bi rad konkretno. Odločil se bom za referendum, ker se mi zdi, da je to do kmetov pošteno.

KRIZNIK ANICA, ki dela v emajlirnici, je povedala naslednjo misel: »Veliko je bilo že napisanega, delavcu pa je premalo jasno, koliko bo prizadet njegov žep. Družbeno politične organizacije so storile premalo, da bi ljudje vedeli za kaj gre. Le nekaj megle nega smo čuli, konkretnega pa nič. Enakega mišljenja je bila tudi SKALICKI Joža, Štefan RAVNJAK, ZLICAR Anton.

JOZE ZORINČIČ pa je dejal: »Jaz za izenačitev nisem, ker bogati kmetje bi lahko plačevali sami. Enako varstvo z delavci bi prisodil samo revnim kmetom, takim, ki zdravnika ne morejo plačati. Istega mnenja je bila tudi MACUH Cvetka, Ivan SIVKA pa je dodal, da v njegovem oddelku, to je v emajlirnici o bližnjem referendumu prav malo vedo in imajo o njem in o tem, koliko bo šlo iz delavčevega žepa prav nejasne pojme.

Malo bolj optimističen je bil Milan MLAKAR, mladinec, ki je v celoti podprl pomoč in solidarnost, ki naj bi jo delavci pokazali do kmeta. Ker poznam razmere na Kozjanskem, je dejal, bom med prvimi, ki bom glasoval za. Za referendum. Tudi Zvone GOLOB je bil podobnega mnenja, imel je le eno pripombo, naj bi delavcem nalili čistega vina. Koliko bo šlo iz njihovih žepov?

Ni bil naš namen delati propagandno akcijo med delavci, pa vendar se je vsilila misel, da so le-te zelo potrebni. Delavci in vodstvo tovarne EMO bodo v teh dneh odločali še o eni pomembni nalogi, od katere bo odvisno kolikšen kos kruha bo vsakemu odmerjen. Glasovali bodo namreč o integraciji z Iskro. Pa vseeno se lahko vprašamo, kaj so naredili odgovorne organizacije zato, da so bili njihovi ljudje seznanjeni z eno najpomembnejših političnih akcij letošnjega leta? Ne poznavanje, ki je velo iz odgovorov, ne more biti trdna garancija za uspešnost glasovanja, pri katerem ne smemo zametavati minulo delo.

ZDENKA STOPAR

ALOJZ SENICA, kmet iz Ponikvice in predsednik skupščine kmečkega zdravstvenega zavarovanja v Celju pravi, da mu je težko pri srcu, ko se obrača na delavce, naj razumejo položaj revnejših kmetov, predvsem ostarelih in izkažejo svojo solidarnost pri glasovanju za združitve delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja. Ko se ozira v preteklost, na čas, ko so kmetje stali čvrsto na strani delavcev v njihovem boju, istočasno opozarja, da naš delavski razred, ki zvečine neposredno izhaja iz kmečkega sloja, pomaga svojim staršem, bratom, sestram, ki so ostali na kmetiji. Razgovor z Alojzom Senico bomo v celoti objavili v nedeljski oddaji Radia Celje.

(Foto: J. Krašovec)

DELAVCI, OBČANI!

Zavarovalci skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Celje in skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Celje bodo 19. in 20. novembra 1972 skupno z zavarovalci drugih skupnosti v Sloveniji odločali o tem, da bi se zdravstveno varstvo kmetov izenačilo z zdravstvenim varstvom delavcev.

S tem bomo zmanjšali socialne razlike med našimi državljani, kajti tako bosta pred zdravnikom v ambulanti in bolnišnici kmečki in delavski zavarovanec enakopravna in enaka.

Zato smo prepričani, da boste vsi delavski in kmečki zavarovalci glasovali

ZA

IZENACENJE PRAVIC IZ ZDRAVSTVENEGA
VARSTVA DELAVCEV IN KMETOV

Skupnost zdravstvenega zavarovanja
delavcev C e l j e

Skupnost zdravstvenega zavarovanja
kmetov C e l j e

OB REFERENDUMU: ALI ŽE VESTE?

Prispevek 0,45 % se bo plačeval iz povečane stopnje za nesreče pri delu in poklicna obolenja pri delovnih organizacijah. Če bi namreč za 0,45 % spremenili bruto osnovo osebnih dohodkov, bi s tem povečali tudi bruto osnovo ostalim koristnikom, ki se financirajo iz bruto osebnih dohodkov.

Predvidena stopnja 0,45 odstotka je dokončna in jo

po referendumu ni mogoče zviševati. Ne bo se povečala niti v naslednjih letih, ker tudi kmetje sami ne bi zmogli nositi večjega bremena.

Pri izenačevanju pravic iz zdravstvenega varstva bodo nastali večji izdatki kot doslej. Te bodo pokrivalo družbeno politične organizacije, republika in občine (65 %). Delovne organizacije pa bodo ude-

ležene z 0,45 %, pri čemer PA NE BODO PRIZADETI OSEBNI DOHODKI ZAPOSLJENIH.

Z združitvijo zdravstvenega varstva kmeta z delavcem se bodo zmanjšale socialne razlike med našimi državljani, kajti tako bosta med zdravnikom v ambulanti in bolnišnici kmečki in delavski zavarovanec enakopravna in — ENAKA.

z urednikove mize

Nek bralec nam je napisal, da se dobro blago samo hvali in da včasih veliko obljublja, torej — bolje je, da manj opozarjamo kaj nameravamo in da naj raje, kar še naprej dobro delamo. Soglasno! Res je bolje sproti presenečati in vsakodnevno spoznavati vse večjo navezanost bralcev na časnik. Poglejte, dragi bralci, Na urednikovi mizi je vsak dan več pisem, tako da bomo morali res kmalu nameniti rubriki Bralci pišejo dve strani. Tega smo zelo vesel. Vsako pismo in mnenje skrbno preberemo. Redka so pisanja, ki niso našla mesta v časniku in tako bomo delali tudi v prihodnje, zato kar pisalo v roke. Dragocenji so vaši odmevi na naše članke in zapise in res je, da bomo dali vselej prednost polemiskim in odmevnim pismom.

Dve zanimivosti vam sporočamo — v ponedeljek se začne na celjskem območju teden srečanj s slovenskimi književniki, v nedeljo pa odhaja na pot v INDIJO Jure Krašovec. O obeh dogodkih bomo obširno poročali.

Danes pa preberite zlasti zapise o glasovanju za izenačitev zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov.

VAS UREDNIK

**STOP — pop moda
shop**

MLADO ZA MLADE

2. nadstropje

VELEBLAGOVNICA

POD BOČEM JE LEPA JESEN

Tisto lepo poslikano gostilno v Podplatu gotovo poznate? Prav. Nobene besede o njej ne bomo spregovorili, ker je tudi obiskali nismo. Odšli smo kar naprej, na desno, če greste v Maribor, po cesti, ki se čisto malo vzpne in mimo nekakšnega skladišča, za katerega so nam povedali, da je bilo nekdanje prvotno skladišče že pokojnega Sad-Soka iz Koprivnice, predhodnika sedanjega Vitala v Mestinju. Cesta ni nič kaj hvale vredna in mimogrede smo jo stlačili v isti koš kot vse kozjanske ceste, čeprav nima nobene zveze s Kozjanskim. To je namreč Šmarsko, kraj pa, kamor smo namenili naš korak, je bil Kostrivnica in — za to smo se odločili kar vsi naenkrat, brez glasovanja, ko smo ga zagledali iz naše barke. Tako lepega kotička na tem razrvanem svetu, opustošenem in skrunjenem, zlepa ne najdeš in, kot smo pozneje spet soglasno ugotovili z vaščani, se s tem strinjajo tudi oni.

Tako so rekli in menda tudi drži. Ogrizek Lado, nekam nasmejan trgovec in njegova žena, nam tega nista povedala, naleteli pa smo prav nanju in tako sta bila prva dva vaščana, s katerimi smo imeli opravka. Že res, da je pred trgovino, kakršne so vse vaše trgovine in kjer dobiš vse, od šivanke do pralnega stroja in še tisoče čudovitih reči, stal mogočen mercedes z nemško registracijo in da sta se s trgovcem pogovarjala tuja gospod in gospa, gospa je pestovala trgovčevega Murija, recimo, da mu je tako ime, toda ta dva sta bila tuja še nam. Za trgovcem so stali domači fantje in ko smo privlekli na dan fotoaparata, so se poskrili, kot se je najbrž skrili tudi vrag pred križem.

Je pa povedal kostrivniški trgovec Vlado, da je v bližini mineralna voda in da jo celo prodajajo, lastnosti pa so menda kar enake kot rogaškega Templa. Zaradi tega Kostrivnica seveda ne bo postala svetovno znano zdravilišče, lahko pa bi bila prijeten turistični kraj, trg je že asfaltiran in to so storili vaščani sami, ki se baje čudovito razumejo, v okolico, tik pod Bočem, ki varuje sanjsko lepo vasico, pa je precej vinogradov, ki dajejo imenitno vino in še lepši pogled. Vse tukaj je skladno, ubrano v eno samo harmonijo, kakršno je zmožna ustvariti samo narava. Kar še ni, še bo, so rekli v Kostrivnici in kar je že, je samo podlaga. Mimogrede smo bili poučeni, da tudi bog ni ustvaril sveta v enem samem dnevu...

PRIBLIŽATI BOČ

»Drogeve postavljajo za elektriko, za TV stolp na Boču. Prejšnji teden so dokončali cesto čisto do koč, denar pa so zbrali z vseh vetrov,« je modroval Vlado in pestoval kučka, ki se je preselil iz rok gospe iz mercedesa. Tista pripomba o asfaltiranju skozi vas nas je

zbadala in brž smo zanergali, zakaj ni asfaltiranih še tistih borih par kilometrov.

»Ni šment, da ne bi uredili tudi to. V slogi je moč, ne?« Se strinjamo. Najbrž bo v Kostrivnici kmalu pripeljal asfalt, kadar pa bo, potem bodo imeli levji delež pri tem spet občani, pridni kot mravlje. No, letos marca so ustanovili prosvetno društvo. Že dela. V pevskem zboru zbrani se Kostrivničani družijo z vetrovi iz Boča, dramska skupina jim bo krajšala dolge zimске večere, da pa le ne bi bilo tako vse lepo, pa je treba povedati še to, da se jim bo vsak čas podrla šola, okoli stopetdeset let stara, nad glavo. Na takšne reči smo sicer že navajeni, a ni, da bi jih človek prezrl.

O tem nam je govoril mirni in tihi ravnatelj osnovne šole v Kostrivnici, kamor ne vozi niti eden avtobus in hodijo otroci v šolo tudi po dve uri izpod Boča in skoraj tudi že z njega, Karel Lipnik.

»Ja, ena najstarejših šol v šmarni občini je to. Sedaj iz leta v leto pada. Šola je v rušenju, lahko bi dejal, da so to le še pokonci stoječi zidovi. Problem je tudi to, da ni stanovanj, trije se namreč vozijo, ostali šolniki pa stanujejo doma, ker so pač domačini.«

Razgovoru se je pridružil tudi Alojz But, kmet dobro stoječe kmetije, kakršnih je v Kostrivnici precej. Nasploh se lahko reče, da so kmetije vzorno urejene in da malo kjer opaziš nered, značilen za prenekateri kraj. Beseda je dala besedo in prav kmalu je pogovor nanesel nov veter v naše kramljanje. Alojz But je s pravo kmečko močnatostjo in preudarnostjo spregovoril o izenačitvi kmečkega in delavskega zavarovanja.

»DOBRO JE TO!«

»Tisti, ja bom že iztisnil iz sebe, ker mislim, da je tako prav, če le ne bodo prevleke dajatve, kajti sicer je boljše, da svoj denar naložim v banko in potem iz nje jem-

ljem na stara leta in še obresti bodo.«

Tako But. Mladi ravnatelj je samo poslušal, okoli nas pa

se je sukala Ana Tadinova, ljudska umetnica, kiparka, predvsem pa prijetna ženica. Alojz je izkoristil trenutek tišine in povzel:

»Če bi bilo takrat, ko sem prišel od vojakov, tako kot je sedaj, ko kmetu le lepše kaže, bi naše kmetijstvo dije prišlo, kot je. Malo več bi se moralo gledati na kmeta, kar je res, je res. No, saj veste, kaj mislim, krediti pa take reči.«

Potem smo odšli ven in Tadinova Ana je pokazala svoje kipce, iz šole so se vsuli otroci, zadaj, na drugo stran Boča se je nebo pordečilo in veličastna lipa tik cerkve je ujela v svoje gole veje zad-

nje žarke zahajajočega sonca. Tole stvar sem mislil napisati čisto brez vsakega romantičnega navdiha, a pokazite mi nekoga, ki bi to zmožel, ko bi videl vso tisto lepoto. Še več, oddahnil sem se, ko smo se že peljali po razbrzdani cesti in srečali kmetiča z vnukom ali sinom, najbrž sta pasla živino, ženske so greble korenje, od večnega tarnanja. V Kostrivnici ne tarnajo in tudi problemov ne obešajo na veliki zvon.

Jesen pod Bočem je lepa kot je lepa povsod, še zlasti tam, kjer žive dobri in prijazni ljudje.

MILENKO STRASEK

Maljo je hiš v Kostrivnici, toda tisto, kar je, je lepo, ubrano v celoto in predvsem tako zelo naravno. Malokdo ve za vasico pod Bočem, kdor pa ve, zna ceniti njeno odmaknjenost in mirnost.

Sola se jim podira nad glavo, oni pa veseli stopajo po tistih nekaj metrih asfalta skozi trg, toda če bi bil človek več časa z njimi, bi prav gotovo slišal iz mladih ust vprašanje: Kdaj nam bodo dali novo šolo?

CELJE

Skupno o mladini

Na skupni seji predsedstva občinske konference ZM in komiteja občinske konference ZKS Celje so prejšnji teden razpravljali o položaju in vlogi mladine v graditvi socialističnih družbenih odnosov. Boris Rosina, predsednik komisije za mladino pri komiteju, je v uvodu dejal, da so danes osrednja vprašanja, o katerih bi morali spregovoriti mladi in ZK, tale: idejno usposabljanje mladine, odnos družbe do perečih problemov standarda mladine, enakopravnost start mladine v šolanje in poklic, marksistično izobraževanje, delo mladine v šolah, krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah in v različnih interesnih dejavnostih. Mladi bi se morali dosledneje in bolj dejavno boriti za dolgoročne interese delavskega razreda, saj so ti interesi tudi interesi mlade generacije. Razpravljavci so opozorili, da bi se morali v vseh delovnih sredinah odločiti za odkrite in poglobljene razprave o delu in problemih mladine — ne le v ZM in ZK, pač pa tudi v samoupravnih organih, pedagoških kolektivih, društvih, vsepovsod tam, kjer je mladina prisotna. Na koncu seje so izvolili komisijo, ki bo oblikovala sklepe in poda la osnovo za politično delo ZK med mladino. Seja komiteja in predsedstva je sodila med priprave na III. konferenco ZKJ.

V drugem delu seje je komite najprej ocenil aktivnost ZK v celjski občini po pismu. Poleg razširjene seje komiteja in seje koordinacijskega aktivna občine so se po pismu sestala vsa vodstva občinskih političnih organizacij, aktiv direktorjev komunistov, komunisti državne kontrole in organizacije in oddelki v bazi, nekateri razgovori pa so se predvideli. Člani komiteja so menili, da morajo biti vsa politična prizadevanja komiteja usmerjena v revolucionarno uresničevanje stališč v konkretnih delovnih sredinah. Komite je odločno podprl razširjeno sejo sekretariata CK ZKS in se zavzel za dosledno razčistevanje deformacij in idejnih odklonov v občini ter v vsaki samoupravni in partijski sredini.

—and

DARILO, ki je več kot DARILO

DARILNI BON

VELEBLAGOYNICA

v CELJU

Seja skupščine občine Žalec

DOBRI GOSPODARJI

Na zadnji seji obeh zborov skupščine občine Žalec so odborniki v osrednji točki dnevnega reda obravnavali oceno letošnjih gospodarskih gibanj. Istočasno so se pogovarjali tudi o izhodiščih za oblikovanje družbenega plana za prihodnje leto. Ugotovitve iz obsežnega poročila, kasneje jih je potrdila tudi razprava, kažejo, da letošnje gospodarjenje v žalski občini zelo dobro raste. O nekaterih pomembnejših dosežkih smo v našem časniku že pisali.

Se zlasti pozitivna gibanja so zabeležili v tistih delovnih organizacijah, kjer so izvedli, odnosno so še v izvajanju posebni sanacijski programi. Gradnja, Keramična Liboje, Garant in Sigma so podjetja, kjer so sanacijski programi že pokazali odlične rezultate. Izjemo v tem sklopu predstavlja Montana, na račun katere je bila na skupščini izrečena tudi določena kritika, kajti izvajanje sanacijskega programa ne poteka tako kot bi bilo potrebno. Na seji skupščine pa je bilo posebno poudarjeno dobro sodelova-

nje gospodarstva s celjsko podružnico Ljubljanske banke, ki se je v zadnjem obdobju kar močno angažirala s svojimi sredstvi pri sanaciji razmer v posameznih kolektivih. Od tako zastavljene sodelovanja si obetajo s strani Ljubljanske banke tudi v bodoče pozitivnih odzivov na vloge posameznih podjetij.

Ko so odborniki na seji skupščine govorili o novi davčni politiki, so med drugim sprejeli tudi nekaj konkretnih zaključkov, ki bodo pripomogli k učinkovitejšemu delu na tem področju. Med drugim so priporočili organom odkrivanja in pregona, da čimprej opravijo vse potrebne preglede, kot jih predvideva pred nedavnim sprejet program davčne uprave. Da bi v bodoče zagotovili dosledno izvajanje načel davčne politike in ustvarili popoln pregled nad davčnimi zavezanci, bo skupščina v treh naslednjih letih zagotovila potrebna finančna sredstva za tehnično opremo za

avtomatsko obdelovanje podatkov. Predvidevajo, da bo za to potrebnih okoli 150 milijonov starih dinarjev. Nadalje pa je skupščina sprejela tudi sklep, da se mora davčna uprava do leta 1973 ustrezno kadrovsko utrditi, da bo tako lažje kos vedno večjim zahtevam, ki se postavljajo pred njo.

Na predlog komisije za volitve in imenovanja so odborniki s tajnim glasovanjem izvolili tudi dva nova ravnatelja šol. **MARIJA CEHNER**, dolgoletna ravnateljica osnovne šole v Petrovčah, je odšla v zaslužni pokoj. Na izpraznjeno mesto sta se prijavila dva kandidata in skupščina je za novega ravnatelja izvolila **IVANA CENTRIHA**, ki je bil doslej predmetni učitelj v Grižah, sicer pa je aktiven družbeni politični delavec že vrsto let. Za ravnatelja Posobne šole v Žalcu pa so izvolili defektologa **JOŽETA DROFENIKA**, ki je bil doslej zaposlen pri Delavski univerzi v Celju.

B. STRMČNIK

Konjice

SEZNANJENI DELAVCI

V delovnih organizacijah in podjetjih v Slovenskih Konjicah so se v teh dneh pričele konkretne razprave z zaposlenimi ljudmi o bližnjem referendumu za izenačitev pravic zdravstvenega varstva delavcev in kmetov. Ustanovljeni so posebni odbori, v katerih so predstavniki političnih organizacij in samoupravnih organov, ki so zadolženi zato, da bodo pravilno ljudje razumeli in glasovali za združitve.

Imeli take sestanke v obratih in delovnih enotah in v vseh izmenah. Na njih bodo spregovorili tudi o delovnih uspehih in o načrtih ter investicijskem vlaganju v prihodnjem letu.

V trgovskem podjetju »Dravinjski dom« bodo imeli razgovore o združitvi in glasovanju za izenačitev zdravstvenega varstva v svojih poslovalnicah v Ločah, Zrečah in Slovenskih Konjicah.

O združitvi razpravljajo tu-

di v drugih delovnih organizacijah z enim samim in ednim ciljem, da referendum 19. in 20. t. m. uspe. Zato je za neposredno glasovanje v občini določenih za delavce 22 volišč, za kmečke zavarovanje pa 19. V nekaterih večjih podjetjih pa bo po več volišč, manjša pa se bodo združevala v enega samega. Med občane je bilo v teh dneh razdeljenih veliko propagandnih brošur, v akcijo pa so se vključili tudi šolarji.

Obrtniki govorijo

KOMU POMAGATI?

Silva Križanec

Rudi Zumer

Terezija Sinatović

Silva Križanec ima obrt komaj eno leto in vendar je nezadovoljna. V svojem frizerskem salonu v spodnjem delu Rogatca ima največ strank ob sobotah, nedeljah in kvečjemu še petkih, ostale dni bolj malo. Pravi, da je preveč dajatev, da so premajhne cene, medtem ko se cene materiala večajo. Pritožili so se že na občinsko skupščino v Šmarje pri Jelšah, češ da lastniku ostane le minimalna plača. To niti ni največja nadloga, če upoštevamo, da je v kraju mnogo deklet, ki so iz učene frizerke in delajo na tu. Precej strank zbeži na ta način in gotovo je, da Silva Križanec s tem ne more biti zadovoljna. V tako majhnem kraju se pozna vsak dinar.

Rudi Zumer iz Rogatca, mesar privatnik, ni tako črnogledo razpoložen. Le to pravi, da je treba veliko delati, da mora vse sam nabaviti, posledica tega pa je, da ima vedno sveže in kvalitetno meso, skratka takšnega, kot si ga želi vsaka gospodinja. Včasih ima sicer težave z nabavo, vendar ga ne moti, bolj ga moti to, da »pri nas premalo dajo na obrtnike, da zavirajo njih delo in da bi morali dati obrtniku, ki si sam služi kruh v potu svojega obraza, več možnosti za kredite.« Čeprav so v Rogatcu štiri mesnice, je Rudi Zumer s poslom zadovoljen.

Terezija Sinatović, lastnica gostišča Pri starem zmaju in

hkrati tudi edinega privatnega lokala v Rogatcu, se pritožuje zaradi neredov v svojem lokalu pa tudi nov market, ki so ga odpri nedavno tega, ji pobere del gostov. Pri njej dobiš toplo hrano, lahko pa tudi, če si zaželiš, specialitete. Ima precej abonentov, delavcev iz bližnjega Huma na Sotli, kjer je steklarna Straža. Terezija Sinatović je vse v eni osebi: direktor, poslovođa in kuharica, pomagata pa ji še dve dekleti. Z davčno politiko občine Šmarje pri Jelšah se popolnoma strinja in meni, da dajate niso pretirane. Čedalje pogostejši pretepi domačih, odnosno okoliških fantov, ji kalijo sicer mirno življenje.

Milenko Strašek

Nič iz žepov

Več razlogov je za trditev, da je akcija o izenačitvi pravic zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov ena najpomembnejših solidarnostnih akcij delovnih ljudi v zadnjem obdobju. Tokrat namreč ne glasujemo o kakšnem potu, vodovodu ali šole, temveč se opredeljujemo pravzaprav tudi načelno. Iz te odločitve bi lahko razbrali naš praktičen odnos do načela enakosti, enakopravnosti, pravičnosti in še nekaterih drugih tolikokrat poudarjenih značilnosti našega medsebojnega ter družbenega odnosa. Kajti tokrat pravic in obveznosti ne bo zapisal zakon, temveč samoupravna pobuda, ki iz nje akcija tudi izhaja. Izenačevanje pravic zdravstvenega varstva kmetov z delavci pa ima še eno značilnost, zavorlo katere ji še posebno pravimo solidarnostna akcija. Materialno posledico novih pravic si bodo namreč razdelili družbeno-politične skupnosti in delavsko zavarovanje.

Skupna stopnja prispevka za zdravstveno zavarovanje delavcev znaša zdaj 8,7 odstotka bruto. Kmečki zavarovanec pa plačuje prispevek po stopnji 23 odstotkov od katastrskega dohodka, poleg tega pa še 420 dinarjev pavšala na gospodarstvo. Očitno je, da bi — vključujoč tudi ostale davčne obveznosti lahko bilo sleherno nadaljnje obremenjevanje (zlasti manjših ter srednjih kmetij) že kar usodno. In vendar je to le eden izmed razlogov, ki narekujejo predlagano delitev stroškov izenačitve. Gre tako za uresničevanje ideje o enotnem nacionalnem zavarovanju, kako tudi za spoznanje o pravicah minulega dela, ki gredo kmečkemu prebivalstvu na račun odrekanj v minulem obdobju.

Seveda bodo v dneh referenduma vse oči uprte v glavnem v zaposlene delavce. Na območju celjske skupnosti je kmečkega prebivalstva le za dobrih dvajset odstotkov, kar dovolj zgovorno pove, kolikšnega pomena bo odločitev delavskih zavarovancev. Ob tem naj ponovno poudarimo, da se predlagano »povišanje stopnje ne nanaša na čisti delavčev zaslužek, ki bi tudi v primeru odločitve v prid kmečkemu zavarovancu ostal nespremenjen. Nespremenjena naj bi v prihodnje ostala tudi dogovorjena stopnja — odstopanja bodo možna le navzdol, skladno z izboljševanjem ekonomskega položaja kmeta in postopnim prenašanjem materialnega bremena tudi na njegova ramena. Tako zahtevo so v dosedanjih razpravah poudarjali zlasti kmetje, polno razumevanje na drugi strani pa kaže, da se akcija obrača k prebivalstvu, katerega doberšen del je izšel iz kmetijstva in je z njim še sedaj tesno povezan.

I. BURNIK

VPRAŠANJE JAVNEMU DELAVCU

TOVARIŠ PETER KOZIČ, DIREKTOR GLIN NAZARJE

V vseh delovnih organizacijah širom po našem območju tečejo intenzivne politične priprave za uresničevanje druge faze ustavnih dopolnil. Povsod so v pripravi na ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela. Priznati sicer moramo, da je stanje v nekaterih delovnih organizacijah takšno, da se z njim ne moremo najbolj pohvaliti. Priprave ponekod vse prepočasno potekajo, preveč je oklevanj, nerazumevanja, pa tudi pripravljenosti je premalo. V mnogih podjetjih pristopajo k celotni zahtevni in odgovorni problematiki vse preveč formalistično, premalo pa je realnih raz-

misljanj, premalo ukrepov in akcije.

Vaša delovna organizacija je po svoji organizacijski strukturi nekaj posebnega. V geografskem smislu zajema celotno območje občine, v vseh večjih krajih pa imate Glavne uprave, ki delujejo na svojem območju. Pa me v zvezi s tem zanima naslednje: Kako daleč ste v vašem podjetju z uresničevanjem ustavnih dopolnil? Ali ste že pripravili gradivo za javno razpravo, je le-ta že morda zaključena in kakšna so slišišča delavcev. Koliko boste ustanovili temeljnih organizacij združenega dela in kdaj?

Berni Strmčnik, novinar

PROTESTIRAMO!

Gospod generalni konzul, občani in delovni ljudje v naši občini so v zadnjih dneh večkrat javno izrazili ogorčenje in zaskrbljenost zaradi neonacističnega in sovističnega divjanja skupine ljudi zoper pravice slovenske narodne skupnosti na Avstrijskem. Zaskrbljenost tudi zato, ker državni organi v Avstriji popuščajo v ukrepih za zagotovitev pravnega reda v državi in legitimnih pravic slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Delovni ljudje in občani Celja so, tako kot drugod v naši domovini, podpirali obojestransko prizadevanje za dobre sosedske in prijateljske odnose med narodi Avstrije in Jugoslavije. Prav v Avstriji živimo naša narodnostna skupnost je postala most sodelovanja in prijateljskih odnosov z vašo Republiko. V te odnose so vloženi tudi Vaši napor, gospod generalni konzul, aktivnost deželnega glavarja gospoda Sime in kanclerja gospoda Kreiskega. Bomo mar sedaj organizaciji »Heimatdienst« in drugim podobnim organizacijam dovolili, da porušijo vse, kar je bilo storjenega tudi za širši prispevek miru in varnosti v Evropi, za mednarodno sodelovanje?

Naši občani in delovni ljudje so ogorčeni nad početjem terorističnih skupin naperjenim zoper koristi slovenske in hrvaške narodnostne skupnosti. To ogorčenje izražajo na javnih zbiorih: delavci, mladina, kulturniki in drugi sloji občanov.

Ko je izvršni odbor Občinske konference SZDL Celje na

včerajšnji seji med drugim ocenjeval nastalo situacijo, je sledil zahtevam občanov in delovnih ljudi naše občine, da avstrijske oblasti zagotovijo legitimne pravice slovenske narodnostne skupnosti, da energično ukrepejo, kar je potrebno, da se ohrani pozitivna gibanja za dobro sosednih odnosov in prijateljskega sodelovanja. Ocenjujemo in upamo, da so v Avstriji napredne sile dovolj močne, da se uprejo terorizmu, ki ogroža koristi obeh držav! Pogrešamo pa učinkovitost tistih organov, ki zagotavljajo obstoj in veljavo pravnega reda.

Gospod generalni konzul, posredujemo Vam razpoloženje naših ljudi in našo ogorčenost nad razmerami, ki nastajajo ob izvajanju državne pogodbe in legitimnih pravic naše narodnostne skupnosti na Avstrijskem. Odgovornost za posledice, ki utegnejo nastati v doseženih medsebojnih sosedskih in prijateljskih odnosih, če ne bo ustreznih ukrepov, ki bodo onemogočili protislovensko in protijugoslovansko gonjo, ne bo na jugoslovanskih narodih, ki se, čeprav že skrajno ogorčeni, še strpno ravna.

Obračamo se na Vas, gospod generalni konzul, da boste tolažili pri vladi Avstrije o resnosti položaja, ki nastaja v medsebojnih odnosih in, ki bi utegnil imeti daljnosežne, neželene posledice v odnosih med državama.

PREDSEDNIK OBČINSKE KONFERENCE SZDL CELJE

NAŠ NOVINAR V INDIJI

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje se je odločilo, da v sodelovanju z Ljubljansko banko in tovarno nogavic Polzela omogoči našemu novinarju Juretu Krašvcu enotedensko potovanje v Indijo. Na ta izlet od 12. do 18. novembra v prijateljsko in neuvrščeno indijsko republiko bo odšel Jure z letalom, ki leti po IV. himalajsko odpravo. Dogovorili smo se, da si bo Jure temeljito ogledal New Delhi, pa mesto Agra, kjer je eno najlepših zgradb na svetu, morda tudi Benares, Khajuraho in še druga. Torej — res čudovita pot in upamo, da bo prinesel Jure iz Indije polno novinarsko beležnico. Srečno pot!

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

Služba družbenega knjigovodstva ugotavlja

VSE PREVEČ JE IZIGRAVANJA

Kakšna je in kakšna bo borba za spoštovanje zakonitosti? To je eno izmed vprašanj, ki je v zadnjih dneh čedalje bolj živo prisotno med vsemi delovnimi ljudmi. Že v prejšnji številki NT smo zapisali, kako pomembno vlogo v preprečevanju družbenih deformacij imajo organi državne kontrole. Med njimi zlasti služba družbenega knjigovodstva, ki najbolj neposredno in stalno posega v notranje knjigovodsko in računovodsko življenje delovnih kolektivov. Pri tem pa je zanimivo, da so prav vsi organi družbene kontrole nekako v anonimnosti, da o njih in njihovem življenju ter delu premalo vemo. Zaradi tega smo povabili na razgovor direktorja Službe družbenega knjigovodstva v Celju, Slavka Verdelja, v prepričanju, da bodo bralce njegovi odgovori zelo zanimali.

NOVI TEDNIK: Pismo predsednika Tita in izvršnega biroja močno izpostavlja tudi vse večjo odgovornost organov državne kontrole. V tem boju za več zakonitosti, poštenega poslovanja in spoštovanja predpisov je Služba družbenega knjigovodstva že doslej opravljala pomembno vlogo. Naše bralce bo nedvomno zanimalo, če poveste, čemu je doslej SDK namenjena v svojem delu največ pozornosti in s kakšnimi problemi se je srečevala.

SLAVKO VERDEL: Zvezni, republiški in občinski predpisi, kot so zakoni, odloki, urede, navodila itd., so nam že doslej nalagali mnogo nalog, ki smo jih le s težavo zmogli. Kot je znano, izvršuje Služba družbenega knjigovodstva štiri važna opravila, in sicer: kontrolo, plačilni promet, evidenco s statistiko in informativno analitična opravila. Vse te funkcije skupaj so prvi pogoj za kvalitetno opravljanje njene interne in eksterne kontrole. Od vseh naštetih opravil pa je javnosti najbolj poznana kontrola, zato naj o njej povem nekaj več.

Gospodarska in družbena reforma je že v preteklih letih imela za cilj stabilizacijo našega gospodarstva in borbo proti inflaciji. Služba je bila s predpisi zadolžena, da kontrolira in preprečuje vse nezakonitosti delovnih in drugih organizacij ter posameznikov; od investicijske izgradnje brez zadostnih finančnih sredstev, pravnega ugotavljanja in delitve dohodka ter plačevanja družbenih obveznih sredstev, pa vse do nosti, namenske porabe družbenih sredstev, pa vse do nosti, namenske porabe družbenih sredstev, pa vse do nosti, namenske porabe družbenih sredstev.

Cepprav se velika večina delovnih organizacij in delavcev v le-teh trudi, da bi bilo njihovo poslovanje v skladu s

predpisi in družbenimi normami ter so nepravilnosti, ki jih Služba odkriva pri njih, le posledica neznanja, pomanjkanja dela itd., je vse preveč tudi takih, ki namerno izigravajo predpise in poskušajo prelistati interne kontrole in v Službi s tako prirejenimi dokumenti, kakor da gre navidezno za zakonite poslovne zadeve. TEMU JE DO KAZ, DA JE NAŠA PODRUŽNICA SAMO V DEVETIH MESECIH LETOSNJEGA LETA ZAVRNILA 5.264 NALOGOV DELOVNIH IN DRUGIH ORGANIZACIJ ZARADI RAZNIH PODOBNIH NEPRAVILNOSTI. SKUPNI ZNESEK TEH NALOGOV JE BIL DIN 105.811.012,00.

K temu je treba dodati še primere, ko je bila poslovna zadeva v delovni organizaciji izvršena drugače, kot je bila prikazana internemu kontrolorju v Službi. Take primere odkriva oziroma kontrolira takomenovana eksterna kontrola Službe v posamezni delovni organizaciji. Inspektorji naše Podružnice so v devetih mesecih letošnjega leta opravili v osmih občinah celjske regije 229 pregledov. Da se uskladi finančno materialno poslovanje s predpisi, smo na osnovi teh pregledov izdali 39 odločb in prijavili javnemu tožilstvu oziroma sodnikom za prekrške delovne organizacije in odgovorne osebe za 18 prekrškov, 48 gospodarskih prestopkov in 5 kaznivih dejanj.

Povedati je treba, da delo Službe oziroma njenih kontrolnih organov ni prav nič lahko. Ko smo v preteklosti preprečevali na primer nezakonito oročanje finančnih sredstev pri bankah, so nam nekateri prizadeti očitali, da zaviramo gospodarski razvoj. Oročanje je bilo seveda koristno in zakonito, če je imela delovna organizacija odvisna obratna sredstva. Toda ni bilo malo slučajev, ko je delo-

na organizacija brez zadostnih obratnih sredstev oročala le-te pri banki; ta pa ji je odobrila v isti višini investicijski kredit. Seveda je delovna organizacija na tak način zašla v nelikvidnost, ki se je še povečala, ko je bil investicijski objekt, katerega je gradila iz bivših obratnih sredstev, dograjen.

Mnogo očitkov prizadetih je bilo na kontrolo »finančnega kritja« gradnje investicijskih objektov. Služba je kontrolirala, ali je investitor zagotovil vsa potrebna sredstva za dograditev posameznega investicijskega objekta ter če je zagotovil iz delitve dohodka po zaključnem računu ali iz kredita tudi potrebna obratna sredstva za razširjeno proizvodnjo oziroma poslovanje.

Znano je, da so poleg izgub in neporavnanih obveznosti proračunov za današnje nelikvidnost gospodarstva krive predvsem »nepokrite investicije« in povečanje obsega poslovanja oziroma proizvodnje brez potrebnih obratnih sredstev. Znano je tudi, da so take ekscese predpisi že doslej prepovedovali, toda posamezniki so jih na razne načine izigravali. Zato je bila javnost do takih kršitev predpisov vse preveč popustljiva; še vedno bili redki slučaj, ko so se tisti, ki so predržno kršili predpise, upoštevali kot sodobni gospodarstveniki, saj so dostikrat na tak način izsilili razširitev delovne organizacije in večji dohodek, čeprav na škodo tistih, ki so poslovali zakonito in ki danes nosijo breme nelikvidnosti.

NOVI TEDNIK: Na nedavnem razgovoru s predstavniki organov državne kontrole v Celju je nekdo v razpravi dejal, da se v delovnih organizacijah odločajo za nove, prefinjene oblike izigravanja zakonitosti. Ali enako ugotavlja jo vaše inšpekcijske službe?

SLAVKO VERDELJ: Oblike za izigravanje zakonitosti je mnogo; na tem mestu jih je nemogoče naštet. Zanimivo je, da izmišljajo »moderne« oziroma nove tiste oblike, preko katerih družbena sredstva odteka v roke privatnikov (obrtnikov) oziroma na njihove žiro račune. V delovni organizaciji najde privatni obrtnik ali obrtnik »popoldansko obrtjo« sodelavca, s katerim si potem deli dobiček; preko njega pa dobiva delo pod ugodnimi pogoji. Imamo primere, ko so delovne organizacije »organizirale« celo obrat privatnih obrtnikov, ki od nje dobivajo reprodukcijski material brez prometnega davka. Na podoben način, to je brez prometnega davka dobavljajo nekateri delovne organizacije tudi gradbeni material posameznikom, ki zidajo hiše s »sušmarjajo« oziroma privatnimi obrtniki.

Mnogi so mnenja, da so takim in podobnim izigravanjem krive »sluknje« v predpisih in takomenovane pravne praznine. Smatram, da imamo predpisov dovolj in da so zelo dobri, le tolmačijo jih mnogi drugače in ne tako, da bi z njimi učinkovito preprečevali zlorabe, zaradi katerih so bili le-ti sprejeti.

NOVI TEDNIK: Pri pregledovanju zakonitosti poslovanja v delovnih organizacijah se pogosto srečujete z nepravilnostmi, ki bi jih morala odkriti že interna kontrola. Kaj menite, kako bi morali spodbuditi delo interne kontrole in koliko bi to lahko prispevalo tudi k učinkovitejšemu delu SDK? Ali ste že imeli primere konkretnega sodelo-

vanja med vašo Službo in komisij za interno kontrolo?

SLAVKO VERDELJ: Niti četrtina delovnih organizacij nima organizirane svoje lastne »interne« kontrole; imajo jo le nekatere delovne organizacije, kot na primer Aero, Kavinotekna, EMO itd. Pa tudi v delovnih organizacijah, kjer jo imajo, je različno organizirana. Doslej je bila ta kontrola premalo poudarjena. Manjka predpis, ki bi odredil, da mora vsaka delovna organizacija obvezno imeti kontrolo. Delovne organizacije pa bi morale s samoupravnim aktom določiti organe in metode dela te kontrole. Naša Podružnica je tudi organom kontrole v delovni organizaciji dajala inštrukcije, če so jih iskali. Zato pa je to bilo bolj redko, ker pač take kontrole v delovnih organizacijah največkrat ni.

NOVI TEDNIK: Katere naloge v svojem delovnem programu bo vaša Služba v prihodnje uredničkvala s posebno pozornostjo? Ali ste lahko že sedaj konkretni glede nekaterih nalog ali primerov, ki jih odkrivате?

SLAVKO VERDELJ: LE SE DOBRIH ŠEST TEDNOV NAS LOČI OD NOVEGA LETA, KO ZAČNE VELJATI TAKOMENOVANI DRUGI PAKET GOSPODARSKIH PREDPISOV ZA ODPRVA NELIKVIDNOSTI. KOT JE ZNANO, SE TI PREDPISI NANAŠAJO TUDI NA PODJETJA, KI IMAJO VEČ KOT TRI MESECE BLOKIRAN ŽIRO RAČUN. To je povod za uvedbo postopka za sanacijo, prisilno poravnavo oziroma

stečaj. V tem paketu so tudi predpisi o izplačilu 90 odstotnih osebnih dohodkov, o obvezni višini lastnih obratnih sredstev, o obveznem odpisu starejših terjatev itd. Služba opozarja in opravlja razgovore z delavskimi sveti v teh delovnih organizacijah že sedaj, da bi se v teh tednih poskale — skupaj z bankami in drugimi dejavniki — rešitve in odvrnile posledice, ki bodo nastale po 1. januarju 1973.

Pričakujemo, da bo še letos sprejet republiški Zakon o Službi družbenega knjigovodstva. Ta bo zadolževal Službo, da bo morala kontrolirati zakonitost in ažurnost samoupravnih aktov v delovnih organizacijah, kakor tudi izvajanje le-teh. To bo obsežna, zahtevna in važna naloga, ki je Služba doslej še ni imela. Znano pa je, da so samoupravni akti ponekod zastareli ali pa jih sploh ni za posamezna področja; tudi spreminjajo se brez predpisane postopka, ki naj bi omogočil udeležbo in vpliv vseh prizadetih delavcev.

Seveda bomo poleg omejenih nalog opravljali tudi vse dosedanje naloge, ki jih ni malo. Prepričani smo, da bo pismo predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ ustvarilo drugačen odnos vseh do zakonitosti, saj je tudi Zveza komunistov postavila spoštovanje zakonitosti nadaljnji gospodarski in družinski enega od pogojev za naš beni razvoj. V takem vzdušju pa bo naše delo lahko učinkovitejše.

Razgovor pripravil:

J. VOLFAND

Laško

O „NAŠEM“ ZAKONU

Pri občinski konferenci v Laškem je bil v ponedeljek sestanek zainteresiranih občanov, ki so razpravljali o predlogu novega slovenskega zakona o tisku in informativni dejavnosti v celoti. Sklepi so posredovali ustrezni komisiji pri republiški konferenci SZDL nekaj predlogov, med njimi tudi tega, da je nepotrebno zakonsko predvidevati skupino 10 občanov za ustanovitev informativnega sredstva, ker razvejeni samoupravni sistem omogoča uresničitev takih težav v okviru obstoječih družbeno-političnih druženj in interesnih skupnosti. Predlagali so tudi, da zakon poleg svobode tiska in informacij predvidi tudi možnost, ki pa na primer v primeru možnosti za sprejem TV oddaj vsem Slovincem niso dane, sprito šibkega pokrivanja območij, RTV pa po drugi strani pripravljajo celo tretji program.

Naši znanci

Piše: J. KRASOVEC

ZAKAJ JE PADLA
ODLOČITEV NA
TONETA?

Boj zaradi Toneta Masla, kot zaradi vas, dragi bralci, sem dolžan zapisati nekaj besed za uvod. Tone je bil vse prej kot navdušen, da nameravane v našo priljubljeno rubriko »Naši znanci« uvrstijo njegova. Prvič, tako se je otepal, ni kakšna zamenjava, posebej, aplošno priljubljena osebnost. Drugič, je spet oporekal, je še krepko pri močeh, čeprav ne čisto pri zdravju, pa je zato za nevrolog še prezgodaj. Nič ni pomagalo, saj

TONE MASLO

nas je kot dolgoletni urednik tednika učil vztrajnosti. Če ni zaleglo naše zgovornosti, da nekdo pač počne in nam je oporekal novinarske vrline, smo mu dokazali, da smo pač takšni kot nas je hotel imeti. Tako se je njegov narik enkrat obrnil proti njemu samemu.

Slekapač!

KAKO SE JE KALILA
SKROMNOST?

Začnimo torej z anekdoto. V prvih letih njegovega uredništvja sva njegovo sodelavca, pokojna Vera Strmečki in jaz neprestano drezala v Toneta, češ, kdaj bomo tudi v

uredništvu dobili kolesa pod nogami, da bi lažje prišli med ljudmi, ko so so tili tudi avtobusi še redkost. No, Tone se je neposredno omečil in uredil zadevo za dve tretjini uredništva. Kupil je bicikel. Moško kolo, ki ga Vera seveda ni mogla zanjati. Skromno je treba začeti, je ugovarjal našemu razočaranju. Kolesaril je on, kolesaril sem jaz. Več let...

Od kod ta skromnost? Odgovor dajejo Tonetova kraškohlačiška leta.

Tone si je izbral za svoj prihod na svet nevšečen čas, reven kraj in še bolj revno družino. Rodil se je leta 1915 v

Fotografija iz šolarskih let Pasjaku pri Reki, kjer je njegov oče učiteljval. Tegebe Maslovih so se reaktivno začele šele po korcu vojne, ko je rojstna vas pripadla Italijanom. Nekega dne priložnost v šolo oškornjen fašist, v razredu razreši učiteljske dolžnosti Tone-

ovega očeta in se sam postavi na katedro in po laško začne razlagati o dučuju, Emanuelu, Savojcu in veliki Italiji.

Tone se bolj spominja materinega obupnega joka, ko ni vedela, kako bosta z očetom poskrbela za oba poba. Tone ni razume, zakaj mama toliko joče, on pa je vesel, da mu je oče rekel, da v šolo No, pa je lepega dne zmanjkalo očeta. Šel je čez mejo v Jugoslavijo, kjer je dobil službo. Tone pa je z bratom vsak dan hodil čez mejni blok z Reke v Sušak kjer so ga vpisali v hrvaško šolo. Prišla je ura, ko je bilo in neto do vsega drugega prej kot do smeha. Oče je pisal, naj pridejo za njim, Tonetu pa ni šlo v glavo, da bo moral proč od morja, proč od

pristanišča, ladij, galebov, proč od sošolcev, s katerimi je delil in grizel trde rožice. Sicer pa, kdo otroke kdaj kaj vpraša?

Vozil so se z vlakom, dva, tri dni. Ljubljana. Se je kar gre, toda pešal se se napreje. Hribi v Zavarju so se mu zdeli pošastni, temni, grozeči. Bomo ostali vsaj tu, si je čeljal, ko so prišli v Hrastnik. Kje pa. Iz Hrastnika so pešali na Dol, z Dola v Turje. Tonček je bil razočaran, da le kaj. V prazni šoli so spali na slam, jesti so jim prinesli sosedje, ker mati ni imela na čem skuhati. Ko se je takole kujal za šolnim morjem, za pristaniščem je še bolj sovražil tistega Laha, ki je bil vse mu kriv.

Prihodnjič: Priček prezgodaj brez gnezda

Bralci pišejo

MATI, RESNICO!

Spodaj navedena Marija Lešer, nezakonska hči poročene matere, sedaj znana kje, Franciške Culk, roj. Lešer, stanujoča Parizlje 3, Braslovce prosim uredništvo, da v časopisu objavite sledeči članek.

Ze od svoje rane mladosti nisem poznala svojega očeta. Stara sem 21 let in še danes ne poznam svojega očeta, čeravno mi moji znanci in sorodniki pravijo, da je moj oče neki kaplan, duhovnik K.V., ki je služboval v leu mojega rojstva, 1951. leta, kot kaplan na župništvu Griže. Zato prosim svojo mater, ki se potika nakrog, naj mi objasni in vsaj enkrat pokaže mojega pravega očeta. Zelo verjetno, da mi zaradi njene sramote pred sorodniki ne pove. Pri socialnem skrbstvu občine Zalec je podatek o očetu nepravilen. Razumljivo je, da socialno skrbstvo občine Zalec ni tega krivo. Zaradi tega prosim za objasnitev in mi naj bo mati tista, ki naj pove resnico, kdo je res moj oče.

Marija Lešer,
Parizlje 3, Braslovce

BLAGOSTANJE V DOMU POCITKA

Kadar pridem v Celje, mi pravijo, da je v našem domu v Impolci najlepši in najboljši dom pocitka. To ljudem, ki me sprašujejo, kako je res v tem domu, o katerem se toliko dobrega sliši, seveda rad potrdim.

Ker je stari upravnik Franc Valant odšel v pokoj po dolgoletnem zaslužnem delu v domu, je prišel novi upravnik iz visoko izobrazbo, saj je po poklicu zdravnik. Je pa tako dober in srčno kulturni, da ima za vsakega prijazno, tolažilno besedo.

V sredo, 12. oktobra nam je priredil na našem vrtu — sadovnjaku vseilo domačo veselico. Prikupni novi direktor dr. Cveto Gradišar je kar z nami oskrbovanci rajal po sadovnjaku, da smo se pošteno razgibali, narajali in smo prepevali lepe domače in narodne pesmi. In tudi tisto pesem hmeljarjev »Od Celja do Zalca je ravno polje...«

Ce smo bili žejni, smo pili dober rdeči most in dobro vino. To je marsikom celo bolj prija, o kot pa prašič, ki smo ga pekli na ražnju. In tudi pečenj krompirček, ki smo ga kar sami pekli in obračali po ognju, nam je kar dobro teknil.

Take prireditve zelo koristno in blagodejno vplivajo na počutje oskrbovancev, tako da se pri nas ne govori o mračnjastvu v domovih pocitka, ampak o udobnem in zadovoljnim prebivanju v domu.

Moti nas le to, da neki vratar pri nas išče pri prodaji poštnih potrebščin, znak in in dopisnic svoj lastni dobiček in zahteva za dopisnico 60 par, če pa kupite znamko za pismo, že zopet hoče 10 para več. Če bi te stvari odpravili, bi bilo pri nas

še lepše in bi bili vse bolj zadovoljni.

Našega dobrega direktorja dr. Cveta Gradišarja pa prosimo, da bi še večkrat priredil take veselice in da bi pripravil kmalu kakšen izlet v zgodovinske in turistične kraje. Vsi oskrbovanci se tega zelo veselimo.

Jože Lipovšek,
Impolca, Sevnica

ŠE »KAKŠNO POSLOVANJE«

Na vprašanje Ivana Mihovljanca iz Celja, Cesta II. grupe odredov 25, ki ste mi ga poslali z vašim dopisom z dne 30. 10. 1972, dajem naslednji odgovor:

Tovariš Ivan Mihovljanec je v letu 1966 zaprosil oddelek za gradbene in komunalne zadeve, katerega načelnik sem bil tedaj, naj mu izda dovoljenje za gradnjo na parceli št. 915/6 k.o. Ostrožno. Ker na tej parceli ni bila predvidena gradnja družinske stanovanjske hiše, je bila izdana negativna odločba. Zoper to odločbo se je Ivan Mihovljanec pritožil na Republiški sekretariat za urbanizem v Ljubljani, ki pa je pritožbo kot neutemeljeno zavrnil. V tem primeru je šlo za to, da je Ivan Mihovljanec želel graditi na zgoraj navedeni parceli, medtem ko je zazidalni načrt za Ostrožno predvideval gradnjo na delu ter parcele 915/6 in ne na delu parcele 915/7, ki pa je bila v lasti drugega občana.

Dne 12. 6. 1967 je Ivan Mihovljanec vložil predlog za obnovo postopka za izdajo lokacije na isti parceli, češ da so nastali nekateri novi momenti. Ker je šlo za strokovno zadevo, je oddelek za gradbene in komunalne zadeve predložil stvar v obravnavo urbanistični komisiji, in sicer trikrat, to je 17. 7. 1965, 19. 10. 1967 in 26. 2. 1968. Pred leti je bila na oddelku za gradbene in komunalne zadeve ustaljena praksa, da je vse zadeve, ki so pomenile odstop od sprejetih zazidalnih načrtov, o katerih je moral dokončno zavzeti stališče svet za urbanizem, predhodno obravnavala strokovna komisija — urbanistična komisija. V tej komisiji so sodelovali strokovnjaki s področja urbanizma, komunale in gradbeništva, katerih delo je bilo potrebno plačati. Ker je bilo to delo povzročeno za uvedbo upravnega postopka, so bili stroški te komisije zaračunani stranki po 113. členu zakona o splošnem upravnem postopku kot posebni stroški. Ti stroški so nastali za stranko ne glede na to, ali je bila zahteva stranke rešena v njeno korist ali njeno škodo. V konkretnem primeru je bila zahteva stranke Mihovljanec rešena v njeno škodo. Stroški, ki so v konkretnem upravnem postopku nastali in za katere je stranka Mihovljanec dobila dva sklepa, so znašali nekaj čez 70 dinarjev. To so stroški za tri razprave na urbanistični komisiji, ki je štela pet članov.

Smatram, da je bila zadeva vodena v skladu z veljavnimi predpisi in da stranka ni bila materialno oškodovana zaradi slabega poslovanja gradbenega oddelka, temveč zaradi tega, ker je želela graditi v nasprotju z zazidalnim načrtom in je sama z vlogami zahtevala vedno nove razprave o sporni lokaciji.

Zadeva je bila končno urejena. Ivan Mihovljanec je odkupil potrebno zemljišče ter dobil lokacijsko dovoljenje v nekaj dneh po tem, ko je javil oddelku za gradbene in komunalne zadeve, da želi graditi v skladu z zazidalnim načrtom Ostrožno.

Podpredsednik skupščine občine Celje,
Marjan Ašič

ŽELIM V ŠOLO

Kot redni bralec vašega časopisa, bi rad izvedel, kako je z mojim nadaljnjim šolanjem. Rad bi namreč, da mi poveš, če je mogoče, da bi obiskoval v Celju srednjo komercialno šolo. Seveda, s pomočjo dopisovanja. Moja dosedanja izobrazba pa je: končana osnovna šola in triletno uspešno šolanje za strojnega ključavničarja. Ker me ta poklic ne veseli, bi rad z nadaljnjim šolanjem izpolnil svojo željo. Zaposlen sem v tovarni Gorenje, vendar ne opravljam svojega poklica, sem namreč neke vrste kontrolor.

Vem, da vas s temi vprašanji preveč gnjavam, a vseeno upam, da mi boste kljub temu čimprej odgovorili.

Jože Jager, Dobrna 30

Odgovor: Organizacijo vseh dopisnih šol opravlja Dopisna delavska univerza v Ljubljani, Parmova 39. Najbolje, če povprašate pri njih.

ŠE »O KOSTANJU«

Kot stalni bralec vašega časopisa se vam oglašam zaradi kritike bralke iz Teharja v zadnji številki Novega tednika z naslovom Jesenski izlet. Moram vam povedati, da sem bil nad tem člankom zelo presenečen in vas

vijudno prosim, da objavite še mojega. Ne bi rad kritiziral teh dogodkov, vendar bi rad omenil dogodek iz našega kraja. Pri nas imamo tudi nekaj dreves kostanjevega piodu in ga nekateri okrog nimajo, so pa vsi zelo spoštljivi, če lahko nabira kostanj. To je vendar vijudno. Glede ženske, ki je bila res surova in je govorila neprimerne besede, pa smatram, da je bila morda tudi ona istega mnenja, da bi jo vprašali in ne bi morda bilo tega. Glede na to, da žena s Teharja obsoja govor predsednika republike, smatram, da to ni prav, saj se povsod po svetu in pa tu okrog pogosto srečujemo z raznimi problemi, zato podpiram njegovo misel, ki sem jo bral. Vsak človek pa je dolžan, da vsako stvar malo premisli in šele nato naj obsoja.

Venčeslav Jager,
Kostrivnica 36, Kalobje

Odgovor: Bralka je glede govora tovariša Tita samo zapisala, da hočejo nekateri uveljaviti njegovo ostrino še pri nabiranju kostanja. Drugače pa je prav, da ste osvetlili problem, napisan v pismu o jesenskem izletu, še z druge strani.

ŠE »O REKLAMI ZA IZLETNIK«

V št. 41 Novega tednika z dne 12. 10. 1972 je bil med pismi bralcev tudi članek izvršnega odbora sindikata VVZ in DD Celje pod naslovom Izlet na Dolenjsko. Ker so do danes vsi tisti, ki so imeli s tem izletom zvezo, ostali v ilegali, mislim, da je potrebno prizadeti in bralce NT točneje informirati o tej zadevi.

Tudi naše podjetje kot celota ima več sektorjev (splošni, turistični, promet, tehnični itd.). Vsak sektor je odgovoren za svoje področje. Jasno pa je, da morajo vsi med seboj tesno sodelovati. Kvaliteta dela oziroma sodelovanje je odvisna od osebe, ki dela na določenem delovnem mestu.

Stranki, ki je naročila 54-sedežni avtobus, je bi-

lo s strani uslužbenca-ke v turistični poslovalnici sporočeno, da je vse v redu. V redu pa ni bilo, ker je bil v prometnem sektorju našega podjetja naročen 45-sedežni avtobus s št. naročilnice 631 z dne 16. 6. 1972. Turistična poslovalnica pri našem podjetju točno ve, koliko vozil lahko odda za posebne vožnje, ne da bi pri tem trpel promet na rednih linijah. Res pa je, da je naš prometni sektor dodelil namesto 45-sedežnega avtobusa 40-sedežni avtobus, ker je že le-ta, 45-sedežni, bil naročen preko določenega števila za posebne vožnje. Če bi bil v našem sektorju naročen 54-sedežni avtobus, do te neprimernosti ne bi prišlo, ker bi razporednik dodelil zahtevano vozilo ali pa bi opozoril odgovornega uslužbenca v turizmu na eventualna napaka. O tem sem osebno informiral tudi tovarišico navedene sindikalne podružnice, ki se je prišla pritožiti glede nesolidnega poslovanja našega podjetja. Kasnejšo pismeno pritožbo prizadete organizacije smo odstopili turističnemu sektorju v nadaljnji postopek.

Toliko v vednost bralcem, opravičilo prizadejim in razmišljanje tistim, ki so se dolžni opravičevati ali zadevo na kakršenkoli način urediti.

Ernest Stoklas,
Zagrad 105, Celje

ŠOPEK NA BREZOVI KLOPI

Ravna, tanka debila smrek in bukev stegujejo svoje vrhove do neba. Debla so svetlosiva, bukovno listje pa rjavozeleno in tu in tam posveti mednje žarek jesenskega sonca. Tam so tudi kostanjeva drevesa, tam so hrasti, v mogočnem rezervoarju buči voda, kakor da iz nedrja zemlje prihajajo ječeči glasovi, ki silijo potnika v tiho premišljevanje o veličastni in nepozabni podobi, ki jo lahko daje samo gozd.

Tam spodaj so Sešče, romantična vasiča ob vznožju Homa. Nad betonskim zbiralnikom vode so trije skrivenčeni hrasti in v spodaj je iz brezovine zbita klop; čas jo rahlo načeneja, pa vendar je še bela in na posiveli belini leži šopek jesenskih rož; v skrinjici pribiti v hrastovo deblo stoji nedogorena sveča. Človeka stisne pri srcu, stisne ga v grlu, telo zatrepeče v gozdni tišini. Manjka samo še napis:

TUKAJ JE KONČAL
SVOJE MLADO ŽIVLJENJE
RAJKO MRAK IZ
SEŠČ.

Da, komaj dvaindvajset let mu je bilo, ko je obupal nad življenjem, vzel seneno vrvi in zbežal v gozd in tam... Težko je reči, kaj ga je privedlo k temu, da si sam vzame tisto najdražje — življenje. Prikupej fant je bil, tovariški vedno pripravljen, da komu priskoči na pomoč. Fantje iz vasi so ga imeli radi, radi so ga imeli odrasli, vsi ki so ga poznali. Izučil se je, odslužil vojaške, poročil in rodila se mu je hči. In kar naprej je govoril o načrtih, ki jih namerava v življenju uresničiti. Rad je imel zemljo, rad je brskal po strojih in delo mu je šlo od rok, rad je breedel po Savinji in iskal

ribe, rad se je zatopil v knjigo in v sapi požiral napete zgodbe. Fantje iz vasi in od drugod so kar naprej prihajali k Drobniču ali k Mrakovim in spraševali:

— Kje pa je Rajko?

Nato je prišel tisti usodni dan, ko je srčna bol, za katero ni skoraj nihče vedel, prekipela čez rob zmogljivosti; iz Zalca se je zatekel v rodne Sešče, skrivaj poškal seneno vrvi, zbežal v gozd nad rezervoar, kjer je neke globoko bučala voda, v gozdno tišino se je zarezal boleč stok, smrten krik in — konec...

Pod hrastom stoji brezova klopca in na posiveli belini leži šopek jesenskih rož. Tresoč roka odpre vratca v omarici pribiti na hrastovo deblo in prižge nedogoreno svečo. Mogočne krošnje v jesenskem vetru tiho ječe, odpadlo listje šumi pod nogami, v betonskem zbiralniku buči voda, kakor da izpod nedrja zemlje silijo na plaz milijone solza.

—dk

JESEN NA KOZJANSKEM

Po travnikih podlesek
spet cveti,
pastirji ves dan pasejo
živino.
Zvečer iz ugaslih ognjev
se kadi,
ko hlad in mrak se vleže
nad dolino.
V gorice zdaj je dahnil
sladek mir,
klopotec v bregu nič več
ne pozvanja.
Utihnili čričkovi glasni je
prepir,
v medlem soncu gola
brajda sanja.
Je davi sosed hvalil
mlado vino,
(sinoči brez klobuka
prišel je domov).
»Napil sem se kot, da bi
pil starino,
pa me premagal je le
vinček nov.«
Ljube Planinšek

LE TAKO NAPREJ

Po dolgem času se zopet oglašam z nekaj vrsticami, s katerimi vas prav prisrčno pozdravljam.

Moram vam priznati — medtem ko vam nisem nič pisala, se je NT zelo bistveno spremenil. Zelo me veseli, da ste začeli spet s horoskopom. Saj res, ne vem, kje bi začela brati, ko pa je toliko zanimivega. Le tako naprej!

Marica Oovirk,

PESEM ZA ROJAKE

Na Koroškem, onkraj meje,
hud' zdaj veter veje;
slabo se Slovencem tam
godí,
Avstrija jih potujčiti želi!

Avstriji, kakor Nemci,
v Jugoslaviji normalno
živijo,
vsem tem nobene se
krivice ne godijo.

Kaj res ne mogli v slogi
bi živeti,
na tem, tako lepem sveti,
to želje Jugoslovancev so
enotne,
naj nikdar ne bi bilo,
nikjer, nikoli — vojne!

Jugoslovani apeliramo na
vas
in poslušajte naš glas.
Zelimo vsi, da živeti bi v
slogi,
tako bogati kot ubogi!
Betka Kregar,
Celje

MOJA LJUBEZENSKA ZGODBA

Prijazno sonce razprostira svoje tople žarke na cvetočem polju. Ko sva se sprehajala, sva opazovala rože. Kako različne, ena lepša od druge, se v vetru priklanjajo drugo drugi. Sedevala v hladno senco, zveša si v oči in vsak po svoje misli. Kako lepo je biti mlad, dvoje mladih src, ki hrepenita po ljubezni. Kot bi sanjala, se prebujam, ga gledam, kako je njegov pogled uprt vame. Morča sluti, zakaj! Poljubila me je in nadaljevala sva pot.

Ta slutnja je bila za naju največja bolečina. Ko se spomnim na tisto mamino besedo — ne smeš ga imeti. To je bila moja prva ljubezen, lep fant, plavih las, dobrega srca, vesele narave, samo tisti nesrečni — ne smeš ga imeti.

I o enem letu sva šla narazen. Za slovo sem mu pisala lepo dolgo pismo, samo ne po moji krivdi. Na papirju so se poznale solze. Zaltvale so mi oči, ko sem s tresoč roko pisala svojemu prvemu fantu v slovo. Meni so določili, s katerim fantom lahko hodim, s kom se lahko poročim.

In je kmalu postal mož.
V mojem srcu čutim — če ne gori, pa tli. Imava vsak svoj dom, družino, se srečava, se rada pogledava. V srcu čutiva oba tisti nesrečni zakaj...
On je dober mož.

Samo najina sreča se je potopila v morskno dno.

a — n. g.

SIP pred investicijami

KLJUČ V ROKAH BANKE

Proizvodni rezultati SIP-a iz Šempetra v Savinjski dolini so že več let izredno lepi. Kolektiv, ki je ob lastnih silah zrastel iz nekdanjih servisnih delavnic v moderno podjetje, pa se z doseženimi rezultati ne zadovoljuje. Z uspehi današnjih dni gleda na jutrišnji dan. Hoče naprej, hoče doseči še več!

Kot specializirani proizvajalci kmetijskih strojev so se trdno usidrali na jugoslovanskem tržišču in povpraševanje po njihovih izdelkih je veliko večje kot znašajo njihove kapacitete. Možnosti obstoje tudi v povečanju izvoza, zato ni čudno, da so v podjetju izdelali podroben program razvoja. Bankam so tudi že predložili elaborat o predvidenih investicijah v prihodnjem letu.

Uspehi minulih let, odlično kooperacijsko sodelovanje s firmo Pöttinger, veliko povpraševanje po kmetijskih strojih ter mnogi drugi tehnični razlogi so odločali o tem, da se v kolektivu SIP-a odločajo za nadaljnjo razširitev in modernizacijo proizvodnje. Temeljita analiza tega je pokazala, da so potrebe po njihovih proizvodih tolikšne, da jih s sedanjim obsegom proizvodnje še dolgo ne bi mogli zadovoljivo pokriti. Samonakladalne priklovice, obračalniki, trosilniki in drugi specializirani stroji za spravilo

sena ter ostali njihovi kmetijski stroji so dosegli na tržišču ugled, s kakršnim se lahko pohvalijo le redka podjetja. Nič čudnega torej, če kolektiv želi, da poveča obseg proizvodnje, da ponudi tržišču zadostne količine kvalitetnih kmetijskih strojev.

Napak bi bilo misliti, da se kolektiv ob načrtovani investiciji pojavlja pred bankami z zahtevami, kot smo jim bili v preteklosti čestokrat priče. Ne! Elaborat je v podrobnosti razčlenil gibanje potreb po njihovih izdelkih. Gibanje proizvodnje v naslednjih letih

POLDE RAJH, direktor SIP-a

ob aktiviranju novih, kapacitet, in kar je najpomembnejše, kar polovico vseh potrebnih sredstev bo zagotovil kolektiv sam! Vrednost celotne investicije v prihodnjem letu, to je nove proizvodne hale, nabava 25 specialnih modernih strojev in vse ostalo, kar sodi zraven, bo veljalo okoli 4 milijarde starih dinarjev.

In kaj bodo dale nove investicije? Obseg proizvodnje se bo povečal za več kot dva in polkrat! Proizvodnja posameznih vrst kmetijskih strojev bo izredno porastla. Proizvodnja samonakladalnih priklovc bo porastla za 100 odstotkov, obračalnikov za 75 odstotkov, kombinatorjev s priklojčki za 650 odstotkov in trosilnikov za hlevski gnoj za 575 odstotkov, pri čemer pa ne kaže še posebej omenjati nekaterih novih proizvodov, ki jih bodo lahko proizvajali v bodoče. Skladno s povečanjem proizvodnje po izvršenih investicijah pa se bo povečeval tudi celotni dohodek podjetja, ki bo tako leta 1974

kar za več kot en in polkrat večji, kot je sedaj. Nova investicija bo omogočila tudi večjo zaposlenost, saj bo število delavcev od današnjih 256 poraslo na 510. To pomeni, da se bo podvojilo!

Poleg teh rezultatov, ki jih bo dajala investicija, pa so zlasti pomembni še širši vidiki predvidenih naložb. Če bo investicija izvedena že prihodnje leto, bodo v letu 1974 že skoraj v celoti pokrili potrebe jugoslovanskega tržišča. Povečane tržne potrebe v nadaljnjih letih do leta 1980 pa bodo pokrivali s povečevanjem proizvodnih kapacitet iz lastnih sredstev, ki bodo izvirala iz presežka in ostanka dohodka po odplačilu anuitet opravljene investicije.

Ne gre v tem primeru samo za to. Gre še za več! Celotno narodno gospodarstvo bi si s to investicijo v prihodnjih letih prihranilo več deset milijonov prepotrebni deviznih sredstev, ker strojne opreme za živinorejsko kmetijstvo ne bo potrebno več uvažati. Nadalje bo s pomočjo te mehanizacije mogoče organizirati visokorentabilno živinorejsko proizvodnjo, saj s pomočjo kmetijskih strojev iz SIP-a en delavec z lahkoto opravi delo, za katerega je sicer potrebnih dvajset parov pridnih rok. Kmečko delo se je s temi stroji močno olajšalo. Poveča se njegova produktivnost in naraste rentabilnost. To je izredno pomembno glede na to, da bo tudi mladina ostajala na kmečkih posestvih ter se z veseljem oprijemala tovrstnega dela, saj bo v tem videla svojo veliko perspektivo.

Kolektiv SIP-a je torej svoje že storil, na vrsti so banke, v njihovih rokah je ključ do novih pomembnih uspehov. Ne samo SIP-a temveč našega gospodarstva nasploh. In prepričani smo, da ustrezni dejavniki tega ne bodo spregledali. Kajti predvidene investicije v SIP-u so več kot gospodarne naložbe. So investicije, od uresničitve katerih je odvisen v mnogočem tudi ves celotni razvoj določene panoge našega gospodarstva — to je kmetijstva!

BERNI STRMCNIK

Slovenske Konjice

OCENA POSLANCA

Izvršni odbor občinske konference SZDL in komite občinske konference ZKS Slovenske Konjice je nedavno spregovoril o družbeno politični odgovornosti poslanca gospodarskega zbora republiške skupščine, Moimira Deleviča, direktorja LIP. Poslanec Delevič je v primeru Vujčić, ki je pozročil velike nepravilnosti v tovarni Beti in nato emigriral v Avstrijo, glasoval proti odvzemu imunitete poslancu Vujčiću. V sklepih in stališčih obeh konjiških forumov je poudarjeno, da je politična odgovornost poslanca vsebovana v zaupnici, ki mu jo poverjajo volivci ob predlaganju in zaupanju. Ta odgovornost vsebuje tudi pravičen odnos do deformacij, ki nastajajo kot

posledice razgibanega sistema in poskusov, da vdrejo v poslanske vrste ideje, ki so tuje samoupravnim socialističnim odnosom. Odločitev poslanca Deleviča, ki ni tako ravnal, izvršni odbor in komite najostreje obsojata in kritizirata. Poslanec Moimir Delevič je samokritično priznal svojo napačno odločitev in tudi povedal, da bo v bodoče pravilneje ocenjeval donose do prvin naše socialistične družbene ureditve. Izvršni odbor in komite tudi sodita, da ni treba, da bi bilo samo napačno glasovanje razlog za odpoklic poslanca in zato take zahteve med volivci ne bosta sprožila. Če pa bi volivci sodili, da ta ocena ni pravilna, se tudi oba foruma ne bosta distancirala od postopka.

JOŽE POZNIČ

Pravzaprav se ne prime ri vsak dan, da bi te ob robu ceste ustavil ravno tisti človek, o katerem sem bil namenjen že večkrat pisati. Vsaka stvar se enkrat primeri, pa je tokrat naneslo ravno tako, da je JOŽE POZNIČ kar k meni prisedel v av-

to, ko sem preteklo nedeljo odhajal na proslavo 30-letnice bojev II. grupe odredov na Dobrovlje.

JOŽE POZNIČ že pet let uživa zaslužen pokoj, toda kljub temu je še vedno aktiven družbeno politični delavec. Zlasti veliko dela z mladino in je med drugim tudi starešina tabornikov »Savinjskega odreda«. Z njimi je bil letos na taborjenju v Podbočju, pa jim je vreme tako nagajalo, da so morali tabor predčasno končati. Poleg tega pa je Jože aktiven tudi na vojaškem področju, pri odredu SLO.

Rodil se je v Bočni, njegovi starši so imeli mlin. Živel je sicer skromno, toda vsaj kruha jim po zaslugi očetove obrti nikoli ni manjkalo. Desetčlanska družina se je prebijala skozi življenje kot mnogo podobnih v tej dolini. Jože se je že v stari Jugoslaviji zaposlil kot gozdni delavec, predvsem pa je delal pri privatnikih. Večkrat se je udeležil tudi splavarjenja in se tako prevažal s flosi vse tja do Slavonskega Broda. Zače-

tek vojne ga je zatekel v Novem Sadu, kjer je služil rok in ob razpadu vojske jo je kar peš primahal nazaj domov v Bočno. Leta 1942 so ga Nemci odpeljali na delo v takratno tovarno avionov v Maribor, od koder pa je pobegnil, ko so mu Nemci ustrelili brata in oktobra istega leta izselili družino. Doma je našel vse zapuščenost, pa je odšel na Hrvaško. Pot ga je vodila po raznih krajih, dokler se ni septembra 1943 v Vučini pridružil XII. udrani proletarski brigadi. Partizani so po vsej centralni Bosni, po Slavoniji, Podravini in sodelovali pri osvoboditvi Virovitice, Koprivnice, Bjelovarja, dokler ni dočkal svobode v Daruvarju. Kmalu po vojni, v kateri je bil dvakrat ranjen, se je vrnil domov, se zaposlil pri gozdni upravi, nato pa pri Rudniku v Velenju, kjer je imel na skrbi vojaške zadeve. Pokojni moziški župan Zvone Zupanc ga je pregovoril, da se je vrnil v domačo občino, kjer je nadaljeval delo pri takratnem vojnem odseku.

obrazi

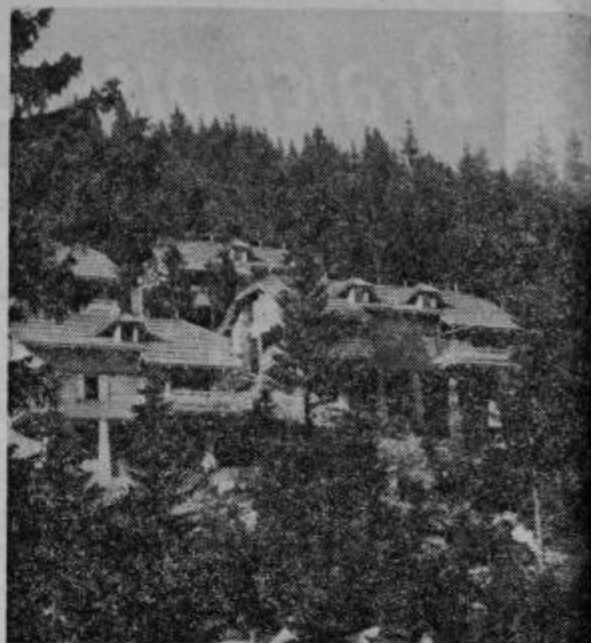
Tu je leta 1967 dočkal tudi upokojitve.

Kot smo že zapisali, pa z odhodom v pokoj ni zaključil tudi svojega aktivnega dela v družbeno političnih organizacijah. Kmalu bo trideset let, odkar je član partije, aktivno pa dela tudi v organizaciji Zveze borcev. Med drugim je tudi praporščak in ni je proslave in večje prireditve, na kateri ne bi ponosno in strumno stal med zastavonošami borčevskih praporov. Najraje pa se vrtil med mladimi ljudmi, zato njegovo aktivno delo v taborniški organizaciji ni slučaj. Med mladimi je njegov svet, z njimi obuja spomine na slavne dni naše oborožene revolucije, na njih prenaša v borbi stekane odnose in z njimi oživlja tradicije slavni minulih dni.

Jože, veliko uspehov ti želimo pri tem pomembnem in odgovornem delu.

B. Strmcnik

turizem

Golte in depandanse. Pod njimi še zadnje krpe letošnjega spomladanske snega; zdaj bolj v opozorilo, da je zimska sezona pred vrati. Na Golteh se tega dobro zavedajo. (Foto: MB)

NOČITEV ZA 1% VEČ

OCENA TURISTIČNE SEZONE — PRIZNANJA TURISTIČNEMU DRUŠTVU V ŠEMPETRU, FRANCU RENIRJU IN MOZIRJU

Cetudi je imela jesenska plenarna seja celjske turistične zveze, v petek, 3. t.m., povsem delovno obelje, se je na koncu vendarle spremenila v slavnostno zasedanje, še zlasti, ker so razglasili rezultate treh ocenjevanj: za najboljšo turistično društvo, za najboljši prizadevni turistični delavca in za najlepše urejen kraj v letošnjem letu.

Sicer pa so osrednjo točko dnevnega reda posvetili oceni minule sezone.

PESIMIZEM NI BIL ZASTONJ

Pričakovanja nanjo so bila bolj črnogleda kot optimistična. In vendar pesimizem ni bil zastonj. Inozemski turizem letos ni samo stagniral, marveč je celo nazadoval. Zadovoljiva in razveseljiva pa je ugotovitev o porastu domačih nočitev. Sicer pa se to: že tako razmeroma kratko sezono je skrajšalo še slabo vreme. To so najbolj občutili v Gornji Savinjski dolini.

LE ZA 1% VEČ

STATISTIKI vedo povedati, da je bilo na širšem celjskem turističnem območju v glavni sezoni 341.027 nočitev domačih in 98.671 nočitev tujih gostov, skupaj torej 439.698 nočitev. Te številke tudi povedo, da je bilo nočitev domačih gostov za 6%, inozemskih pa za 13% manj kot lani. Skupni rezultat pa govori o enodstotnem povečanju nočitev.

Ta številka pove vse, četudi se za njo skrivajo številni objektivni in subjektivni razlogi. Pa vendar lahko na koncu zapišemo — z rezultatom glavne turistične sezone na celjskem območju ne moremo biti zadovoljni.

VZPON ATOMSKIH TOPIC

Ceprav je na vrhu turističnega prometa pri nas Rogaska Slatina, kjer so imeli letos več domačih in nekoliko manj tujih gostov, velja vsa pozornost atomskim topicam, ki so v glavni sezoni imele nekaj nad 38.000 nočitev in okoli 133.000 obiskovalcev. Novi ukrepi v atomskih topicah

so dal, takojšnje rezultate zato tudi prihodnje naložbe obetajo veliko. Železniški podjetje za gostinstvo in turizem se je intenzivno lotilo dela in investicij.

MANJ IZLETNIKOV

Doba bivanja v zdraviliščih je znašala 10,5 dneva v drugih krajih pa 2,6, kar je za malenkost manj kot lani.

Cetudi so gostinci dosegli za okoli 26% večji promet (na račun večjih cen), je bilo izletnikov za okoli 10% manj kot v istem času lani.

SPODBUDNA NAPOVED

Navzlic letošnjim skromnim rezultatom so napovedi za prihodnjo sezono obetajoče. Povečanje števila domačih nočitev za 5 in tujih za 2%.

ZASLUŽENA PRIZNANJA

Ob sklepu pomembnega zasedanja, ki je opredelilo tudi bodočo vlogo celjske turistične zveze (o tem prihodnjč), so razglasili rezultate treh tekmovalnih ocenjevanj.

Za najboljšo turistično društvo letos je bilo imenovano društvo v Šempetru v Savinjski dolini. To je organizacija, ki deluje na amaterski osnovi, ima svojo dolgoročno delovni načrt in vzorno skrb za rimske kopane v kraju. Nekropoli pa so letos dodali še posebej zanimivo atrakcijo — jamo Pekel, ki postaja nova turistična atrakcija.

Za najbolj prizadevni turistični delavca je bil imenovan Franc Renir iz Podčetrka. To je hkrati priznanje za njegovo desetletno vodenje turističnega društva in za vse napore, ki jih je vložil v atomsko topico.

Prehvalni pokal za najlepše urejen kraj pa so dobili Mozirji. Vtem ko je drugo mesto zasedlo Ljubljana, so bile Luče tretje, Sentjur četrta in Sempeter peti. V skupni mest in krajev, kjer pri urejanju in vzdrževanju zelenic in parkov sodelujejo poklicne delovne organizacije, pa je zmagašla Velenje pred Celjem in Rogasko Slatino.

M. BOZIC

Koroški pevci v Celju

V soboto zvečer se bo v dvorani Narodnega doma v Celju predstavil odlični mešanji pevski zbor »Jakob Petelin-Gallus« iz Celovca. Zbor prihaja v goste celjskemu mešanemu pevskemu zboru France Prešeren, ki je pred časom že gostoval na Koro-

škem in je to pravzaprav vrnjen obisk koroških pevcev. Pevsko društvo Jakob Petelin-Gallus je bilo ustanovljeno aprila leta 1960 in ima svoj sedež v Celovcu. Njegovi pevci so doma v vseh koroških vaseh od Dješk do Zilje in prihajajo na tedenske

vaje v Celovec. V letih svojega obstoja si je zbor zagotovil v kulturnem življenju koroških Slovencev stalno mesto. Izraz njegovega kulturnega delovanja pa so samostojni koncerti, nastopi ob kulturnih prireditvah centralnih organizacij koroških Slovencev, radijska snemanja itd.

Po besedah nedavno umrlega pevovodje tega zbora ter zbiralca koroških narodnih pesmi dr. Franceta Cigana je najlepša in najvidnejša lastnost tega zbora junaki idealizem, s katerim žrtvujejo svoj prosti čas in tudi del svojega zaslužka, da morejo sami doživeti v zboru lepoto naše pesmi. Uspehi Gallusovega zbora so sadovi skupnega dela in prizadevanja skupine idealistov, ki hočejo graditi, ne pa že obstoječe podirati.

Sedaj vodi zbor mladi dirigent Joško Kovačič in pod njegovim vodstvom bodo koroški pevci zapeli tudi v soboto zvečer ob 20. uri v celjskem Narodnem domu. —ed

ŠOLSTVO

Za idejnost pouka

V zadnjem času se je na zveznih, posameznih republiških pa tudi na občinskih ravneh zvrstilo precej posvetov in razgovorov, ki so v svojem jedru obravnavali vprašanja, ki se nanašajo enostavno povedano — na pouk v naših šolah. Je kaj narobe s tem poukom? Kaj je to nevtralna šola, o kateri je bilo precej slišati, kaj je z učenjem samoupravljanja v šolah? In še vrsta vprašanj je, o katerih ljudje slišijo. Pedagogi se v teh stvareh tu in tam pogovarjajo, politične organizacije analizirajo in ugotavljajo, učenci, kot subjekt tih procesov pa skraj v celoti ne vedo, zakaj gre, ker jim tega pač nihče ne pove.

Za kaj pravzaprav gre? Pouk, tak kot je sedaj, razen res izrednih izjem ni tak, kot bi v sedanjem času — tudi trenutku — pri nas moral biti. Sedaj vsi šolski programi so s svojco snovjo, ki jo učitelj mora posredovati učencu, polni nežitljivosti — lahko celo dejala nepotrebnih tovarin, o sedanjem času, o naši usmerjenosti v prihodnje — v čas, v katerem bodo sedanjí učenci, delali in ustvarjali pa skoraj ali popolnoma nič. Še enkrat: učenci prejmejo v procesu vzgoje in izobraževanja veliko preteklega, malo sedanjega, nič pa o našem prihodnjem, zelo kompleksnem družbeno političnem življenju in znanstveno-tehničnem razvoju.

Takšno usmerjenost je nujno potrebno spremeniti. Je zato kriv pedagog na šoli? Jasno nam mora biti, da za takšno usmeritev šole ni odgovoren samo učitelj, ki oživlja program, ki je predstavljen, ampak vzgojno-izobraževalni organi, ki odobracje in sprejemajo te programe. Ti organi so, včasih bi skoraj lahko zapisali — nežitljivski —

saj puščajo ob svoji neaktivnosti vrsto vprašanj odprtih, razkorak med šolo in upravičenimi zahtevki družbe, zlasti še Zveze komunistov, pa se večajo, namesto ožijo. Še težje pa ho, če ne bo kmalu bistvenjših sprememb, spoznanje, da je vrsta odgovornih za ta vprašanja v raznih sestavkih za radikalne spremembe — dejanskih sprememb pa v sedanjem trenutku ni. Če pa so, o njih vsi zainteresirani — torej družba v najširšem pomenu, besede ne vedo.

To je eno, na kar smo delali v tem zapisu opozoriti. Drugo pa je, da pedagogi na šolah le lahko napravijo korak naprej v dejno naprednem vzpajanju in izobraževanju. Pri tem »koraku« menimo predvsem na dvoje. V pouk naj vnašajo pri vseh predmetih več sedanjih življenjskih dilem in drugo, da bi bila pri pouku veliko bolj kot doslej prisotna izražena in utrjena ljubezen do naše domovine. Menimo, da šole to dajo — vlikano v pouk pri vseh predmetih, vomeni zavračanje kakršnekoli nevtralne šole in da ob tem spoznavanju samoupravnih in demokratičnih socialističnih načel daje šola osnove za res napredek, sedanjemu in prihodnjemu času primeren pouk.

Re torej za dvojno usmerjenost. Na eni strani morajo pohiteti višji vzgojno-izobraževalni organi z uresničevanjem vseh sklepov in predlogov, ki izvirajo v Sloveniji še od spomladi preteklega leta. Na drugi strani pa v pedagoških kolektivih, kjer se preko večjega naučnega, aktivnosti in smelosti pričakujejo tudi boljši rezultati. Oboji pa morajo za to preusmeritev dobiti podporo družbene skupnosti, saj gre za akcijo celote in ne le posameznikov.

I. ZUPANCIC

TRNOVLJE

Knjižnica ponovno posluje

Prebran knjižni fond in bližina mesta sta bila vzrok nekajletnega mrtvila trboveljske knjižnice. Prosvetno društvo »Zarja« ni moglo s svojimi skromnimi sredstvi nabavljati nove knjige, zato je prišla pomoč še pravočasno — sicer bi se utegnili zgoditi to, kar se je marsikje: zaprli so knjižnico. Celjska študijska knjižnica je s sredstvi celjske kulturne skupnosti nabavila 300 knjig in z njimi obogatila skromno knjižnico. Prav to nam daje nove možnosti za novo življenje. Mrtvilo v zadnjih letih je napravilo svoje: Trboveljčani so se skoraj odvalili zahajati v domačo knjižnico. Treba bo novih naporov, da se oživi nekoč zelo živa tradicija. To pa bo mnogo lažje, saj so se časi občutno spremenili in nam zakon o knjižničarstvu zagotavlja stalno dopolnjevanje knjižnih zalog — to pa je osnovni razlog dobrega obiska. Knjižnica je odprta dvakrat na teden

iz dnevnika slg

KULTURNA AKCIJA se imenuje že tretji novi abonma, ki ga odpiramo, da bi pridobili čim več novih stalnih obiskovalcev gledališča neposredno iz vrst delavcev. Abonma KULTURNA AKCIJA je namenjen delovnim organizacijam na področju mesta Celja. Razpisan je bil takoj na začetku sezone, ker pa je bila prva premiera še preden so prispeli prijave za ta abonma, smo prvo predstavo (Mikelnovi Stalnovi zdravniki) sicer dali v okviru te kulturne akcije, vendar še zunaj abonmaja. Naslednja predstava, ki bi jo želeli imeti že v okviru omenjenega abonmaja, bo 18. novembra. To bo duhovita angleška komedija LJUBEZEN DRUGE POLOVICE v uprizoritvi gostujočega Mestnega gledališča ljubljanskega.

Smisel naše kulturne akcije, ki jo podpira Občinski sindikalni svet, je v tem, da aktivno poseže v vsemogočo poplavo malomeščančine, ki se začne pri magazinski literaturi in konča pri popevkarstvu in filmski plazi, ter opozori na kulturo gledališča, na umetnost in razvedrilo, na njegovo poslanstvo v našem času. V želji, da bi bilo celjsko gledališče ljudsko v pravem pomenu besede, tudi same uprizoritve težijo k jasnosti in preprostosti, ki sta odliki pristne umetnosti.

TRIKRAT NAGRAJENA PREDSTAVA. Končano je letošnje sedmo Borštnikovo srečanje v Mariboru. Tudi naše gledališče ni ostalo brez nagrad. Gostovali smo z Mikelnovimi »Stalnovimi zdravniki«. Predstava je bila na visoki umetniški višini, bila je enkratno popolna. V njej so se dostojno predstavili vsi celjski igralci. Borštnikovo nagrado je prejel Branilo Grubar z utemeljitvijo, da mu je v tem liku uspelo izraziti stisko in notranje dileme človeka, ujetega med lastno vest in zgodovinske procese. Borštnikovo nagrado in diplomu je prejel Avgust Laurenčič za sceno, ki je med vsemi najbolj ustrezala zamisli predstave. Miran Herzog pa je prejel za režijo nagrado Ljubljanske banke.

J. Z.

45 let entuziazma

Šestdeseti rojstni dan je praznoval. Pred nedavnim. Spodaj so se zbrali, v bifeju celjskega gledališča in mu zapeli in čestitali. Več kot 45 let je minilo, ko se je prvič srečal z gledališčem v Mozirju in 22 let, kar je član SLG v Celju. Se pravi, od njegove ustanovitve.

»Nič kaj rad ne govorim...« je rekel, »mamam pa zapisano, če...« in pokazal skrbno urejene zapiske spominov.

»Orda je ravno to tako značilno zanj. Ni dosti govoril. Pravzaprav ni nikoli rad govoril, pravi. Ni hotel biti v ospredju razen z delom za zaveso ali pred zaveso. Ko so

odrske luči pogasile in so biljeterji odšli, se je spet potegnil vase zadovoljen, če je »slo vse v redu« in prizadet, če ni bilo tako. Redki so znali z njegovega stočnega obraza pa živahnih, iskrivih oči razbrati, kaj čuti, kaj snuje. Tudi njegovi »spomini« so tako pisani. Več kot dvajset let gledališkega amaterizma v Mozirju je preprosto strnil v enem stavku... »Nekaj številčk mojega amaterskega gledališkega dela v Mozirju: igral v 50 delih, 96 predstav, 35 samostojnih režij, avtor 5 enodejank in skečev.«

O svojem delu v celjskem gledališču, kjer je bil najprej odrski mojster, za tem pa tehnični vodja gledališča, pa piše: 1241 nastopov v malih vlogah in statazah...

Nikjer ni besedice o odrekanih, požrtvovalnosti, prečutih nočeh, o težavah, s katerimi so se borili v različnih obdobjih gledališča, o tem, da je družina živela v Mozirju, sam pa se je razdajal Taliji.

Franjo Cesar se je rodil v Mozirju 1912. leta v družini akademskega kiparja in pozlatarja. Oče ga je vpeljal v prve skrivnosti umetnosti in njenih lepote tako, da je potem še do očetove smrti opravljal njegovo delo. Toda njegov oče je bil režiser v gledališki družini in hkrati scenograf in na koncu je zmagalo gledališče. »Tudi napak je bilo veliko...« pa tudi lepih... trenutkov. Daru govorila pa nimam... pravi Cesar. Za mesto tehničnega vodje se nism čutil sposobnega. Tudi povedal sem jim, pa je kar ostalo tako. Za tako delo ne velja moje pravilo — »manj govori pa več dela«. Ne, za odgovorno delo z ljudmi to ne velja. Pa tudi dela

se danes drugače. Čisto drugače kot smo mi, ko smo začeli. Ko sem začel pred dvaindvajsetimi leti v poklicnem gledališču, ni bilo delavnic, orodja, pa samo trije smo bili. Izdelovali smo kulise, bili na vajah, predstavah in sploh, bili smo za vse. Potem se je sčasoma izboljševalo, ko nas je bilo že več. Ves prosti čas sem bil pri gradnji novega gledališča in nestrno čakal otvoritve...

Veste, tisti, ki hoče delati v gledališču, mora imeti posebno voljo, posebno ljubezen mora imeti, pa vztrajnost. In pripravljen mora biti žrtvovati prosti čas, pa lastno ugodnost. Potem je delo v gledališču užitek. Najhuje je, če nekdo tega nima. To mišlino namreč, da se pri ljudeh z dobrim odnosom da z lahko in mirno besedo veliko doseči. Če pa ni pravega odnosa do dela, pa tudi energična in trda beseda ne zaleže prida ali pa nič. V gledališču mora biti človek pri stvari z dušo...

Tako je, z dolgimi presledki med stavki, govoril mož, ki rad uporablja besede »manj govori pa več dela« in ne morem se znebiti občutka, da je o sebi govoril prvič v življenju.

Sedela sva v njegovi pisarni zgoraj nad globino odra in skoraj nič ni motilo tišine najinega razgovora. Franjo je izrezoval tiskane besede s plakatov in jih sestavljal v mozaik za reklamne vitrine. Pred menoj pa so ležali izrezki iz časopisov, ki so izšli bogve kdaj in če jih prav obrnem, berem pohvale gledališki družini in njenim predstavam v Mozirju. Glej, tudi dr. Bratko Kreft jim je zapisal: Iskreno čestitam k uspehi uprizoritvi moje PUNTARIJE!

V Mozirju pa so baje včasih rekli: »Glej ga Cesarja. Če ga pogledaš, se ti zdi, da ne zna šteti niti do pet, na odru pa čudeže dela.«

Franjo, imate kakšno fotografijo...?

Rabil bi za časopis...

Nak, samo tisto na osebni izkaznici imam...

Potem nisva več govorila. Morda je bila kriva samo tako majhna stvar kot je fotografija ali pa je Franjo Cesar menil, da čisto preveč govori.

Franjo Cesar, ob vašem jubileju iskrene čestitke!

ALFONZ KUMER

V spomin padlim!

Ob prazniku Dnevu mrtvih so bile povsod izvedene žalne komemoracije, s katerimi smo počastili spomin na padle tovariše, svojce... Ena izmed takšnih komemoracij se je vršila letos (po dolgem času) tudi pri TVD Partizan Gaberje Celje. Na svojem dvorišču, na Mariborski 42, ima društvo svoj spomenik, ki so ga postavili v spomin na padle člane društva. S kratkim programom, v katerem so sodelovali godba

na pihala iz EMA, pevski zbor SVODOBA in člani društva z recitacijami so počastili spomin na nekdanje vestne in dobre tovariše oz. člane društva.

Komemoracija je bila zelo dobro pripravljena, ker ga vsa pohvala društvu, posebej pa še gospodarju Mirku Trebičniku, za izredno lepo urejenost okoli spomenika.

Komemoracije so se poleg svojcev padlih in drugih udeležili tudi vsi člani društva.

Vrtiljak dogodkov

SLOVENSKE KONJICE

Aktiv delavcev ZK

Občinski komite ZK v Slovenskih Konjicah je na svoji zadnji seji oblikoval poseben aktiv delavcev ZK, ki delajo neposredno v proizvodnji. Pred nje so bile postavljene pomembne naloge na področju ekonomskega in družbeno političnega izobraževanja.

Konkretna naloga

Komite občinske konference ZKS v Slovenskih Konjicah je na nedavni razširjeni seji sprejel akcijski program o nalogah ZK v naslednjem obdobju, ki zajema čas od novembra do vključno meseca januarja. V okviru sprejetega akcijskega programa je zadolžil večje število članov ZK za njegovo izvedbo, in sicer z določenimi časovnimi roki. Analiza bo zajela razne interesne dejavnosti, od krajevne skupnosti do najvišjih gospodarskih organizacij.

Komite ZK v Slovenskih Konjicah se je tudi zavzel za oblikovanje političnih stališč o integracijskih procesih v občinskem merilu. Na prvem mestu so to stanovanjski problemi, dalje obrt, trgovina, gostinstvo in kmetijstvo.

Posebno pozornost pa bodo komunisti-konjiške občine posvetili idejno politični vzgoji vsakega posameznika in analizirali njegovo delo. Tu ne gre le za formalno izpolnjevanje vprašalnikov, kot se je do zdaj dogajalo, pač pa bodo zelo konkretno ocenili delo vsakega posameznika. Na ta način želijo doseči, da ne bo merilo dela vsakega posameznika število funkcij, pač pa opravljeno delo. V. L.

CELJE

O hitri cesti

Jutri, v petek, 10. t. m. bo 46. skupna seja članov obeh zborov skupščine občine Celje. Seja bo tokrat izjemoma v dvorani družbenih organizacij v Gledališki ulici in ne v Narodnem domu.

Predlog dnevnega reda ima osem točk. Najdlje se bodo odborniki zadržali pri predlogih sveta za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve. Odločili bodo o začetnem načrtu za graditev počitniških hišic v okviru rekreacijskega središča na Svetini in med drugim tudi o gradnji hitre ceste.

Svet za blagovni promet je pripravil odlok o ukrepih neposredne družbene kontrole cen za kruh v občini Celje.

Na pobudo sveta za socialno varstvo bodo razpravljali o družbenem dogovoru o izhodiščih za politiko in financiranje družbenih denarnih pomoči.

Seminar za mlade

Od jutri dalje bo na Dobrni tridnevni seminar za mladinske aktiviste delovnih organizacij celjske občine. Na seminarju bodo govorili o vlogi mladih v graditvi samoupravne socialistične družbe, o vključevanju mladih v temeljne organizacije združenega dela, o sedanjem družbenem trenutku in o aktivni Zvezi mladine v delovni organizaciji. Predsedstvo občinske konference ZM Celje pa namerava organizirati tudi okroglo mizo, za katero bodo sedli direktorji, sekretarji ZK in mladi, da se bodo pogovorili o dejavnosti mladih v samoupravnih organih.

ŠMARJE

Ob koncu sezone

Ob našem zadnjem obisku v Podčetrniku, v Atomijskih toplicah, smo lahko opazili, da dela pri gradnji samopostrežne restavracije zadovoljivo teko proti svojemu težko pričakovanemu koncu in menda bo restavracija odprta že letos, za dan republike.

V toplicah je še vedno precej gostov, okoli sto na dan, škoda pa je, da tudi novi, plastični bazen, ni pokrit s plastično streho, kot je stari, ki že dve leti nudi zatočišče bolnikom tudi v mrzlih dneh. O uspehu letošnje sezone še nimajo podatkov, vendar pričakujemo, da vas bo to lahko lahkota o tem obvestili v najkrajšem času. Če sedaj pa lahko povemo le to, da so z letošnjo sezono, ki bi lahko bila še boljša, kot je bila, če ne bi bilo poplavi in deževja, v Podčetrniku zadovoljni.

Ker so sredstva na razpolago, upamo, da bo prihodnje leto potekalo v Atomijskih toplicah v znamenju pospešene graditve tega prijetnega in znane zdravilišča in da ne bo šlo vse tako zelo počasi, kot smo vajeni. MST

ŠENTJUR

Cesta pred zborom občanov

Kot v mnogih drugih krajih po šentjurski občini je bil v nedeljo zbor volivcev tudi na Prevorju. Zbora se je udeležil tudi sekretar občinskega komiteja Vinko Jagodič. Občani so na zboru znova postavili vprašanje ceste čez Prevorje pot povezave med Kozjem in Šentjurjem. Vinko Jagodič je občane opozoril na dejstvo, da strokovno stališče gotovo ne bo na njihovi strani, kar zadeva težnost terena za cesto takšne važnosti. Dodal je, da se občina Šentjur v celoti zaveda, da ustrezno cestno povezavo ti kraji morajo dobiti, da pa ni pametno, če po vsej sili vztrajajo pri osrednjem cestni povezavi. Poudaril je tudi, da je pri reševanju manj razvitega kozjanskega videlet celoto, zato cepljenje družbenih naporov samo škoduje tej celoti.

Naše šole vsepovsod

ŠOLA KOT JIH ŽELIMO

Osnovna šola v Mozirju ni samo moderna po svoji urbanistični plati, temveč je tudi življenje in delo v njej tako, kot si ga lahko želimo vsepovsod. Moderna zgradba v idealnem okolju, v njej pa sodobno organiziran pouk. Popoln kabinetni sistem na višji stopnji, strokovno usposobljen kader, mnoge uspele novosti in odlično vzdušje, to je resničen porok za uspešno učno in vzgojno delo.

Dolga je pot razvoja šolstva v tem kraju, mnogo je bilo vloženih naporov in truda, da so dosegli, kar imajo. Danes sodi mozirska šola prav gotovo med najmodernejšo učno vzgojne ustanove našega območja. Šola skratka, kot si jih povsod lahko le želimo!

Začetki šolstva v Mozirju segajo tja v leto 1783, ko je bila v mežnariji ustanovljena enorazredna šola. Zgradba, ki še danes stoji, nosi kot ponosen spomin na te čase v pročelje vklesan napis: »Narodna učilnica«. Takrat je šola obiskovalo le okoli 30 otrok nekaterih tržanov, saj šolske obveznosti še ni bilo. Ukaželne mladine pa je bilo vedno več. 1831. leta je takratni župnik kupil Marketenderjevo kočo, jo dal podreti in postaviti zgradbo, v katero se je

vojni bila ustanovljena nižja gimnazija, kasneje pa so tam imeli pouk višji razredi osnovne šole. Stiska za prostor je bila velika, krono vsega pa predstavlja dan, ko se je stari šolski zgradbi porušil strop! To je bil plat zvona...

S sredstvi občinske skupščine, Republiške izobraževalne skupnosti in samoprispevkom občanov je bila zgrajena nova, moderna zgradba, ki so jo pred dvema letoma svečano izročili njenemu namestu.

fesorja. Na šoli dela celo na razredni stopnji kar pet učiteljev z višješolsko izobrazbo. Taka kadrovska zasedba je resnično pomemben dejavnik pri kvalitetnem šolskem delu! Poleg modernega pouka v kabinetih, pa na šoli uvajajo tudi mnoge novosti, ki ne ostajajo brez uspehov. Naj omenimo le eno. V vseh razredih so ustanovili tako imenovani »odprti sistemi« knjižnic. Knjige so zložene na knjižnih policah ob zadnji steni učilnic in učenci si jih izposojajo,

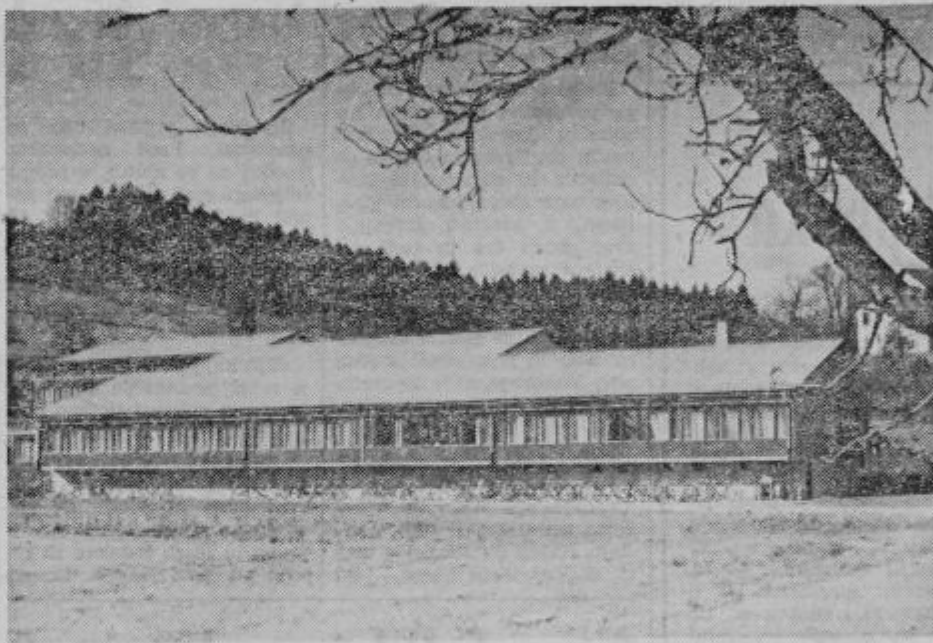
Maks Vestar

ga športnega društva cela vrsta najrazličnejših krožkov, imajo pa tudi dva pevka zbora. Člani literarnega krožka izdajajo ob sodelovanju tudi ostalih učencev, svoje šolsko glasilo »BILKA«, ki je v lanskem letu kar dvakrat zagledala luč sveta, izhaja pa v tiskani obliki. Pisana vsebina je izpopolnjena s številnimi slikami fotokrožka in mnogimi risbami. Letos imajo številko že pripravljeno, težave pa so s tiskarno, saj ga v Celju ne marajo več tiskati...

Na šoli problemov, vsaj takih omembe vrednih, praktično ne poznajo! Kolektiv je homogen celota, ki se razdaja za šolsko delo in vedno skrbi za napredek svojih učencev. Marsikaj se je v zadnjih letih spremenilo tudi na relaciji šola dom. Roditeljski sestanki so odlično obiskani, skrb staršev za napredek otrok pa vedno večja. Takole je povedal o tem vprašanju profesor MAKS VESTAR, ravnatelj šole: »Najbolj zanimivo je to, da smo pred nekaj leti mi, to je učitelji, hodili prepričevati starše, da pustijo svoje otroke v šoli tudi še deveto in deseto leto, da so otroci, ki jim je v rednem času spodrsnilo, lahko končali oserulstno šolo. Danes je to ravno obratno in starši prihajajo prositi na šolo, če smejo njihovi otroci nadaljevati šolanje po obveznem šolanju, da si pridobijo popolno šolo.«

Resnično, na mozirski šoli je lepo, lepo v vsakem oziru in prava škoda je, da povsod ne more biti tako. Prepričani pa smo, da ni več daleč dan, ko bomo sirom našega območja imeli veliko takih šol, ko bodo povsod delali v sodobnih pogojih, ko bodo na sleherni šoli dosegli ob modernih metodah tako odlične šolske rezultate, kot jih dosegajo v Mozirju.

Tekst in slike:
BERNI STRMCNIK

preselila šola. Ko je bil 1837 leta določen šolski okolišč v letu 1882 se razširjen na Ljubijo, Brezje, del Radegunde in Lepe njive, pa je postalo vprašanje šolske zgradbe zelo pereče. Nameravali so adaptirati vrsto zgradb, pa so se na kraju mozirski tržani odločili za samoprispevek. Vsako leto so zbrali po 500 goldinarjev in tako so imeli leta 1890 že 7.000 goldinarjev. To pa je bila za takratne čase že kar čedna vsota. Leta 1893, bilo je 6. oktobra, so kupili njivo Alojza Goričarja ter maja 1895 pričeli z delom. Otvoritev nove šole je bila 19. novembra 1896, in takrat so odprli tudi že tretji razred. Kmalu za tem še četrtega, dokler šola 1934 leta ni postala že šestrazredna.

Omeniti velja še eno zadevo. Tudi šolnino so v tistih časih že poznali in iz šolske kronike je razvidno, da so do leta 1865 starši plačevali za vsakega učenca po 60 kron letno, od tega leta naprej pa celo po 2 goldinarja. Sicer pa je zanimivo tudi to, da so učitelji takrat več kot z vtepanjem modrosti v glave trške mladosti zaslužili s cerkovniško in orglarsko službo. Učitelju so »na zbirca« dajali vsako leto 202 četrtniki pšenice, 5 četrtnik ajde in 109 in pol krone. Vse kaže, da tudi honorarno delo ni iznajdba našega modernega časa...

Po vojni je nastala pri šoli prava stiska. Učilnice so bile razmetane po celotnem trgu, kjer je bil ustrezen prostor za pouk. Šola je bila premajhna, nič lažja situacija pa ni bila na Brdcah, kjer je po

V štirinajstih učilnicah, kolikor jih ima ta moderna zgradba, se v 16 oddelkih šola 513 učencev. Šest učilnic je odmerjeno razrednemu pouku, v preostalih osmih učilnicah pa so usposobljeni kabineti za vse predmete višje stopnje. Vse od slovenskega jezika, preko matematike do tehničnega pouka poučujejo v kabinetih, kar šolsko delo nedvomno dviga na višjo kvaliteto stopnjo. K odličnim rezultatom, ki jih šola dosega, pa prispevajo tudi druge okoliščine. Izmed 22 članskega kolektiva so le štirje učitelji s srednjo izobrazbo, vsi ostali so predmetni učitelji, na šoli pa sta tudi dva pro-

kadar samo to želijo. Frekvenca izposojanja se je znatno povečala, zmanjkala pa ni doslej niti ena sama knjiga! Zanimivo, mar ne? Ni treba imeti ravno moderne šole, da se pristopi k takemu načinu, tudi drugod bi ga kazalo oveljaviti saj so uspehi učni!

Mozirska šola je centralna šola in ima tudi več podružnic, odkoder prihajajo vsi učenci na višjo stopnjo v Mozirje. Nekaj se jih prevaža s šolskim kombibusom, razumevanje pa je pokazal tudi izletnik, ki je svoje vozne re-de prilagodil tako, da lahko k pouku in domov v posebnih voznih prevaža tudi učence. Na šoli deluje poleg šolske-

Ob 30-letnici II. grupe odredov

MED VRHOVI SMREK

Partizanske Dobrovlje so zopet slavile. Več sto ljudi se je zbralo minulo nedeljo na kraju, kjer stoji spomenik borcem II. grupe odredov, ki so tod padli v bitki 7. novembra 1942. Zbrali so se od blizu in daleč, borci, preživeli udeleženci teh slavnih dni, občani in mladina, pripadniki taborniških organizacij, med katerimi so bili najštevilnejši taborniki, ki nosijo ime po II. grupi odredov. Zbrali so se pevci, godbeniki in ljudje od vsepovsod, da bi na svečan način, ob izbranem kulturnem programu, poklonili spominu vsem, ki so pred tridesetimi leti zatisnili oko, pokošeni od sovražnikovih krogel.

Bilo je lepo slavlje, dostojno spominu obletnici, bilo je slavlje, ki ga bodo zlasti pomnili mladi, ki so obiskali te zgodovinske kraje in poslušali besedo iz ust nekdanjega partizana o tem, kako je bilo nekoč. Kako so padali heroji za svobodo današnjih dni, kako so umirali junaki za svoj narod, za svojo domovino.

Ožarjene od nenavadno toplega novembrskega sonca, so se ponosno vzdigovale Savinske alpe in razkazovale krasoto svojih vrhov. Mirno so se pozibavali vrhovi stoletnih smrek, ko je v planinsko tišino Dobrovoljskih gozdov zadonela melodija partizanskih pesmi zagorske godbe na pihala. Kot da je k svečanemu trenutku prislunila vsa narava, kot da za trenutek zamira življenje in se klanja spominu na dni, ko je namesto zvokov trobent, klarineta, bobnov in činel odmevala preko goličav in grap hrupna pesem bojnega pleša...

Proslavo ob 30-letnici legendarne bojeve na Dobrovljah je odprl v imenu odbora II. grupe odredov STANE MAVRIC. Svečani govor pa je imel BORIS ČIZMEK-BOR, ki je v svojem govoru podrobno orisal dogodke izpred tridesetih let. Orisal je potek bojev, spregovoril o herojski borbi Veličkove čete, ki je krla preboj bataljona. Skoraj vsi so padli. Nekatere so Nemci ujeli, jih odpeljali v Celje, kjer so jih zaprli v stari Pisker, jih zasramovali po mestnih ulicah... Govoril je

o herojskih podvigih posameznikov, o junaštvu ljudi, ki so to izkpravili za svobodo svojega naroda, izkpravili na zemlji ki so jo toliko ljubili, da so ji poklonili vse — tudi svoje življenje. Ni pa se nekdanji politični komisar spomnil samo bojev tistih časov, spregovoril je tudi o boju, ki ga danes bojuje slovenska manjšina na Koroškem. Spregovoril je o pravicah naših ljudi onkraj meje, o pravicah, ki jih jim kratijo ravno tisti, ki stopajo po poteh ideologije, ki je bila tako sramotno poražena. Nič čudnega torej, če je bil z bučnim ploskanjem sprejet predlog, da s spominke svečanosti pošljejo glavnemu odboru Združenja Zveze borcev NOV v Ljubljano protestno resolucijo.

V izbranem kulturnem programu so nastopili pevski zbor, šolska mladina iz Mozirja in godba na pihala iz Zagorja. Zanosno so odmevale preko globač recitacije mladih ljudi, recitacije o trpljenju, herojstvu, o smrti in svobodi, svobodi. Ponosno so vihrali v jesenskem vetru številni borčevski prapori, med njimi tudi bojni prapor II. grupe odredov, ki ga že iz leta v leto hrani in nosi po proslavah, nekdanji partizan in praporščak II. grupe odredov, Tone Krežan.

Svojevsebo obeležje veličastni proslavi pa je dala prisotnost mladine. Veliko jih je bilo, največ med njimi tabornikov, ki so na mesto proslave prišli s pohoda po partizanskih Dobrovljah. Obiskali so spominska obeležja, se poklonili spominu junakov...

Partizanske Dobrovlje so slavile, veličastno in ponosno, s spoštovanjem do padlih, s prezirom do tistih, ki so zakrivali toliko gorja. Slavile so spomin padlih, padlih za našo socialistično samoupravno skupnost...

»Ne kot besede, ki jih veter raznaša, kot neizbrisen spomin boste ostali v naših srcih vi, ki ste svoj zadnji dih poklonili tej sveti zemlji...« je dejal Bor. Da, ostali in živeli boste v naših srcih, živeli ob našem delu, napori in uspehih. Mladi so porok za to!

Tekst in slike:
BERNI STRMCNIK

Akcijska Novega tednika in Radia Celje

„TEDEN SREČANJ S SLOVENSKIMI PESNIKI IN PISATELJI“

Letos praznujemo 100-letnico slovenskega pisateljskega društva in mednarodno leto knjige. Za to je uredništvo Novega tednika in Radia Celje v sodelovanju z nekaterimi občinskimi sveti ZKPOS pripravilo »Teden srečanj s slovenskimi pesniki in pisatelji«. V omenjenih krajih bodo literarni večeri, na katere smo povabili naslednje pesnike in pisatelje:

Cirila Kosmača, Branko Jurca, Ivana Potrča, Toneta Kuntnerja, Cirila Zlobca, Janeza Menarta, Mimi Malenšek, Antona Ingoliča, Miška Kranjca, Petra Levca, Matjaža Haceta, Ferda Godino, Svetlano Makarovič, Nežo Maurer, Ervina Fritza, Karla Grabeljska, Jožeta Šmita, Vido Brest, Ivana Minattija, Danila Lokarja, Lojzeta Krakarja, Frana Milčinskega-Ježka, Frana Roša, Bena Zupančiča, Marjana Rožanca, Miro Mihelič, Mateja Bora, Iva Zorman, Valentin Polanška, Petra Božiča, Smiljana Rozmana, Toneta Svetino, Andreja Hienga, Vena Tauferja, Ignaca Kamernika, Jožeta Udoviča, Mile Klopčiča, Ivana Ribiča, Jožeta Snoja, Franceta Filipiča, Vladimirja Kavčiča, Zarka Petana.

Literarni večeri bodo v naslednjih krajih:

- 13. novembra ob 19. uri v KOSTRIVNICI v osnovni šoli
- 14. novembra ob 19. uri v mali dvorani kulturnega doma v BRASLOVČAH
- Istega dne ob 18. uri v kulturnem domu v VITANJU
- 16. novembra ob 19. uri v kulturnem domu v RIMSKIH TOPLICAH
- 17. novembra ob 18. uri v kulturnem domu v SENTJURJU

Istega dne ob 19. uri v Slovenskem ljudskem gledališču v CELJU, kjer bo tudi ob 20.30. uri sprejem za vse, ki bodo sodelovali na vseh literarnih večerih v omenjenih krajih in za vse ljubitelje knjige.

Vsak udeleženec literarnih večerov bo prejel tudi knjigo, darilo slovenskih založniških hiš: Državne založbe Slovenije, Cankarjeve založbe, Partizanske knjige, Prešernove družbe, Mohorjeve družbe. Nakup šestdesetih knjig pa je omogočila tudi celjska Kulturna skupnost iz svojega sklada za pospeševanje knjižničarstva.

Zelimo, da bi bili prostori, v katerih bo tekla beseda o sodobni slovenski literaturi, čimbolje obiskani, saj so tudi trenutki namenjeni ravno vsem tistim, ki sicer nimajo priložnosti čestokrat posegati po knjigi. Zelja organizatorjev pa je, da bi ravno v »Tedom srečanj« vzpostavili stik med ustvarjalci in bralci in obenem opozorili na veliko poslanstvo knjige, ki izobražuje in izoblikuje človeka tudi po tem, ko se za njim zapro šolska vrata.

Uredništvo Novega tednika

Uredništvo Radia Celje

MLADINA O PISMU

Pred dnevi je bila seja predsedstva OK ZMS Celje. Na dnevnem redu je bila razprava o pismu predsednika ZKJ tovariša Tita in izvršnega biroja ZK Jugoslavije. Predsedstvo ZM Celje je ugotovilo, da so v pismu določene poglobitve naloge komunistov tudi med mlado generacijo pri razreševanju perečih problemov organiziranja, političnega dela med mladino in njenega angažiranja v izgradnji socialistične družbe. Prav tako so menili, da je potrebna široka mobilizacija vseh članov ZK med mlado

generacijo, povsod, kjer ta dela in živi. Potrebno je zaostri vprašanja odgovornosti v mladinski organizaciji pri izvajanju akcijskih programov. Pregledali so tudi svoj akcijski načrt za obdobje 72/73 in ocenili, da bo došlo na uresničitev tega programa tudi med mladino vnesla nove možnosti za hitrejše in učinkovitejše razreševanje odprtih vprašanj.

Predsedstvo ZM Celje je spregovorilo tudi o vlogi mladih komunistov v Zvezi mladine. Odločilo se je, da v mesecu novembru ustanovi ob-

činski aktiv mladih komunistov, ki delajo v mladinski organizaciji. Pogovorili se bodo tudi o delu posameznih mladinskih funkcionarjev-komunistov v delovnih organizacijah, šolah in društvih. Na vseh srednjih šolah bodo ustanovili marksistične krožke s konkretnimi nalogami marksističnega delovanja in usposabljanja mladine. V daljši razpravi so opozorili tudi na delo posameznih članov predsedstva ZM in izrekli dvema članoma tovariško kritiko.

KRAJNC VIKI

Razgovor z velenjskim sekretarjem ZK

VELENJE NI V NIČEMER IZJEMA

PA NAJ GRE ZA USPEHE ALI NEUSPEHE, DOBRE REŠITVE, SLABOSTI, KI SO V TEM ČASU PREDMET ANALIZ

SESTAVI ČLANSTVA
NEUSTREZNA UČIN-
KOVITOST ZK

VPRAŠANJE: Zadnja konferenca ZK v velenjski občini je potekala neposredno po seji sekretariata CK ZKS. Sodite, da sta vzdušje in vsebina razprav ter sklepov v Ljubljani bili odmevni na vaši konferenci?

ODGOVOR: Odmevnost dogodkov na seji sekretariata CK ZKS je bila na naši konferenci izražena tako, da je razprava o zadevah na dnevni redu potekala bolj konkretno kot bi sicer. Bila je to priložnost, ko smo lahko, spodbujeni z omenjenim primerom, bolj kritično ocenjevali uspešnost ZK v občini, posebej še komunistov v takojmenovani srednji strukturi, v kateri je bilo največ tehnoškotskega in birokratskega obnašanja.

VPRAŠANJE: Na konferenci ste ocenjevali socialno strukturo in organiziranost komunistov v občini. Kakšna je le-ta?

ODGOVOR: V celoti gledano je socialna struktura med članstvom ZK v občini ugodna. Ni pomembnejše delovne organizacije brez organizacije ZK ali komunistov. Tako se nam bolj postavlja vprašanje, kaj storiti, da bi tako ugoden sestav izkazoval večjo učinkovitost in aktivnost. Prej sem povedal, da so premajhno aktivnost pokazali komunisti iz vrst tehnične inteligence, v družbenih službah itd. Obsodili smo politično neaktivnost in malčnost v teh sredinah, ki vso svojo družbeno dolžnost omejuje na službeno mesto, na predpisan delovni čas. Nič čudnega, če se

je ravno iz takšnih okoliščin rodila v preteklosti marsikatera nevednost, pa tudi določeni politični krizni trenutki v občini.*

UGODEN ČAS ZA
AKTIVIZACIJO
OSNOVNIH
ORGANIZACIJ

VPRAŠANJE: Titovo pismo in vsi drugi dokumenti Zveze komunistov obravnavajo problem forumskega delovanja v ZK in premajhno aktivnost v partijski bazi. Kakšne so razmere v vaši občini?

ODGOVOR: Žal, tudi pri nas nismo glede tega izjema, kar sem že prej omenil. Pismo Tita in izvršnega biroja CK ZKJ pa je učinkovalo ravno med članstvom v bazi. Imamo zgornje primere o obnavljanju političnega osveščanja v krogih, kjer Zveze komunistov neposredno ni bilo čutiti. Javljajo se pobude za ustanavljanje oddelkov v določenih strokovnih in interesnih krogih, na primer v NAMI, v projektivnem biroju itd. Tudi v kolektivu »Gorenja«, v tem res mladem kolektivu, se komunisti zavedajo, da je ravno zdaj, ko se ZK nahaja pred zelo konkretnimi nalogami, primeren čas, da se njihova organizacija tudi številčno okrepi.

SPOPAD Z BIRO-
KRATIZMOM IN
TEHNOKRATIZMOM

VPRAŠANJE: Kot marsikje se je tudi v velenjski občini v preteklosti kazala v določenih primerih neenotnost stališč, koncepcij itd. Večina teh

je javnosti znanih. Kako se bo Zveza komunistov spopadla s tem problemom?

ODGOVOR: ZK v velenjski občini se je s podobnimi primeri že spopadla. Vzemimo kar oba primera odstopov (Nestl Zgank in Ivan Atelšek), ko je bilo treba obračunati z birokratskimi tendencami in postaviti na tehtnico doraslost nekaterih ljudi na vodilnih položajih. To je bil hkrati tudi boj za enoten koncept razvoja Šaleške doline in vseh delovnih ljudi v občini, ki pa je bil dotlej večtiren in je zato vnašal nezdružne odnose

med občane, kolektive, predvsem seveda v njihovih vodstvih.

VPRAŠANJE: Konkretno povedano, gre tu med drugim tudi za karikirane odnose med »črni in belimi«?

ODGOVOR: Ali z drugimi besedami rudnik ter »Gorenje«. Moram reči, da se je ZK vedno upirala takim neokusnim in do kraja depasiranim razvrščanjem. To je tem večji nesmisel ob dejstvu, da je večina velenjskih družin vezana na oba kolektiva. Na-

vadno je mož v rudniku, žena, otroci v »Gorenju«.

VELENJE NI ZA
IZJEMO, NE TAKŠNO
NE DRUGAČNO

VPRAŠANJE: Velenje je spričlo svoje nagle rasti v sečišču najrazličnejših pogledov in ocen. Le-teh ne bi podrobno razčlenjeval, ker vso pestro paleto od hvalnic do očitkov poznate. Kako te zadeve ocenjujete?

ODGOVOR: Predvsem moram reči, da nam obešajo precej nezasuženih etiket. Velenje je mlado mesto, zraslo na ledini, kjer ni bilo treba ničesar rušiti, spreminjati, le slediti dovolj daleč v prihodnost zastavljenim ciljem. Srečna okolnost za Velenje je tudi, da se tu ni treba toliko ubadati s tradicionalizmom, ker so ljudje ki so sem prihajali poleg delovnih rok, znanja in svojih ustvarjalnih sposobnosti prinašali tudi pripravljenost, da se prilagodijo družbenemu utripu novega delavskega mesta. Nepošteno in krivično do delovnih ljudi v Velenju je med drugim tudi to, da vso to naglo rast mesta, njegovega gospodarstva, družbenega standarda pripisujejo mnogi dvema posameznikoma ali peščici ljudi. S tem pa seveda ne mislim zmanjševati zaslug in uspehov najodgovornejših občanov v preteklosti in sedanjosti.

Poudarjam, da ZK v občini, vsaj velika večina komunistov, ni nikoli hotela izjem, izjemnega položaja Velenja, privilegijev itd. Očitki pa se pogosto prilepijo povsem razumljivim težnjam in zahtevam občanov, ki jih je v Ve-

lenju že 15.000 in jih bo vsako leto najmanj 1000 več. Ali je za mesto danes in prihodnje tako hudo, če želi njegovo prebivalstvo čim bližje oskrbi, da želi v svoj kraj zavarovalnico, carinarnico, končno tudi SDK, ko so mi-mo potreb po tej instituciji na voljo tudi prostori zanj. Spričlo tega seveda tudi nismo navdušeni, da bi bili izjema v drugi smeri, da bi zato, ker je mesto zraslo na ledini, ne bili upravičeni brez očitkov na tiste institucije, ki jih imajo starejša urbana središča.

SMO ZA VEČJO
POVEZOVALNO
VLOGO V REGIJI

VPRAŠANJE: Mislim da sva »priromala« do vprašanj policentrizma, povezovanja v regiji, slovenskem in jugoslovanskem prostoru. Ker smo regijski časnik, nas zanima predvsem vloga Velenja v regiji.

ODGOVOR: Najprej še nekaj, kar se povezuje s prejšnjim vprašanjem. Med očitki Velenju je tudi ta, da hoče Velenje svojo regijo, da se zato povezuje s Koroško. To je nesmisel. Velenju sedanjí položaj najbolj ustreza. Njegova vloga in pomen pa v območje izžareva skladno z rastjo Velenja samega. Kratek sprehod po mestu vsakomur dokazuje, da se ne zapira mo v občinske, niti v regijske meje.

No, in sodelovanje je vselej najmanj dvostranski odnos. V regiji se moramo oprijeti načrtanega programa srednje in dolgoročnega razvoja regije, se o bistvenem dogovoriti, pa bo nuje po sodelovanju na

pretek. Mislim, da niso potrebna nobena simbolična pobratimstva. Vzemimo primer šolstva. Velenje se ogreva predvsem za tehnične stroke, Celje za ekonomsko-pedagoško smer itd. Rečeno je bilo policentrizem. Smo tudi v Velenju ves čas za policentrični razvoj Slovenije, toda isti princip mora v okviru možnosti in potreb veljati tudi v regiji ter naposled v sami občini glede tega še marsikaj ni postorjeno.

VPRAŠANJE: Sva lahko konkretnješa? Recimo o zamujeni možnosti povezovanja gospodarstva na ravni »TIO« — »GORENJE« in o zakasneli, toda ne zamujeni vlogi pri hitrejšem razvijanju nekaterih manj razvitih območij v regiji?

ODGOVOR: Moram priznati, da bi se danes vsi skupaj precej bolj uspešno pogovarjali tudi kar zadeva pobude in konkretne možnosti za pomoč manj razvitim. Za marsikaj je pismo Tita in izvršnega biroja ZKJ, ki je ustvarilo ugodno klimo za prenekatere problemske rešitve, pozno. Komunisti v velenjski občini se bomo morali temeljito pogovoriti tudi še o drugih problemih, ki so bili predmet razprav na seji sekretariata. Na primer tudi o deležu gospodarstva v mednarodni menjavi, zlasti v takojmenovanem tretjem svetu, o povezovanju v celotnem jugoslovanskem prostoru. Prav kmalu se bomo na posebni konferenci morali ponovno srečati s problemi uveljavljanja samoupravljanja in uresničevanja ustavnih dopolnil.

JURE KRAŠOVEC

TEŽAVE - KADRI, SUROVINE

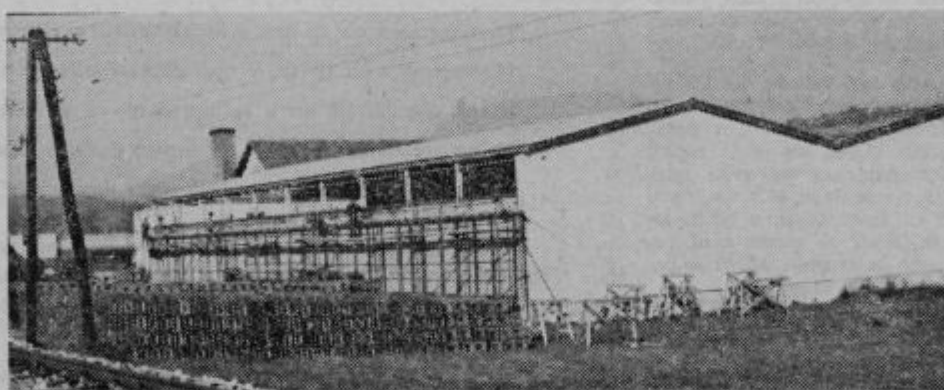
Mestinski predelovalni obrat že dela prve korake v razširitev. Premalo kadrov je dejstvo, ki daje misliti.

Kmetje bodo morali preusmeriti svojo blagovno proizvodnjo, če bodo hoteli zadostiti potrebam mestinskega predelovalnega obrata.

Popotnik, ki te dni potuje v smeri Rogaske Slatine ali proti Podčetrtku, lahko vidi v trikotju med cesto Podčetrtek—Šmarje pri Jelšah precejšnje delovišče. Tam pravkar zgotavljajo veliko halo, ki je hkrati tudi zamelek prve faze rekonstrukcije in razširitve mestinskega predelovalnega obrata. Prva faza te gradnje, ki obsega precejšnje proizvodne dvorane, bo po vsej verjetnosti skoncana že letos, predvideno pa je, da bo obsegala poleg omenjenih dvoran, v katerih bo urejena osnovna predelava sadja, še silose in hladilnike. Po končani graditvi bo proizvodnja sokov poskočila na milijon litrov letno.

V naslednjih treh do štirih letih predvidevajo v Mestnju uresničitev naslednje, to je druge faze razširitve obrata. V tej fazi bodo uredili tanke za sadne sokove, proizvodnja pa bo narasla na dva milijona litrov letno.

Po končani rekonstrukciji in izgradnji mestinskega predelovalnega obrata se bodo dosedanje kapacitete po-

Obrat Vitala v Mestnju. Na sliki: pravkar končujejo z zunanji deli velike dvorane, v kateri bo osnovna predelava sadja.

večale za nekajkrat, s tem pa bo seveda dobil možnost zaposlitve širši krog obsojteljskega in šmarskega prebivalstva.

Ze sedaj se v obratu pojavljajo določene težave, ki se bodo po vsej verjetnosti v razširjeni proizvodnji čez leta še povečale. To so v prvi vrsti predvsem problemi izrazito kadrovskega značaja. Sedanjí strokovni kadri so preobremenjeni, ker zahteva delo v obratu absolutno angažiranost. Treba bo torej misliti na način, ki bo obratu preskrbel zadostno količino strokovno dobro podkovanih kadrov, to pa bodo dosegli le s primerno štipendijsko politiko in z zagotovitvijo osnovnih življenjskih potreb

ljudem, ki bodo držali v rokah niti obrata.

Trenutno obstaja v Mestnju, odnosno v samem obratu, precejšnje pomanjkanje surovin za izdelavo sokov in sirupov. Ze sedaj obrat odtegne s širšega območja šmarske občine vso sadje, ki je na razpolago in vendar je surovinska baza še vedno premajhna. Mislijo bo treba torej na preusmeritev kmetijstva, čeprav se je pri tem naredil že precejšen korak. Spomnimo se samo na velike plantaže črnega ribeza in na letošnjo novost-nasade jagod. Prav gotovo bo treba obnavljati tudi nasade, kar po vsej verjetnosti niti ne bo takšen problem, saj ima sadjarstvo in vinogradništvo v šmarski

občini že staro tradicijo, ki je poleg vinogradništva in živinoreje ena izmed poglavitnih panog, s katerimi so se ukvarjali in se še ukvarjajo kmetijski proizvajalci na tem območju.

Vsekakor bi mestinski obrat moral prav sedaj krepko vztrajati pri začrtanem programu, četudi je gotovo, da bo pri njegovem napreznju marsikaj, kar bo oviralo že začeto delo. Največji problem je vsekakor denar, tako zelo potreben za hitro razširitev, kar bi po drugi strani pomenilo dohajati konkurenčne firme. Obstaja upanje, da se bo uredilo tudi to.

MILENKO STRASEK

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dragega

KONDIJA BRIŠNIKA

iz VRANSKEGA

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so ga 27. oktobra 1972 spremili na njegovi zadnji poti, darovali vence ter nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se predvsem »Ingradua« — obrat Gornjsko, posebno tovarišema Korošec Miranu in Mihovcu Ivanu za njihovo skrb pri organizaciji dostojnega pogreba. Zahvala tudi govorniku Strle Matiji iz Kamnika, gospodu župnemu upravitelju za ganljive besede ter cerkvenim pevcem — vsem prisrčna hvala.

Zalujoči bratje Brišnik, otroci in drugo sorodstvo
Vransko, 3. novembra 1972

ZAHVALA

Ob težki in nenadomestljivi izgubi mojega zlatega moža in atija

LADISLAVA ŽVAJGARJA

se vsem, ki so ga spremili v tako velikem številu na njegovi poslednji poti v nedeljo, 15. oktobra 1972 in vsem, ki so darovali toliko jernih vencev in cvetja, iz srca zahvaljujemo. Hvala vsem sosedom, ki so nam v težkih urah pomagali in sočustvovali z nami. Posebna zahvala velja kolektivu Strojne postaje Kmet. kombinata Zalec za vsestransko pomoč, pevskemu zboru Griže, pihalni godbi iz Zabukovce in govornikom za izrečene besede. Prav tako se zahvaljujemo dr. Tonasku Tonaskoviču za vsestransko pomoč.

Zalujoča žena Slavka in hčerki Dragica in Mirica
Migojnice, 30. oktobra 1972

Njihovo življenje je materinstvo

OTROCI - MOJE SONCE

Naslov za današnji zapis ni naš, uredniški, je iz lastnoročno napisanega življenjepisa Ane Hafnerjeve iz Dola pri Hrastniku. Kako je ta mama z velikim srcem ob tolikih skrbih, težavah, ob tolikšnem šopku otrok povzela se tenkočutni liriki? Ko sva prebirala ta njen življenjski mi je bilo jasno, da to ni pričevanje toliko o njej sami, marveč o njeni veliki materinski ljubezni.

Ana Hafner se je pred 62

se je začela vojna, ko ji je bilo šest let, teta pa je imela le toliko, kolikor je pridelala na majčkenem posestvu.

Kot pravi Hafnerjeva mama, je kot travniška vijačica rasla v sončnem Kristian vrhu, ničesar ni pogrešala, ker si ničesar posebnega tudi ni želela. Ko pa je teta omagala, je Anika z vso skrbjo in srčnostjo vračala svoj dolg. Ko pa ji je dobra teta prepustila hišico in zem-

Stanko, Ernest, Avgust, Andela, Lojzek, Vera in Lidijsa. Lojzek je ugasnil takoj po porodu, pred teta pa v železniški nesreči v Zidanem mostu se Avgust, ko mu je bilo 22 let.

Tomaž Hafner, delavec v hrastniški kemični tovarni je malo zasužlil. Najhuje je bilo med vojno, ko je bilo v hiši že pet otrok, ko celo leto ni več šel v dolino, ker so ga sumili, da sodeluje s partizani, kar je kot obveščevalec res počel. Pa ne samo on, tudi Ana, oboje otroci, ki so prenašali pošto.

»Ko sem pred osmimi leti ostala po moževi smrti sampa z devetimi neprekrbljenimi otroki, je bilo treba varčevati z vsakim dinarjem, z vsako žlico moke, z vsakim jajčkom. Toda otroci so mi bili vse. Imam 11 vnukov, rada jih imam, toda svoje sem imela še rajši. Nobeno odrekanje mi ni bilo preveliko. Srečna sem, da so vsi pošteno, da so vsi srečni, da imajo svoje poklice, topla družinska gnezdec.«

Pred dobrim letom se je Hafnerjeva mama preselila s hriba v Dol, kjer živi pri sinu in snahi, obdana z ljubeznijo in spoštovanjem. Tudi njej se vrača, kot je ona vračala svoji teti.

let rodila v Skofji Loki kot eden od enajstih otrok. S šestimi tedni so jo prinesli k teti v Kristian dol nad Hrastnikom, teta, ki svojih otrok ni imela, vzela pa je k sebi siroto, posvojenko, s katero je Anika doraščala kot dvojčica-sestrica.

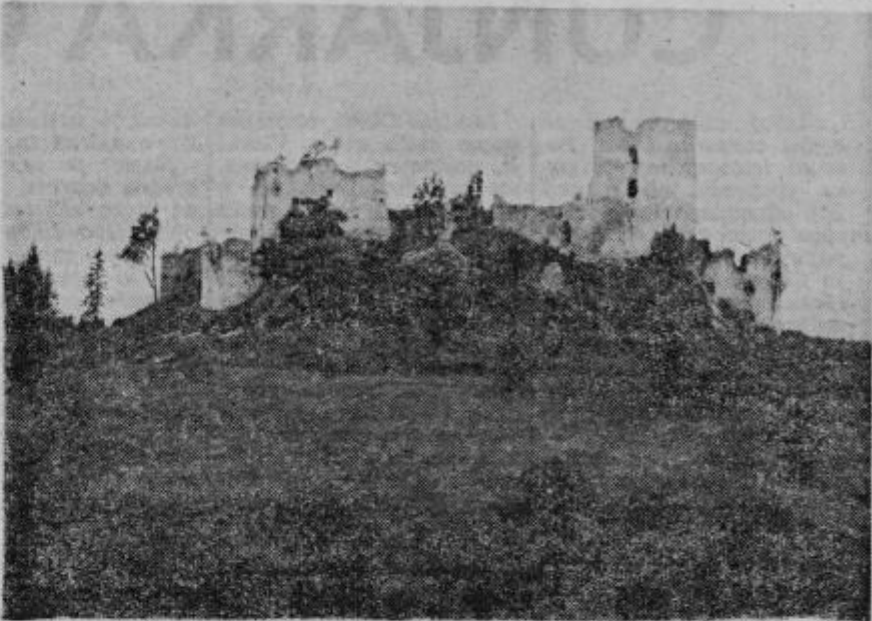
Najzgodnejši spomin iz otroških let je jakota, saj

ljo, je šla Ana zamož s Tomažem Hafnerjem, ki je bil pravtako iz Skofje Loke, pravtako kot ona iz družine z enajstimi otroci.

In Ana ter Tomaž Hafner sta jih tudi imela enajst. Prvorojenka Boža je umrla z enim letom starosti. Potem so se zvrstili malone vsako leto zapored; Majda, Andrej, Ivan,

Ali poznate svoj kraj?

(14)

Izmed tistih, ki so nam poslali odgovore, da je bil kraj, objavljen v prejšnji številki Novega tednika Zalec, smo izžrebali tri nagrade, in sicer: 30,00 din prejme Majda Miakar, Petrovče 108-9; 20,00 din prejme Pavla Lešar, Gotovlje 122, Zalec; 10,00 din pa Alojz Ramšak, Polzela 113.

Dopisnice z odgovori, kateri kraj je danes pred vami, pošljite na naše uredništvo do ponedeljka, 13. novembra 1972. Ponovno bomo izžrebali tri nagrajence!

TOVARIŠICE, TOVARIŠI, UPOKOJENCI!

Akcijski, ki naj zmanjšuje socialne razlike med našimi državljani, se pridružujemo tudi mi s tem, da bi izenačili naše kmečke zavarovance z delavci pri tem, ko uveljavljajo svoje zdravstveno varstvo.

Cisto po domače povedano: želimo, da bi bili naši državljani enaki pri zdravniku, v ambulantni in v bolnišnici.

Zdravi in za delo sposobni sedanj in bodoči proizvajalci, ki bodo lahko veliko in dobro ustvarjali, so tudi porok za večjo realno vrednost vaših pokojnin.

Zato vas vabimo, da glasujete v nedeljo, dne 19. novembra 1972 na svojem glasovalnem mestu.

IZENACENJE PRAVIC IZ ZDRAVSTVENEGA VARSTVA KMETOV Z DELAVCI.

Skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev Celje
Skupnost zdravstvenega zavarovanja kmetov Celje

naši razgledi

nr

razgledi po svetu

500. jubilejna številka

Ženica s krizantemo

Bila je deževna in hladna nedelja. Potniki so nestrpno čakali na avtobus.

Končno je prišel. Vse se je zgrnilo k vhodu. Med tolikimi pa sem vseeno opazila drobno ženico, ki je stiskala k sebi šopek zelenja in krizantemo. Blizal se je namreč Dan mrtvih.

»Je ta avtobus za Sentjur?« Nihče ji ni odgovoril.

»Prosim gospa! Pelje v Sentjur?« je spraševala ženica.

»Tam je sprevodnik, pa ga vprašajte,« ji je ostro odgovorila žena srednjih let.

Rada bi bila ženici povedala, da je pravi, a sem bila predaleč. Komaj in komaj se je prerinila do sprevodnika, potem pa z urnimi koraki vstopila.

Stala sem, in ko je šla mimo mene, je še vedno stiskala k sebi rože. Nasmehnila se je.

Za mano je bil prazen sedež in ženica je sedla. Kmalu pa se je ob njenem sedežu ustavil možakar vrednih let in srdlito rekel: »Ne vidite, da je zasedeno? Mar mislite, da bom jaz stal?«

»Zasedeno je?« je plašno vprašala ženica.

»Saj vendar vidite, da visi

tu moj suknjič!« je zadirčno rekel.

»Rezervacije pa najbrž ni?« je bila zopet tiha in plašna ženica.

»Kaj je ni! Tu jo imam in tu sedim,« ji je kar z obema rokama pokazal možhen listič.

»Ne bi se bilo treba kregati. Lahko bi lepo povedali. Saj bom ustala,« je žalostno rekla ženica in šlo ji je na jok. Rok ji sta ji drhteli in bele krizanteme so se zazibale...

Videla sem, da je utrujena. Okoli se sedeli mladi fantje in dekleta, a se zanj ni nihče zmenil.

»Saj bom šla in počakala. Pride še več avtobusov, kjer me ne bodo preganjali in zmerjali. Vam, gospod, pa najlepša hvala,« se je obrnila proti potniku, ki je še sedel.

Glas ji je drhtel in v njenih očeh so bile solze.

Rada bi ji bila rekla, naj vendar ostane, da bo prej doma, a usta niso hotela govoriti. Velik voz se začutila v grlu. Zopet je šla mimo mene, a tokrat se ni nasmehnila. Gledala sem za njo, ko je počasi hodila gor in dol po postaji. Potem je sedla na klop. Avtobus je krenil in skozi okno sem še poslednji krat ušla ženico s sklonjeno

glavo. Jokala je in z obema rokama objemala krizantemo.

»Le komu jih nese, da jih varuje s tolikšno ljubeznijo?« sem pomislila. »Mogoče ima na pokopališču moža? Morda je že njenemu sinu nehalo biti srce, morda hčerki ali celo vnuku? Morda pa bi jih rada podarila materi in očetu, saj so te zadnje jesenske rože — rože hvalečnosti.«

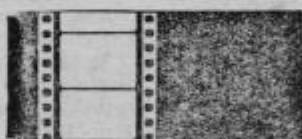
In šla na tej žalostni poti je doživela bridko razočaranje. Tako sem premišljevala in kar nenadoma so mi prišle solze. Potniki so me začudeno pogledali. Nihče ni vedel, zakaj jočem. Mene pa je vedno huje in huje stiskalo v grlu.

Ne vem, kakšno srce ima tisti mož, samo to vem, da je v njem zelo malo dobrote, saj je ubogi ženici pripravil tako grenko nedeljsko dopoldne. Samo veliki beli cvetovi so jo razumeli in samo njim je lahko potožila svojo bolečino.

Takrat, ko so se zazibali v njenem naročju, se mi je zdelo, da ji prikimavajo in da so ji hvaležni. Zdelo se mi je, da bodo ti cvetovi spregovorili surovežu.

Toda molčali so in se stiskali k svoji dobrotnici, kot ona k njim...

J. S.

UNION: do 12. novembra ob 16. in 18. uri jugoslovansko-norveški barvni film »Tito«; ob 20. uri ameriški barvni film »Dvojčici zla«;

od 13. do 15. novembra italijanski barvni film »Ko so se ženske inšle repa«.

METROPOL: do 12. novembra italijansko-španski barvni film »Kompaneros«;

od 13. do 15. novembra ameriško-jugoslovanski barvni film »Romanca o konjskih tatovih«.

DOM: do 12. novembra ob 16. uri ameriški barvni film »Lafontove basnje«; 9. novembra ob 18. in 20. uri na sporedu ameriški barvni film »Dvojčici v škripcih«; od 10. do 12. novembra pa prav tako samo ob 18. in 20. uri slovenski barvni film »Kekce«;

od 13. do 15. novembra ameriški barvni film MACH.

DOBRA: 11. in 12. novembra francoski barvni film »Umreti ob ljubezni«.

SLG

Cetrtek, 9. novembra ob 19.30 Marlowe: »Tragedija o doktor Faustus« za III. mladinski abonma in izven.

Petek, 10. novembra ob 18. uri Miloš Mikeln: »Štalinovi zdravnik« za abonma Kozjansko in izven.

Sobota, 11. novembra ob 17. uri Ayeborn: »Ljubezen druge polovice« za abonma gledališki amatjerji in izven. Gostuje Mestno gledališče ljubljansko.

Torek, 14. novembra ob 19.30 »Ljubezen druge polovice« za torčkov abonma in izven.

Sreda, 15. novembra ob 19.30 »Ljubezen druge polovice« za II. mladinski abonma in izven.

Cetrtek, 16. novembra ob 19.30 »Ljubezen druge polovice« za IV. mladinski abonma in izven.

NE MOTITE!

Avtobus z manjšega kraja v središče večjega mesta je vozil počasi. Utrujajoče je bilo cizanje po slabih cestah in na vsaki postaji so zavile zavore. Potem je vstopil potnik ali pa tudi ne. Kinjajoče glave so se včasih zganile, potem pa je monotonost vzdušja nadaljevala svoj ples.

Ze v mraku je vstopila na neki postaji mati, mlada, a zaskrbljenega obraza. K sebi je stiskala svečenj, kot bi nosila vse zaklade tega sveta. Pa je nosila le bolnega otroka. Z njim je hitela po pomoč k zdravniku. V veliko mesto. Prisedla je k mladčelnici, ki si je čistila nohte. Ta je postrani pogledala svojo novodošlo sosedo in svoje delo nadojevala. Medtem pa je zajokal otrok. Skrajja tiho, potem pa vedno huje. Ves avtobus se je predramil, dvigovale so se utrjene glave, nejevoljni obrzi so bili ob mir. Obraz mlade matere je spreletavala rdečica. Mučila jo je bojazan za otroka in nerodno ji je postalo pred ljudmi. Pa je sčasoma opazila vedno več sočustvujočih in razumevajočih

obrazov. Nekateri so ji dali nasvete, drugi so molčali naprej. Mladolletnica, njena sosedka, pa je bila vedno bolj nemirna. Presedala se je in na obrazu se ji je bralo, da ji gre otroški jok na živce. Tudi zamrmrala je nekaj. Zalostna mati je reagirala tako, da je otroka še bolj stisnila k sebi. Ko pa je zaslišala, tam iz kota je prišel glas, ki je dejal, da se z bolnim otrokom ne potuje z avtobusom, ker moti druge potnike, pa ji je bilo vsega dovolj. Po licu so ji začele teči solze. Ker ni mogla, se jih ni obrisala in posušile so se.

Da bi se posušile še srce človeka, ki je izrekel te bugokletne besede, ki so se rodile in nejevolje nac zasluženim mirom, se je spreletavalo v njenih mislih. Se mladolletnica je šlo malo globlje. Premaknila se je in dala materi z otrokom malo več prostora.

Z. S.

sosed sosedu

NAGRAJENI REŠEVALCI NAGRADNE KRIŽANKE NOVEGA TEDNIKA

Zreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrada 100 din Olga Kranjc, Vrbje 75, Zalec
2. nagrada 50 din Magda Lenasi, Partizanska 49, Celje
3. nagrada 50 din Vili Olenšek, Ribarjeva 3, Celje.

Vsem izžrebancem bomo nagrade poslali po pošti. Če stitamo!

Rešitev: Vodoravno: Tasso, aval, adut, Tigran, krtar, so-rednica, Kloaka, are, atletika, ml, ornat, naklanina, AA, Stoa, nada, Island, alel, Mag-laj, el, N, obara, keks, Ma-ori, MI, at, aneks, sidlep, rand, IJ, cev, jota, Tatari, Ir-ska, Eros, arest, senat, čar, lijak, detel, videz, dete, jek-lar, lotos, Kimon, drn, Erol-ca, Erato, AO, banana.

S CELJSKE TRŽNICE

Minilo je obdobje jesenskega nakupovanja ozimnice, ki je bilo na celjskem trgu letos prav malo. Mimo so tudi preproge prelepega cvetja krizantem, ki so pretekli teden krasile naš skromni tržni prostor. Vse to je za nami, ostaja le sivina vsakodnevne zelenjavne prodaje. Vmes pa so visoke cene zelenjavi in sadju. In še nekaj — majhna izbira.

Dovolj je bilo pretekli teden solate po šest, pa tudi

osem dinarjev, malo manj je bilo špinat po 15 dinarjev, še manj pa cvetače po 6 dinarjev.

Malo je bilo tudi krompirja po 1,80 para, nekaj več pa je bilo glavnatega zelja po 3 dinarje, pa tudi kislega po 6 dinarjev je bilo dovolj. Za isto ceno smo lahko kupili tudi kisle repice. Od sadja je bilo največ jabolk po 5 dinarjev, nekaj pa je bilo tudi hrušk po 8 dinarjev.

Jajčka so bila po 1,30 do 1,40 para.

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

prometne nesreče

VERIŽNO TRČENJE

JOZE CVELBAR, 49, iz Celja je vozil z osebnim avtomobilom iz Celja proti Vojniku. Na desnem preglednem ovinku v Škofji vasi se je ustavil za osebnim avtomobilom, ki je čakal na prosto pot, da bi zavil v levo. Za njima je pripeljal voznik osebnega avtomobila Dušan Devetak iz Murske Sobote ter se ustavil. Pripeljal je tudi Edvard Slavec iz Maribora, ki kljub zaviranju ni uspel vozila pravočasno ustaviti in je trčil v osebni avtomobil pred njim. Le-tega pa je zaradi udarca odbilo naprej in je tudi on trčil v avtomobil Cvelbarja. Skoda na vozilih so ocenili na 4000 dinarjev.

PREPREČIL TRČENJE

STANISLAV KOROŠEC, 34, iz Spodnjih Zreč je vozil iz Celja proti Slovenskim Konjicam. V naselju Križevci mu je v levem ovinku pripeljal nasproti v škarje neznan voznik osebnega avtomobila. Korošec se je nesreči

hotel izogniti in je zapeljal skrajno desno. Zaneslo ga je na bankino, nato je drsel deset metrov ob živi meji, nakar je zdrsil s cestišča po hribu, zadel v stanovanjsko hišo, se obrnil na streho ter pristal na kolesih ob zidu stavbe. Materialne škode je za okoli 20.000 dinarjev.

DVA POŠKODOVANA V MEGLI

DANILO PETERLIN, 44, iz Ljubljane, je vozil iz Šmarja proti Sentjurju. Na desnem blagem ovinku v Grobelnem je v gosti megli sekal ovinek. Iz nasprotne smeri je pripeljal voznik mopedja brez registracije, JOZE TRATENŠEK, 21, iz Debra pri Laškem, pravilno po svoji desni strani. Zadel je v levo stran avtomobila, tako da ga je zaneslo med pešce na cesti in je podrl pešakinjo TEREZIO KOROŠEC, iz Grobelnega. Tratenšek je bil lažje telesno poškodovan, škode na vozilih je za okoli 1300 dinarjev.

OTROK SKOČIL PRED AVTO

IVAN BOBNAR, 39, iz Celja, je pripeljal do označenega prehoda za pešce pri križišču Velenjske in Savinjske ceste v Zal-

cu. Tedaj se je iztrgala materi iz rok 10-letna MARIJA LESJAK iz Zgornjih Roj in skočila na cesto. Voznik Bobnar jo je zadel in deklica je dobila lažje poškodbe po levi kraki ter odrgnine po glavi.

NEPRIMERNA HITROST

ERIKA VOJK, 31, iz Maribora, se je peljala z osebnim avtomobilom iz Maribora proti Celju. Na desnem nepreglednem ovinku v Strančah jo je pričelo zanašati zaradi mokre ceste in neprimerne hitrosti. Iz nasprotne smeri je pripeljal voznik osebnega avtomobila FRANC TAVCAR, 34, iz Ljubljane, in prišlo je do čelnega trčenja. Voznica Vojkova je bila poškodovana in so jo prepeljali v celjsko bolnišnico. Materialne škode na vozilih je za 30.000 dinarjev.

NEPRIMERNA HITROST

GORAZD PLANINC, 20, iz Celja, je vozil z osebnim avtomobilom iz Šoštanja proti Velenju. V desnem ovinku v Prelogah ga je zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati na mokri cesti in zapeljal je čez levi robnik na levi breg Pake, kjer se je vo-

zilo prevrnilo na levi bok in obstalo na strehi. Škode na vozilu je za okoli 8000 dinarjev.

SMRT PEŠCA

RIHARD NOVAK, 64, iz Celja, je peljal s tovornim avtomobilom iz Celja proti Laškemu in se v Tremarjih srečal z avtobusom. Iz hiše številka 11 je nenadoma stekla na cesto in jo hotela prečkati ter ujeti avtobus MARIJA HRUSOVAR, 72, iz Tremarj. Voznik tovornjaka je zadel Hrušovarjevo, ki je dobila hude telesne poškodbe in je po treh urah v celjski bolnišnici umrla.

PO NESREČI POBEGNIL

MAKS VASLE, 52, iz Gotovelj, se je peljal s kolesom iz Zalca proti Gotovljam pravilno po desni strani. Pri kmetiji Jošt mu je pripeljal nasproti voznik osebnega avtomobila IVAN HUDOVNIK, 22, iz Arje vasi, po levi strani ceste in s prednjim levim delom zadel kolesarja. Za trenutek je ustavil vozilo in pogledal, kaj je storil, nato pa je s kraja nesreče odpeljal. Kolesar Vasle ima zlomljeno ključnico in zlom rebra ter so ga odpeljali v bolnišnico.

ZIMSKÉ GUME — SNEŽNE VERIGE — ZIMSKÉ GUME — SNEŽNE VERIGE

FERDO GODINA BELE TULPIKE

Roman poklanja bralcem
slovenija

avto

Automotor
CELJE

»Kako, da ste mi prišli to povedati?« se je obrnil k meni.

»Misli sem si, da ste mogoče nedolžni.« In nisem si mogel kaj, da ne bi svojemu samoljubju dal duška: »Tudi jaz trpim krivico.« Povedal sem mu svojo zgodbo o Krampaču. Tudi o Raheli sem mu povedal.

»Mladi ste še, gospod kaplan,« se je smejal in dvignil kupico. »Take zgodbe so že daleč za mano. A kaj stre-ljate, se lovec?«

Beseda je dala besedo. Povedala sva si mnogo.

»Vem, kaj mislite z mano,« je dejal Grafič in se postavil pred okno in gledal na cesto. »Proč me mislite spraviti. Ne bo se jima posrečilo.«

Rad bi ga bil še vprašal, ali je administrator ali plebanuš, a si nisem upal.

Ko sva se poslovila na dvorišču, mi je trdo rekel: »Pridite, gospod kaplan, spet. Nisem tak, kakor pravijo.«

»Ivan, Ivan,« je administrator strogo poklical hlapca, ko sem jaz popravil motor. »Naprezi takoj.«

»Kam greš tako pozno,« ga je vprašala sestra, ki je prišla iz faroja.

»V Maribor.« Tudi jaz sem se čudil temu. Vendar sem bil vesel, ker sem Grafiču prinesel vsekakor važno novico.

Pot v Lendavo je bila kratka, prekratka, kajti drhtel

sem od veselja. Pocaščen sem bil, da sem z Grafičem občeval prijateljsko. Najbolj me je veselo, da sem mu povedal koristne novice.

O administratorju Grafiču bi morala slišati moja mati, pa bi se ji zvalil kamen s srca. Končno smo le ljudje. Biti svetnik na zemlji je težko, nemogoče.

Odkar je prišla moja mati k meni, Rahele nisem več videl. Kako je bilo mogoče, da sem toliko časa strpel brez nje. Tudi na cesti je nisem videl. Moja »živalca« me je nosila kot vihar. Cesta pod menoj je izginjala, njive na obeh straneh so se vrstile, jaz pa sem imel edino željo: videti Rahele.

Zvečer Brünnerjevih ni bilo pri Krampaču, čeprav je bilo že pozno. To me je neprijetno zadelo. Vprašati nisem hotel, kje so se zadržali.

Janči in Berta sta me mnogo spraševala, a jaz bi samo rad vedel, kje so ostali Brünnerjevi. Bert je mimogrede omenila, da so Brünnerjevi na Madžarskem. Odrvenel sem. Kaj je z njimi? Rahele ne bi mogel pogrešati.

»Na Madžarskem so?« sem dejal in se delal, kakor da me to nič ne briga.

»Se ne veš?« se je začudil Krampač. »Vsak dan prika-kujeva pismo, kdaj se vrnejo. Brünner mi bo prinesel nekaj tobaka.«

Zakaj je šla tudi Rahela. Njej ne bi bilo treba iti. Bilo mi je, kakor da bi mi srce hotelo počiti. Čaj na mizi je bil topel. Prijel sem skodelico in jo nesel k ustom. Krampač in Berta sta bila v kuhinji.

Zakaj so šli? Rahela, moras se vrniti! Prijel sem stol, kjer je zmeraj sedela. Zdrnil sem se. Kaj delam. Prišel je Krampač. Ves srečen je bil, da sem tam.

»Doma si bil, praviš,« mi je rekel. »Kaj novega? Rib je kaj? Zdaj morajo biti že mlade divje race godne za odstrel.«

Kaj mi je bilo to mar, ko ni bilo nje. Vsak pogovor je prazen, brez vsebine, če ga ne poslušata ona.

»Si bolan?« me je vprašal.

»Ne,« sem dejal. »Oč Grafiča sem prišel, pa sem truden.« Pogovor se je začel o Grafiču. Zdaj sem zvedel, kako je z administratorjem. Krampač mi je na široko pripovedoval o čudaskem Grafiču.

Bilo je pred desetimi, desetimi leti. V Turnišču je umrl plebanuš. Takrat je kaplanoval tam Grafič. Ta je tudi zaprosil za jaro. Ker je bila cerkev v Turnišču patronat, je bilo mnogo pisanja med škofijo in grofijo, ki je imela tudi pravico odločati pri izbiri novega plebanuša. No, Grafič je pasel ovčice v Turnišču nemočno po svoje.

Skroz Turnišče je v tistem pridrsela kočija, v kateri so bili vpreženi štirje beli konji. V kočiji se je peljala grofica.

Konji so se pred cerkvijo ustavili. Kočijaž je skočil s kozla in pomagal grofici izstopiti. V belem, dolgem kri-lu in s sončnikom v roki je šla grofica v staro cerkev,

kjer je bila grobovska grobnica. V novo cerkev, ki so jo poleg stare postavili jarami, ni grofica nikoli stopila.

Ko je prišla grofica v staro cerkev, je obstala. Na grobnici pred zapuščenim oltarjem sta ležala dva lovski psa. Grobnica je bila namreč hladnejša kot ostali cement. Grofica je poklicala kočijaža.

»Čigavi so psi?« je vprašala vsa iz sebe.

V novi cerkvi, ki je stala tik stare, si je nekaj ogledoval administrator Grafič. Ko je slišal pogovor, je stopil v staro cerkev.

»Psi so moji,« je rekel trdo, kakor je imel navado.

»Jaz sem grofica,« je rekla dama v beli obleki s pri-tajeno jezo.

»To me nič ne briga. Psov ne boste podili ven!«

Grofica je onemela. Trenutek je molčala in zrla v Grafiča. Nato se je obrnila brez besede in odšla. Grofice ni bilo več na grobnico njenih prednikov, toda Grafič ni postal v Turnišču nikoli plebanuš, ampak administrator. Krampač je s smehom pripovedoval zgodbo o psih. »Zaradi tega ga tudi ne marata dekan Jerebič in plebanuš Cotlin,« je nadaljeval.

»Zakaj ne?« sem se začudil.

»Grofica je odstopila lendavski cerkvi nekaj zemlje z željo, naj dekan doseže, da Grafiča prestavi. Tudi Cotlin dobiva nekakšne podpore od grofice.«

Skušal sem zbrati misli. Ali bi ne bil to tudi vzrok za kongres. Zdelo se mi je, ker sem zdaj poznal Jerebiča in Cotlina, da je pri tem odstranitev Grafiča važnejša kakor tisoč desetstota obletnica Kristusove smrti.

»Te novice so za ženske,« sem se smejal.

»Ne!« je resno dejal Krampač.

»Kako bi ostal Grafič deset let administrator na takem mestu, kjer mu nasprotujeta Jerebič in Cotlin. T tega ne razumeš, Janči.«

»Grafič je v sorodu s škofom. Ne, Berta?« je vztrajal Krampač in se obrnil k ženi.

»Škofove sestre sin je,« je razlagala Berta. Osupnil sem. Janči si je prižgal cigareto.

Grafič je škofov sorodnik. Močno sem se začudil. Jaz sem Grafiču pomagal. Nisem se bal nikogar več. Se škofov sorodnik je na moji strani. Zakaj bi se jaz tako gnal, če me dekan Jerebič mara ali ne.

Berta je pletla. Bila je zadovoljna, da sem postal boljše volje. Kramljalji smo pozno v noč. Ko smo se nasmeljali Grafiču, je prišel pogovor na Brünnerjeve.

»Vsak dan pričakujemo pismo,« je ponovila Berta. Samo da pridejo. Vsi morajo priti.

Sej sem od Krampača zadovoljen. Toľiko novih stvari sem zvedel, želel pa sem si samo, da bi se Brünnerjevi kmalu vrnili.

Krampač je odšel s ženo in otroki na sprehod. Stopil je k meni na faroj. Vedel sem kaj mi bo povedal. Najraje bi ga objel.

»So, kajne da so prišli?« bi ga najraje vprašal.

Pa nisem tega storil. Samo stol sem mu ponudil, da bi sedel.

avtošpreji: CAROSOL 40 - GUMIS - CROMIS - LEDIS — avtošpreji

Elenje

SPREJET NAČRT

ELENJSKA OBČINSKA SKUPŠČINA ŽE ZDAJ SPREJE-
LA DRUŽBENI NAČRT ZA PRIHODNJE LETO

Elenjska občinska skupščina je zdaj sprejela družbeni načrt za prihodnje leto — prvič. Včeraj so po hitrih posvetih, pa ne zaradi časa, marveč zaradi sebe, da bodo pravilno seznanjeni z vsemi nalogami in problemi. Člani obeh rogov velenjske občinske skupščine so namreč na zadnji, v petek, 3. novembra, sprejeli družbeni načrt občine 1973. leto. Tako so sklenili eno široko razpravo o nalogah in predvidenem gospodarskem in družbenem razvoju občine v prihodnjem letu, je tekla po dvakrat ne samo na seji občinske skupščine, ampak tudi na zborih občanov in zborih delovnih ljudi.

Ko čakajo pripravi, letu in nove naloge. Z mi se bodo spoprijeli brez nede!

Prihodnje naloge so postane sedanjo materialno osnovo. In četudi ta ni majhna, ugotavljajo, da so v velikem zaostanku in da jih stoji na področju večanja našega dohodka čakajo velike naloge. Analize gospodarskega gibanja v lanskem in letnem letu kažejo namreč precejšnjo razliko med videno dinamiko rasti našega dohodka po družbenem planu in ono, ki jo pla-

nirajo gospodarske organizacije. Ta razlika bo konec prihodnjega leta znašala že 320 milijonov dinarjev. Tu je tudi odgovor na vprašanje, zakaj ni hitrejša modernizacija gospodarstva, zakaj ni večjih notranjih preureditev in zakaj zaostanek na področju družbenega standarda, čeprav se na prvi pogled zdi, da so v velenjski občini dosegli optimalno vse, kar so lahko.

Da bi zagotovili uresničitev vseh nalog družbenega načrta za prihodnje leto, bodo morale gospodarske organizacije s povečano proizvodnjo in večjo produktivnostjo dosegati planirani narodni dohodek ali z drugimi besedami — celotna gospodarska aktivnost bi morala biti vsaj za tretjino večja kot jo predvidevajo same gospodarske organizacije.

Družbeni plan nalaga gospodarstvu zahtevne naloge, vsekakor pa ne prevelike. V tej zvezi je tudi razumljiva zahteva po solidnejši poslovni politiki, pa ne za vsako ceno,

po povečanju amortizacijske stopnje in hitrejšem povečanju sredstev za sklade kot za osebne dohodke. Pa tudi tu ne zapirajo vrat. Prihodnje leto naj bi dosegli minimalni osebni dohodek 1.400 dinarjev.

Zanimivo je tisto poglavje družbenega načrta, ki terja od organizatorjev dela, ekonomskih in tehniških strokovnjakov, da naj ugotovijo tretjo nosilko gospodarskega razvoja v občini po 1975. letu. Če sta zdaj na čelu energetika in kovinsko predelovalna industrija, bi naj po 1975. letu dobili še novo industrijsko dejavnost.

Da bi ne ostali samo pri besedah in načrtu, so upravne organe in svete pri občinski skupščini zadolžili, da med letom stalno spremljajo izvajanje nalog in ciljev družbenega plana ter da o vseh gibanjih in odstopanjih pravočasno poročajo in predvidijo ustrezne ukrepe.

MB

naši razgledi

nr

razgledi po svetu

500. jubilejna številka

Oseba tedna: ROMANA RAZBORŠEK VESELA ŠTUDENTKA IZ ARJE VASI

Romane ni bilo doma v hiši, ograjeni z živo mejo. Bila je v Ljubljani, kjer študira drugi letnik ekonomije in je, kot pravi njena mama, ki naju je s kolegom sprejela, zelo pridna deklica, saj je prvi letnik naredila z imenitno oceno 8,25. To je več kot nekaj, to je že kar lepo. Kar žal nama je bilo, da je ni bilo doma, vendar je že tako — pridni študentje pridno študirajo.

Na kavču v kuhinji je čepel vase zgrbljen muček, da mu niti glave ni bilo videti. Romanina mati pa nama je prijazno razložila, da je Romana že čakala na nas. Povedala nama je tudi, da jo je nekdo slikal na avtobusni postaji v Celju in da sploh ni vedela kdaj in da ji je za objavo v časopisu povedala mlajša sestra z vzklikom: »Joj, saj to je pa vendar naša Romana!«

Romano so spoznale njene mlajše kolegice iz Ekonomske srednje šole, kamor je Romana hodila pred dvema letoma. Te so ji tudi pripomogle, da je dobila največ glasov in da je tako postala oseba tedna. Tudi njeni domači so poslali kupone, Novi

tednik imajo namreč že precej dolgo naročen.

Romana je bila ob spoznanju, da je oseba tedna, zelo vesela in je nestrpno pričakovala nekoga izmed nas. Ker nas ni bilo, je pač pripravila svojo sliko, na kateri jo lahko vidite v maturantski obleki, vso ovrtočo in veselo. Morala je oditi v Ljubljano, kjer se uči, tu in tam pa skoči na drsališče, to pa je hkrati tudi edina zabava, ki jo ima. (Fanta namreč nima, zelo je resna, kot pravi mama in meni, da ima za to še dovolj časa?)

V prijetni kuhinji smo malce poklepetali, ker ni

bilo dovolj časa. Romana mama nam je povedala že nekajkrat, da je dekle od sile pridno, sicer pa je že tako, da vse mame hvalijo svoje hčerke, sploh še v primeru, če so prvorojenke. Toda iz njenega pripovedovanja sem hočeš nočeš dobil vtis, da je dekle res prizadevno, skoraj tako, kot je bila v srednji šoli, kjer je bila ves čas odličnjakinja in celo oproščena mature.

Gotovo bi od same Romane izvedeli še več, če dejstvo, da je ni, pa seveda nismo mogli iti. Zaradi tega je pač treba verjeti njeni mami vse, kar je povedala o hčerki in če tudi ona skuha tako dobro kavo, kot jo njena mama, potem vse najboljše o Romani Razboršek, pridni in resni študentki, ki nima fanta, ker meni, da za to še ni čas, a je kljub temu razigrana, kadar se spusti po ledeni ploskvi.

Na koncu bi hudomušno pripomnil le še to, da bi tudi naslednji dve leti tako dobro drsala po fakultetnih klopek kot dosedaj pa tudi njen princ iz sanj bo še prišel na vrsto.

Milenko Strašek

Ljubljanska banka ljubljanska banka ljubljanska banka ljublj

Spoznavajmo se!

V vsaki številki Novega tednika bo naša fotografija, objavljena na tem prostoru, predstavlja skupino ljudi iz različnih krajev. Največkrat na mestu, kjer se zbere mnogo občanov. Kakšna je vaša naloga? Dobro si ogledajte fotografijo in na njej obkrožite osebo, ki se jo spoznate. Nato na kupon napišite ime in priimek osebe, ki ste jo spoznali, izrezano fotografijo pa pošljite v pismo na naslov: Uredništvo Novi tednik, Gregorčičeva ul. 5, Celje, oznako SPOZNAJMO SE. Po možnosti napišite naslov osebe, ki ste jo obkrožili na fotografiji.

Kaj bomo storili mi? Pregledali vaše kupone in ugotovili, katera oseba je bila največkrat obkrožena oziroma spoznana. Tako bomo dobili OSEBO TEDNA. Seveda bomo to osebo ali osebo predstavili vsem našim bralcem.

Vsi, ki sodelujete v igri, pa ste udeleženi v nagradnem žrebanju. Trem izžrebancem Ljubljanska banka vsak teden razdelila tri hranilne knjižice:

1. PO 150 DIN
2. PO 100 DIN
3. PO 50 DIN.

Kupone in fotografije z označbo (obkrožite osebo, ki ste jo spoznali) pošljite na naš naslov do ponedeljka. Če bi se zgodilo, da kak teden nihče od bralcev ne bi pravilno označil imena in priimka osebe, se nagrade prenesejo v naslednje kolo.

Zadnjo fotografijo smo posneli na proslavi ob 15-letnici tovarne Alpos Sentjur, ki je bila na Teharjih. Občani Sentjurja in okolških vasi so tokrat postali največ kuponov. Največkrat pa so spoznali zdravnika iz Sentjurja, dr. Antija Svetino. Prepoznalo ga je kar 66 bralcev, kar je do sedaj največ. Tudi nekaj drugih oseb ste prepoznali, vendar so dobili le po nekaj ali samo po en glas. Torej — oseba tedna je dr. Antij Svetina iz Sentjurja.

Hranilne knjižice z začetnimi vlogami, ki jih kot nagrade podeljuje Ljubljanska banka, podeljuje Celje, prejemajo: 150,00 din Marjetka Povalec, Sentjur a. h. pri železniški postaji; 100,00 din Panika Zavski, Turno 19, Gorica pri Slivnici; 50,00 din Milena Andrinek, Uniše 4, Ponikva. Hranilne knjižice lahko dobite v ekspozituri Ljubljanske banke v Sentjurju. Cestitamo!

Pravi naslov za denarne zadeve / Pravi naslov za denarne

Tudi v vašem kolektivu ste se odločili za varčevanje. To je varčevanje, pri katerem gre del vašega osebnega dohodka neposredno na hranilno knjižico. Kot naš varčevalec uživajte vse ugodnosti, ki izhajajo iz varčevanja, koristite od prihrankov delavcev pa ima tudi delovna organizacija, kjer ste zaposleni, saj razpolaga z dodatnimi sredstvi. Svoj denar pa lahko dvignete pri vseh bankah v državi in pri vseh poštah v Sloveniji. Odločite se, da odslej vaše denarne zadeve ureja Ljubljanska banka podr. Celje.

Pravi naslov za denarne zadeve / Pravi naslov za denarne

KUPON 6

Ime in priimek osebe na fotografiji _____

Njen naslov _____

Moj priimek in ime _____

Naslov _____

Ljubljanska banka ljubljanska banka ljubljanska banka ljublj

ZDRAVSTVENO VARSTVO STARIH LJUDI

NA OBMOČJU CELJSKE REGIJE

Ni naključje, da je zadnja leta vse več slišati o problematiki starih ljudi. Porast življenjske ravní, razvoj zdravstvene službe, migracija prebivalstva — mladi odhajajo, stari ostajajo — so faktorji, ki pogosto staranje prebivalstva. Povprečna življenjska doba v Sloveniji je v nenehnem porastu in se postopoma približuje zahodno-evropskim državam. Že pred leti je znašala za moške 68, za ženske 72 let, kar nas po mednarodni razvrstitvi uvršča v kategorijo starega prebivalstva. Statistike beležijo, da je 15 % Slovencev (250.000) prekoračilo 60 let starosti in 10 % — 65 let. Za primerjavo navajamo podatke za LR Bosno, kjer je le 7 % starejših od 60 let in 3 % starejših od 65 let. Že samo teh nekaj podatkov je dovolj tehničnih in opozarja na četrtilijona prebivalcev Slovenije, ki so potrebni posebnega varstva in pozornosti.

V celjski regiji, kjer živi 32.000 prebivalcev starih nad 60 let se srečujemo z določnimi ukoličinami, ki so značilne za naše razmere. Naglo razslojevanje kmečkega prebivalstva je v slovenskem in prav tako v regionalnem merilu med glavnimi faktorji, ki usodno vplivajo na problematiko ostarelih. Mlajši ljudje zapuščajo kmetije in odhajajo v industrijo, ostareli, neredko tudi bolehní kmečki prebivalci pa ostajajo na svojih kmetijah prepuščeni sami sebi. Drastične primere takšne usode smo zabeležili pred leti na Kozjanskem, kjer ta faktor morda najbolj bije v oči. Od skupnega števila kmečkih gospodarstev v Sloveniji je 72 % starih preko 50 let in kar 35 % preko 65 let — nedvomno podatki, nad katerimi se kaže zamisliti.

Visoka zaposlenost prebivalstva (v Sloveniji je zaposlenega 31 % vsega prebivalstva, od vseh zaposlenih pa je 41 % žensk) je nadaljnji faktor, ki močno zožuje varstvo starih ljudi v okviru tradicionalne družine in terja povečanje družbenih oblik varstva. Naj omenimo še pospešeno razpadanje patriarhalnih družinskih vezí med starimi in otroci, ki se kaže v zmanjšani skrbí otrok za ostarele starše, kar še dodatno negativno vpliva na socialno in zdravstveno stanje ostarelih.

Celjska občina s svojimi 58.000 prebivalci šteje 8.500 starih nad 60 let. Mesto Celje je mesto starih ljudi, kar velja zlasti za območje starega mestnega jedra. Njihovi problemi — socialni in zdravstveni — so nam vsem dobro poznani. Oglejmo si kakšne so možnosti za reševanje te

problematike in kdo se angažira na tem področju.

Osnovni trikotnik socialne in zdravstvene zaštite starih ljudi sestavljajo:

- 1 Socialni center občine Celje
- 2 Ustanove domskega varstva
- 3 Gerontološka služba Zdravstvenega doma Celje.

Glede na splošno načelo, da se le cca 5 % ostarelih sprejme v domove počitka (n. pr. Dom oskrbovancev v Novem Celju) je razumljivo, da je teža celotne zaštite na zunanjih socialnih in zdravstvenih službah.

V okviru Zdravstvenega doma Celje je bila pred dobrim letom osnovana gerontološka služba kot osnovni nosilec zdravstvenega varstva celotne populacije nad 60 let na območju celjske regije. Za teritorij celjske občine se predvideva formiranje geron-

tološke dispanzerja, na sedežu ostalih 7 občin v regiji pa naj bi se osnovala gerontološke posvetovalnice. V programu gerontološke službe so predvidene naslednje aktivnosti:

- sistemski pregledi
- ambulantni pregledi in zdravljenje
- periodični pregledi
- pregledi pred sprejemom v ustanovo domskega varstva
- patronažni obiski medicinske sestre na domu
- patronažni obiski socialnega delavca na domu
- socialno medicinske intervencije socialnega delavca
- sodelovanje pri organizaciji bolniške nege na domu sosedske pomoči in laične hišne pomoči.
- sodelovanje z ustanovami domskega varstva, z občinskimi centrom za social-

no delo in z gerontološkim inštitutom v Ljubljani.

Stare ljudi naj bi v celjski občini obravnavali gerontološki dispanzer — v zdravstvenem, socialno medicinskem področju. Nedvomno idealno zanjena oblika zdravstvenega varstva, ki zahteva določene prostore in strokovno kadro. Menimo, da je prava organizacijska shema celjsko občino povsem rešila in izvedljiva, v ostalih občinah regije pa je pričakovano zlasti zaradi pomanjkanja strokovnih kadrov nekoliko večje težave. Prepričani smo, da bo ob angažiranju in sodelovanju vseh ustreznih delavnikov uspelo realizirati naš zamisel in v doglednem času odpreti vrata gerontološke enot na območju celjske regije.

Dr. RUDI KRANJČIČ

S poti po Srbiji in Kosovu - piše: Drago Medved

RAŠKA KULTURA: STUDENICA

Na svoji poti v Prizren si je skupina amaterskega gledališča Železar Celje Štore ogledala tudi nekatere znamenitosti in kulturnozgodovinske spomenike Srbije in Kosova. Na tem prostoru bom skušal v najbolj skopih besedah ponazoriti veličino in znamenitost teh spomenikov, ki so nam skoraj neznani. In če boste imeli priložnost sami videti vse tisto, kar bom opisal, se boste lahko najboljše prepričali, da sem bil resnično skop z besedami — zaradi pomanjkanja prostora, pa tudi zaradi tega, ker je mnogo stvari, za katere so besede premalo.

Ob glavni cesti Kraljevo — Kosovska Mitrovica — Priština, je majhno naselje imenovano Ušće. Tukaj se odcepi ostro na desno ozka asfaltirana cesta, ki se prične vzpenjati v hrib ob bistrí rečici, ki se imenuje Studenica. Sicer je na kačipotu označeno samo 11 km, a vijuge in strmina narediti vtis, da je cesta precej daljša. Toda izletnikov mercedes v večjih rokah šoferja Lojzeta vztrajno premaguje ostre ovinke in kmalu pridemo do samostana Studenica, ki nas pričakuje še v sivi jutranji meglici, saj je urin kazalec šele pri pol šesti uri zjutraj. Vsi daljnji vrhovi so že prekrti s snegom in kdor je imel pri sebi plašč, se je lahko na skrivaj posmihal tistim, ki so v samih suknjicah trepetali v jutranjem mrazu. Našli smo vhod skozi stoletno zidovje in prišli na dvorišče, kjer je vladal mir. Spokojnost se je še nas lotila. Nikjer žive duše. Pa smo kmalu ugotovili, da so pač vse, ki so na Studenici, bile pač pri jutranji maši in lepo smo morali počakati, da so menihi končali svoje jutranje opravilo.

Med tem časom pa je izza smrekovih vrhov posijalo tudi sonce in vsi, ki smo imeli fotoaparate, smo planili na najugodnejše položaje in smo slikali vse, kar smo videli. Bilo je sicer malce težko, ker je mraz kar marljivo pritislil in roke so bile vse prej kot prožne. Potem nas je pogoltni mir velike cerkve. Jutranji hlad je domoval tudi v zidovju in se od tam preselil v nas. Tako smo trepetajoči pričakali igumana

Simeona Vasiljevića, ki je dvignil roko in pokazal na velik romanski portal, ki nosi na oboku mojstrsko izdelane like zodiaka. Gorata Raška je zibelka srednjeveške Srbije. Sama Raška se ne more ponášati z velikimi umetniškimi tradicijami. Predstavlja pa prvo središče pojnejšega srbskega kraljevstva. Znano pa je, da imenujejo srednjeveško srbsko kulturo, kulturo kraljev in menihov.

Tako je nastala tudi cerkev Matere božje (Marijina cerkev) v Studenici, ki zavzema centralno mesto v celotnem arhitektonskem kompleksu samostana. Tu je še kraljeva cerkev in cerkev sv. Nikolaja. Postavljena je bila v zadnjih dveh desetletjih XII. stoletja, zunanja apsida pa je bila zgrajena pozneje. Sama cerkev predstavlja tipičen in vrhunski primer raške šole srbske srednjeveške arhitekture in na njej so dobro vidni elementi bizantinske in romanske arhitekture. To so združeni elementi bizantinskega vzhoda in romanskega zahoda, kar pa poznava valci menijo, da je to naravna posledica politične in kulturne usmeritve raške države v prvi dobi njenega obstoja.

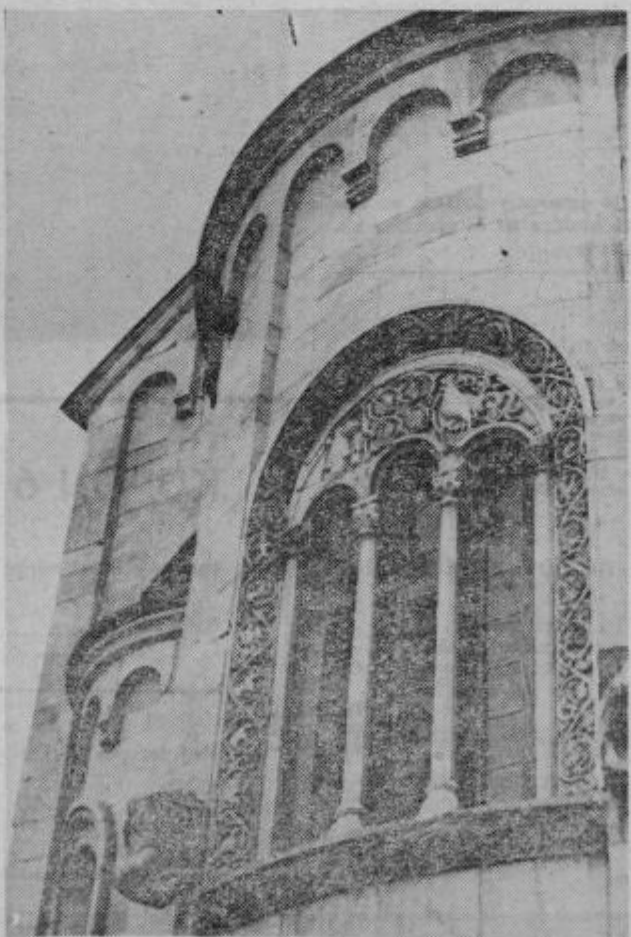
Cerkev Matere božje je enoladijska bazilika s kupolo, podaljšana na zahodni strani z narteksom (vhodna loža) v starokrščanskih bazilikah, bizantinskih in drugih cerkvah, nasledek antičnega pronaosa, je običajno pravokotnega tlorisa in leži pravokotno na smer ladje, na vzhodni strani pa s tročleno

apsido. Na severu in jugu ima vestibule (prostor med vzhodnimi vrati in notranjim delom zgradbe), ki spominja jo na počezno ladjo. V XIII. stoletju je bil temu jedru do-

dan velik zunanji narteks z dvema bočnima kapelama in zanimivim križastim obodom. V osnovi je to čista bizantinska cerkev po arhitektonskem izročilu, posebnost pa je v tem, da se vpliv romanske kaže v strukturi zidovja in skulpturni dekoraciji fasad. To pa predstavlja tudi največjo vrednost arhitekture Studenice. Sam vrhunec umetniškega dosežka je eden izmed štirih portalov. Tega nam je najprej pokazal neumorni iguman, ki nas je tudi vse skupaj povabil, da bi ostali v samostanu. Tehničnega vodjo Zdravka Ivačića pa je opozoril, da je lepu-

Simeon Vasiljević: »Svi se možete ovde zakaludžeriti...«
Foto: D. Medved

Cudovito romansko okno, primer ornamentalne arhitekture
Foto: D. Medved

škast in bo zato v življenju nesrečen.

Tako smo počasi zapuščali cerkev, kjer nas je pri vходу opozarjala na »memento moria« mogočna srebrna krsta, ki jo je samostanu podarila Persida, mati kralja Petra I. Freske so spregovorile svoje, čeprav se po svoji umetniški vrednosti ne morejo kosati s tistimi, ki so v Prizrenu v cerkvi Matere božje Ljeviške ali pa s tistim v samostanu Manasija. Toda pri vseh brez razlike se pozna, da je to mimo šel Turak in da je njegova pot bila polna sovraštva in uničevanja, saj so se v večini primerov takrat cerkve spreminile v konjušnice ali pa v skladišča s smodnikom. Tako so tudi v Studenici uničene številne freske, narejene v XII. stoletju, ko je dal Simeon Nemanja, ustanovitelj samostana, zgraditi to cerkev. Po njegovem odhodu je skrb za samostane prevzel Stevan Nemanja, pozneje imenovan »Prvočenčanik«. Za njim je prišel Sava in se za držal v Studenici do 1215. leta, bil pa je arhimandrit. S tem postane Studenica cerkveni center Srbije. Tu je tudi Sava sestavil »Studenički tipik«, pravilnik samostanskega življenja in tako je Srbija dobila tudi svoje prvo književno delo. Ob propadu srbske države 1459. leta je Studenico doletela podobna

usoda kot vse ostale samostane. Po prvem turškem valu je bila cerkev že leta 1669 restavrirana. V XVII. stoletju je bil samostan prizadel veliki požar in požar ki je uničil mnoge stare knjige. Takrat se odpravili menihi v Rusijo, kjer so iskali pomoč za popravo svojega samostana. S temi darovi so že leta 1680 Marijino cerkev tudi popravili. V drugi polovici XVII. stoletja je v okviru tega samostana kar trinajst cerkev. Tako je v nekem smislu Studenica kakor Dečani bila ležna nekih posebnih posebnosti stil turških sultanov, ker je bil na področju, na katerem so gojili sokole turškega cesarstva in je bil samostan to oproščen davkov. Toda avstrijsko-turških spopadih koncem XVII. stoletja je bila Studenica ponovno poškodovana. V začetku XVIII. stoletja je bil samostan v zelo kritičnem položaju. Leta 1758 so ga ponovno restavrirali, a čez nekaj let je spet divjala vojna med Avstrijo in Turki. Ker so bili menihi na avstrijski strani so se morali umahniti pred Turki, ki so ponovno vse opustili. V časih prve srbske vstaje je bil samostan cel za daljša časa opustošen in so ga obnovili šele 1839. leta. Takrat so naredili tudi nove freske, a so bile slabe in jih ob restavratorkih delih 1951. leta sneli.

med stirimi očmi

ZAKAJ NE UPAM LJUBITI?

Stara sem 19 let in imam težave, katerim nisem več kos.

Imela sem težavno mladost. Oče je pil in nenaslokaril se je zgodilo, da smo morali pred njim na prosto, naj si je bilo mraz ali lepo vreme. Večkrat sem morala očeta prisiliti naj ne ubije mame (imam še dva brata, eden je starejši, drugi pa mlajši. Oče je vse to počel, ker je hodil k drugi ženski. Razmere so postale nevzdržne, zato sta se oči ločila. To je bilo pred štirimi leti in od tedaj nam je tudi bolje. Ze deset mesecev hodim s tantom, ki je tri leta starejši od mene. Pravijo, da je dober fant in tudi meni se zdi, a jaz mu ne morem zaupati, ne morem ga imeti rada, ker se boji življenja, ki ga je imela mama. To mu tudi povem, a je mirne narave in pravi, naj z odločitvijo počakam. Tudi jaz bi rada imela urejen dom in srečno življenje, a kaj, ko pomislim na očeta, se v meni vse podre. Ne vem,

ali bom lahko kdaj ljubila, ali bom lahko kdaj srečna. Najrajši bi videla, da bi me fant sam od sebe zapustil in bi živel sama, ker ne želim živeti z moškim, ker mu ne morem zaupati. Svetujte, kaj naj storim?

A. K.

Draga deklica, tvoje obširno pismo sem morda skrajšati, zato ne zameri! Meni pa je dolžina tvojega pisma prišla prav, saj si tako natančno popisala svoje težko življenje, da me je kar stisnilo. Hudo mi je postalo zaradi posledic očeta alkoholika posledic, ki se v takih oblikah pojavljajo pri otrocih.

Najprej ti najtopleje želim sreče, za katero upam, da jo ne boš zavrgla. Morda bo minilo nekaj časa, ker najboljši zdravnik je še vedno čas.

FANTEK ŠE VEDNO LULA

Moj sinko je star šest let, a še vedno lula v posteljico. Čakala sem dovolj dolgo, da bi se sam odvadil, pa ne preneha in mi še vedno dela sitnosti. To je zame velika nadloga, ker hodim v službo in mi fantka dviguje zjutraj peka ženska ter ga potem pelje na svoj dom. Že nerodno mi je pred njo, če vse druge sitnosti odštejem. Sinko pravi, da

ne ve kdaj se polula, da tega preprosto ne čuti. Jaz sem v zadregi, ker ne vem, ali bi ga prišla trdo ali pa naj poskušam drugače.

Zaskrbljena
mamica

Spoštovana mati,

lepo je, da ste se oglašili, ko ste začutili, da je s sinkom nekaj narobe. Prav lepo res ni, da vam še vedno moči posteljico, a tragično tudi ne. Za vsako bolezen se najde lek, pa se bo tudi za vašega sinka. Napisali ste premalo o tem, kako živite, ali ste sami ali ste urejena družina, ima vaš sinko še kakšnega brata ali sestrico. To namreč vpliva tudi na otroka, zato bi bilo prav, da bi o tem vedeli kaj več. Pa vseeno — obrnite se na vzgojno posvetovalnico v Celju, kjer vam bodo dali nadaljnja navodila. Včasih se takšne nevednosti porajajo iz osamljenosti, včasih od tega, da primanjkuje ljubezni, še in še bi lahko naštevali vzroke, ki imajo globlji pomen na otroško duševnost. Neurejene razmere, doma ali v šoli, so najpogostejši vzrok teh motenj, zato izberite toliko poguma in poiščite strokovnjaka — psihologa, ki bo otrokov primer raziskal in vam dal potrebna navodila.

NATAŠA

ženin vsakdan

BOUTIQUE ZA PLITEK ŽEP

Težko si je predstavljati letošnjo zimsko modno sezono brez jaken. Izgled tega kosa oblačila pa se je v primeri s preteklimi sezonami precej spremenil. Dekleta in žene so v teh oblačilih večkrat precej podobne svojim hčerkecam, saj so kroji letošnjih jaken skoraj identični otroškim oblačilcem.

Zenska jakna je to zimo obvezno zvončasto krojena. Ovratniki so majhni ali pa jih sploh ni. Zgoraj, nad ali pod prsmi, je jakna skoraj vedno prerezana, nato pa se navzdol zelo razširi. Žepi niso obvezni, rokavi pa so srednje široki. Zapečnanje je nevidno, ali pa z velikimi gumbi iste barve kot material. Na hrbtici strani je jakna dostikrat prerezana in to v isti ravni kot prsni del ter s šicem ali gubo.

Janez VERBIC

pogled v preteklost

O OBVEZNOSTIH DO PODLOŽNI- KOV: RAZDELITEV ZEMLJE

7. septembra 1848 je bilo pri nas ukinjeno podložništvo. Končalo se je obdobje fevdalizma in fevdalnih odnosov. Zemlja, ki je bila v začetku tega obdobja izključno last velikih, se je postopno delila med nižje fevdalce, ki so jo podeljevali naprej v zakup ali najem. Neposredni zemljiški gospod si je ponavadi zadržal lastništvo in je zemljo prepustil le v uživanje. V tem procesu so nastala podložna kmečka posestva.

Podložniška posest se je

delila v rustikalno (kmečko) in dominikalno (gospodsko, plemiško). Rustikalna zemljišča so bila tista, ki so bila že v času prve direktne deželne obdavčitve leta 1542 v posesti podložnikov, dominikalna zemlja pa je bila ona, ki je bila v tem letu še v rokah gosposčin in je šele kasneje prišla v posest podložnikov. Tista rustikalna in dominikalna posest, ki je bila namenjena za vinogradništvo (ponavadi le v višjih, hribovitih legah), se je na splošno imenovala gorska posest, posestniki pa gorniki.

Vsako podložniško posestvo je imelo svojo posebno tekočo številko, ki se je pri rustikalnih zemljiščih imenovala urbarialna, pri dominikalnih dominikalna, vinograde pa so označevali z gorskimi številkami. Po tej označbi je bilo mogoče točno

razlikovati kategorije zemljišč in obseg posesti posamezne gosposčine.

Tako rustikalna kot dominikalna posest se je delila na kmetije in bajtarsko zemljo. Glede na višino obdavčitve so razlikovali cele, tričetrtinske, polovične in četrtinske kmetije. Vsako zemljišče je bilo ocenjeno in šestdeset del njegove vrednosti so štel kot davek. Če je bilo torej zemljišče vredno 60 goldinarjev, je znašal davek 1 goldinar ali po takratnem imenovanju 1 funt. To je izhajalo iz tega, ker je 240 novcev (pšenigov) tehtalo točno en funt. Denar so štel s funti (goldinari), šilingi in pšenigi. Goldinar je imel 8 šilingov, šiling pa 30 pšenigov. Pri ocenitvi zemljišč so upoštevali tudi vrednost živine, s tem, da so šesti del njene vrednosti zanemarili.

Če je bilo n. pr. par volov vrednih 6 goldinarjev, so za davčno odmero vzeli le pet goldinarjev in je davek od tega znašal šestdeset del ali 20 pšenigov. Po vsem povedanem, je cela rustikalna kmetija bila tista, ki je plačevala več kot 2 funta (goldinarja) davka, kar je pomenilo, da je vrednost zemljišča in živine po ocenitvi presežala 120 funtov. Med tričetrtinske kmetije so uvrstili tiste, ki so plačevali od 1,5 do 2 funta davka, polovične od 1 do 1,5 funta, četrtinske od 0,5 do 1 funta, za bajtarje pa so štel tiste, ki so plačevali manj kot 0,5 funta davka. Pri dominikalnih posestvih so bile številke znatno višje in je cela kmetija bila tista, ki je plačevala najmanj 21,5 funta davka, kar pomeni, da je bila njena vrednost najmanj 1290 funtov ali goldinarjev.

horoskop

21. marec
20. april24. sept.
23. okt.

Potreben vam bo dober nasvet, četudi nasvete odklanjate. Zdravje ne bo najboljšje. Obstoji nevarnost, da boste pretirano izbruhnili.

Naredili boste napako, ki jo bo težko popraviti. Podjetnost vam ne bo prinesla pričakovanih koristi. Previdnost v prometu.

21. april
20. maj24. okt.
22. nov.

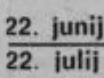
Malo več samostojnosti v odločitvah vam ne bo škodovalo. Sposobni boste za veliko akcijo. S pismom se nekoliko počakajte.

Svoje načrte ste dobro postavili in tudi okolje vam bo šlo na roko. Vaše duševno počutje bo doseglo svoj višek v nedeljo.

21. maj
21. junij23. nov.
21. dec.

Neznaten problem vam bo zagrenil življenje. Morda ne bi bilo slabo, razmišljati o svojem položaju. V ljubezni ne bo spremembe.

Marsikaj vam bo uspelo urediti brez najmanjšega napora. Sosedji vam bodo zavdali, svojega partnerja pa boste zadovoljili.

22. junij
22. julij22. dec.
20. jan.

Če boste hoteli doseči cilj, boste morali obrzdati svoja čustva. S partnerjem boste morali uskladiti različne misli.

Vseh ambicij ne boste mogli uveljaviti, zato presodite, v čem bi radi uspeli. Pogovor z vplivno osebo vam bo dobro odprl oči.

23. julij
23. avgust21. jan.
18. febr.

V prihodnjih dneh boste imeli polne roke dela in mnogo uspehov. Čakajo vas mnoga presenečenja, pa tudi neko razočaranje.

V prihodnjih dneh se izgubajte vsakršnim prepričanjem. Temeljito se posvetite sebi, službi pa bodite zelo vestni in dosledni.

24. avgust
23. sept.19. febr.
20. marec

Za vse ne bo zadostovala samo volja, treba bo tudi finančno tvegati. Srečanje z neko osebo vas bo zopet postavilo na stvarna tla.

Naložili vam bodo neprijetne odgovornosti, ki se ji ne boste mogli izmakniti. Od zavzetosti pa bo odvisen vaš bodoči položaj.

JAMA PEKEL

ŠE ODPRTA

Pri turističnem društvu v Sempetru v Savinjski dolini smo izvedeli, da je interes za ogled jame Pekel tolikšen, da so sklenili, da bo jama odprta tudi v mesecu novembru. Jama bo v mesecu novembru odprta VSAKO NEDELJO OD 13. URE DALJE.

Ne zamudite priložnosti ter si privoščite izlet v ta prečudoviti podjamski svet. Jama Pekel vas pričakuje.

UPRAVNI ORGAN OBČINE CELJE

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

1. REFERENT ZA UPRAVNO PRAVNE GRADBENE ZADEVE
— dipl. pravnik, 4 leta delovnih izkušenj
2. ANALITIK ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO
— visoka ali višja šolska izobrazba (smeri: ekonomska ali pravna fakulteta, višja šola za socialne delavce), 4 leta del. izkušenj,
3. PERSONALNI REFERENT IN REFERENT ZA ORGANIZACIJO DELA
— ustrezna višja šola, 4 leta delovnih izkušenj
4. REFERENT ZA NABORNE ZADEVE
— ustrezna višja šola, 3 leta delovnih izkušenj, rezervni starešina
5. CESTNO—PROMETNI INSEKTOR
— ustrezna višja šola, 3 leta delovnih izkušenj
6. VODJA PISARNE V DAVČNI UPRAVI
— administrativni ali ekonomski tehnik, 2 leti delovnih izkušenj
7. ADMINISTRATOR v glavni pisarni,
— administrativni ali ekonomski tehnik, 2 leti delovnih izkušenj
8. KNJIGOVODJA
— ekonomski tehnik, 2 leti delovnih izkušenj
9. REFERENT ZA ZEMLJIŠKI KATASTER — GEOMETER (dva)
— geodetski tehnik, 2 leti delovnih izkušenj
10. REFERENT ZA IZPELJAVO II
— ekonomski ali administrativni tehnik, 2 leti delovnih izkušenj
11. DELAVEC ZA DELO NA REKORDERJU,
— 2 letna administrativna šola ali nepopolna srednja šola, 1 leto delovnih izkušenj

Rok za priglasitev je 15 dni po objavi. Priglasitvi je treba priložiti spričevalo o šolski izobrazbi, življenjepis, podatke o dosedanjih zaposlitvah in o tem, katero delo je kandidat opravljal.

Upravni organ občine Celje

ZANESLJIVO ODSTRANI PRHLJAJ

KLINIČNO TESTIRAN

LOSION UPORABLJAJTE TOČNO
PO PRILOŽENEM NAVODILU

RADIO Celje

Začetek dopoldanskih oddaj ob delavnikih ob 8.10 s poročili, ob 8.20 — dopoldanska srečanja, ob 8.50 — področni zapisi. Zaključek ob 9.00 uri.

Začetek popoldanskih oddaj ob delavnikih ob 16.00 s poročili, ob 16.05 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, ob 16.40 — zabavni globus, ob 17.00 — kronika, ob 17.15 — obvestila. Zaključek ob 18.00.

Cetrtek, 9. novembra: 8.50 — Pod Konjško goro, 17.30 — aktualno v sindikatih, 17.45 — zabavni zvoki.

Petek, 10. novembra: 8.50 — Po laški občini, 17.30 — mladinska oddaja, 17.45 — mešani zbor J. Gallus iz Celovca.

Sobota, 11. novembra: 8.50 — Celjski odmevi, 17.30 — poslušate jih najraje.

Nedelja, 12. novembra: 11.00 — napoved časa in sporeda, 11.03 — pogovor s poslušalci, 11.23 — obvestila, 11.38 — zabavni globus, 11.58 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.45 — Jure Šarlan: Utrinki iz Šercerjeve brigade (nadaljevanje in konec), 12.58 — nedeljske glasbene razglednice, 13.28 — 60 minut za razvedrilo, 14.30 — zaključek oddaje.

Ponedeljek, 13. novembra: 8.50 — Križem po Kozjanskem, 17.30 — športni pregled, 17.45 — Novo pri Jugotonu.

Torek, 14. novembra: 8.50 — Po Savinjski dolini, 17.30 — torkova reportaža, 17.45 — Veseli hmeljarji pred mikrofonom.

Sreda, 15. novembra: 8.50 — Življenje ob Paki, 17.30 — Iz dela občinskih skupščin, 17.45 — Iz arhiva resne glasbe: glasbeni ro. ološči vrt.

Ljubljana

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 10. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Milan Dolinar: Zagotovitev sadik novih hmeljevih sort za obnovo v 1973, 12.40 Z domačimi ansambli, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 16.00 »Vrtljaka«, 17.10 Operni koncert, 18.15 »Signal«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s fanti treh dolin, 20.00 Prodajalna melodij, 20.30 Radijska igra — Andries Poppe: Križeva pot, 22.15 Popevke se vrstijo.

SOBOTA, 11. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Dolfe Cizelj: Načrti in možnosti za usmeritev kmetije na pravičnejšo, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo »Vrtljaka«, 17.20 Gremo v kino, 18.15 Dobimo se ob isti uri, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s ansamblom Bratov Avsenik, 20.00 Spoznavajmo svet in domovino, 22.30 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 12. NOVEMBRA: 8.00—8.00 Dobra jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Marjan Marinc: Maček Mustafa, 9.05 Srečanje v studiu 14, 10.05 Še pom-

nite, tovariši... Lado Anbrožič — Novljan: Taborišče Gubčeve brigade na Radulji, 10.25 Pesni borbe in dela, 10.45—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 13.30 Nedeljska reportaža, 13.50 Z domačimi ansambli, 14.15—16.15 Nedeljsko športno popoldne, 16.15 Humoreska tega tedna — Vido-cuove pustolovščine — VI, 17.05 Radijska igra — Andre Charnel: Nezahelent, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.30 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 13. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.20 Z velikimi zabavnimi orkestri, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Juri Mamlovič: Kako varujemo jablane pred pepelasto plesnijo, 12.40 S tujimi pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 »Vrtljaka«, 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne, 18.15 Zabavni zvoki vzhodnoevropskih dežel, 18.35 »Interne 409«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s ansamblom Dorka Skobernet, 20.00 Stereofonski operni koncert, 21.30 Tipke in godala, 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 14. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Tone Tunjšek: Kako pridelati več semen pri listnatih vrstah trav, 12.40 Z domačimi ansambli in pevci, 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Kaj vam glasba pripoveduje, 14.40 »Na poti s kitaro«, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 »Vrtljaka«, 17.10 Popoldanski koncert z Lucijanom Marijo Škerjancem, 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s fanti treh dolin, 20.00 Prodajalna melodij, 20.30 Radijska igra — Andries Poppe: Križeva pot, 22.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 15. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Nenavadni pogovori, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Ciril Remic: Kaj bi moral gozdnar posestnik vedeti o standardnih gozdnih sortimentih, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 »Vrtljaka«, 17.10 Glasbena galerija, 18.15 Glasbene vinjete, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Glasbena medigra iz studija, 22.15 S festivalov jazz.

CETRTEK, 16. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Slavko Cepin: Gospodarnost prodaje telet in pitanje mladih govedi, 12.40 Igrajo pihalne godbe, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Sestanek instrumentov, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 »Vrtljaka«, 17.10 Koncert po željah poslušalcev, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s ansamblom Jožeta Privška, 20.00 Cetrtek večer domačih pesmi in napevov, 21.40 Glasbeni nočturno.

TV spored

NEDELJA, 12. novembra
11.00 Otroška matineja: Vitez Vi-har, Vsi vlaki sveta (Lj)
11.50 Poročila (Lj)
11.55 Mestece Peyton (Lj)
12.45 TV kašipot — do 13.05 (Lj)
Nedeljsko popoldne

18.00 Poročila (Lj)
18.05 Lokis — barvni film (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 B. Shaw: O'Flaherty s vik-torijanskim križcem, kome-dija — JRT (Lj)
21.10 Stih in pesem (Zgb)
21.25 Športni pregled (JRT)
22.35 Poročila (Lj)

PONEDELJEK, 13. novembra
17.50 Gori, dolj naokoli: V spa-nju — barvna oddaja (Lj)
18.05 Risanka (Lj)
18.15 Obzorik (Lj)
18.30 Kremenčkovi — serijski barvni film (Lj)
19.00 Mladinski klub — JRT (Lj)
19.45 Risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Mala antologija jugoslovanske drame — A. Cesarec: Tonkina edina ljubezen — drama TV Zagreb (Lj)
21.30 Diagonale (Lj)
22.10 Poročila (Lj)

TOREK, 14. novembra
17.50 V. Albrecht: Mala Lupinica — II. del (Lj)
18.05 Risanka (Lj)
18.15 Obzorik (Lj)
18.30 Od zore do mraka (Lj)
19.05 Regionalna arhitektura — Slovenska kmečka hiša (Lj)
19.25 Dosežki medicine: Akupunk-tura — II. del (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 Reportaža (Lj)
20.40 Lola Montez — barvni film (Lj)
22.40 W. A. Mozart: Sonati št. 1 in št. 2 za čembalo in flavo-to (Lj)
22.45 Poročila (Lj)

SREDA, 15. novembra
17.50 Vitez vihar — serijski film (Lj)
18.15 Obzorik (Lj)
18.30 Folklorni ansambel Nagyk-a-nizse na Madžarskem (Lj)
19.05 Na sedmi stoji (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 RTV konferenca (Lj)
21.30 G. Eliott: Min na reki Floss — II. del (Lj)
22.30 Poročila (Lj)

CETRTEK, 16. novembra
17.15 Vsi vse vemo — Pionirski kviz — II. oddaja (Lj)
18.15 Obzorik (Lj)
18.30 Vsi vlaki sveta — serijski film (Lj)
19.00 Mestece Peyton (Lj)
20.30 TV dnevnik (Lj)
20.35 Cetrtekovi razgledi (Lj)
21.25 A. P. Čahor: Medved (Lj)
22.30 I. Otrni: E = MC² — balet-na oddaja (Lj)
22.35 Poročila (Lj)

PETEK, 17. novembra
17.45 Pobegli robot, glasbena pravljica (Lj)
18.15 Obzorik (Lj)
18.30 Tabornstvo — oddaja iz cikla Retracija (Lj)
18.45 Glasba za oči — Antoine: Charpentier (Lj)
19.10 Profesor Bahtazar — risan-ka (Lj)
19.20 Enotnost na dučanski način — reportaža (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.40 Celovečerni film (Lj)
Seden morij — barvna od-daja (Lj)

SOBOTA, 18. novembra
18.05 Obzorik (Lj)
18.20 V deželi klobukov — barvni film (Lj)
18.45 Gospod Piper — barvni film (Lj)
19.15 Humoriistična oddaja (Bgd)
19.45 Risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 Zakaj bi veselo ne peli — zabavno glasbena oddaja (Lj)
21.35 Zabavna barvna oddaja (Lj)
22.00 Medicinski center — serijski film (Lj)
22.50 TV kašipot (Lj)
23.10 Poročila (Lj)

POSLUŠATE JIH NAJRAJE

Spoštovani bralci, lepo pozdravljeni! Teden je naokoli in spet je tu nova POP LE-STVICA »T«, ki jo sestavljamo po podatkih, ki nam jih posredujejo Tehnomerca-torjeve prodajalne »Radio«, »Elektro« in Veleblagovnica »T«.

Ime izžrebanke:
GOLAVSEK Nada, Loke 4, TABOR
POP LESTVICA »T«

POP LESTVICA »T«:

1. ANDY WILLIAMS
2. ALFI NIPIC
3. PETER MAFFAY
4. RADE VUCKOVIC
5. THE NEW SEEKERS
6. SLAVIJA 5
7. MOUTH AND MACNEAL
8. MUNGO JERRY
9. SU KRAMER
10. PRO ARTE

BATTLE HYMN OF THE REPUBLIC
BOLFENK
ICH HAB' NUR DICH
BEZ TEBE LEPSE ŽIVIM
I'D LIKE TO TEACH THE WORLD TO SING
KLIP, Klap, Klop
HOW DO YOU DO
I DON'T WANNA GO BACK TO SCHOOL
EINE WELT FÜR UNS BEIDE
DOLINA NASEG DETINJSTVA

Ime in priimek:

Točen naslov:

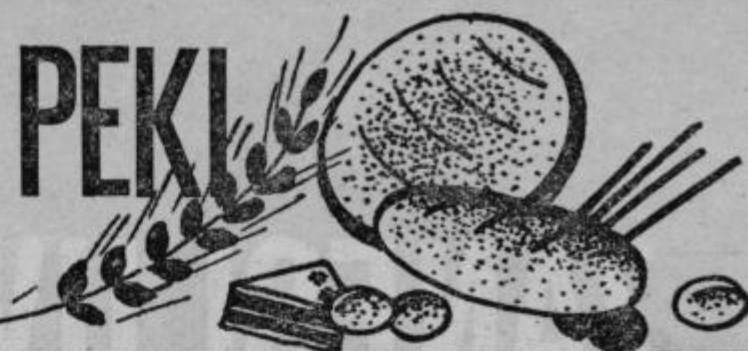
Naslov skladbe:

Plošče kupujem v: Veleblagovnici »T«, »Elektro«, »Radio«
(ustrezno obkroži)

Kupone pošljite do srede, 15. novembra do 12. ure na naslov: »NOVI TEDNIK«, Gregorčičeva ulica 5, Celje.

TEHNO-MERCATOR CELJE

NOČ MED CELJSKIMI PEKI

»Imate tople hlebčke?«
 »Sveži so, ponoči pečeni! Koliko dam?«
 »Imate tople hlebčke?«
 »Zmanjkalo je toplih, so pa sveži. Koliko?«
 »Nič!«

Ste tudi vi takole kdaj v dopoldanskih urah stali pred pultom prodajalne kruha in zahtevali tople hlebčke? Verjetno ste! Ste kdaj ob tem pomislili, da vsi ne morejo biti topli, da pa so prav sveži, rumeno in rjavo zapečeni, da so delo pekovskih rok v nočnih urah, v urah počitka.

Ste se morda kdaj ob okusnem kruhu, ki nam ga pripravljajo dan za dnem naši peki, vprašali, kako delajo, kakšni ljudje so to, s kakšnimi težavami se srečujejo in kakšno je njihovo delo? Podobna vprašanja smo si zastavili mi in se ob urah počitka napotili med celjske peke, da z njimi preživimo delovno noč...

roke v testo, privzdigne, Lojze pa z nožem zareže v mehko kipečo zmes in Janez jo prevlači na mizo. Tako ponavljata, dokler boben ni prazen. Janez spretno meče testo na tehtnico, dodaja ali odvzema, saj mora biti testa točno 112 dekagramov. V velikem loku odfrči stehano testo proti oblikovalcu Vojku, ta ga pregnete, pomoka in oblikuje štruce ter jih polaga na s platnom pregrnjene lesene podstavke. Visoko nad glavo zavihti polno desko in jo položi na prečnike, kjer bo kruh vzhajal.

»Kaj pa je tale naprava?« se pozanimam in pokažem na stroj, ki stoji ob bobnu.

»Sito, pogledjte!« Pritisne na gumb in drobna bela moka se pričinja vsipavati v veliki boben. Za žemlje pripravlja, mi je pojasnil Lojze.

»Koliko pa spečete žemelj v eni noči?«

»Pri nas ne ravno veliko, samo za naše odjemalce. Takole dva tisoč, dva tisoč dvesto jih pripravimo poleg kruha, ki pa ga spečemo 1.100 kilogramov na šiht. Imamo normo in sicer 44 kg kruha na člana ekipe. Praviloma spečemo malo več, manj pa nikoli.«

Med tem, ko pri mizi tehtalec in oblikovalec urnih rok opravljata svoje delo, pa se ob peči poti predpečnik. Nace ga kličejo. Urno polaga testo na velik lopar, popravlja obliko štruc, jim odtisne luknjice ali pa vanje trikrat zareže, če je to bel kruh in že zavihti z loparjem v odprtino velike peči. Sunek z roko in prazen lopar hitro potegne iz peči. Opazujem njegovo delo in se čudim njegovi spretnosti.

»Vidim, da pečete v dveh etažah. Koliko ga imate hkrati v peči?«

»Po 64 štruc hkrati. Kar hiteti je treba, ko je runda pečena, da jih pravočasno spravim iz peči, da se ne sežejo. Včasih ne potrebujem veliko več kot pet minut in 32 kosov je v peči, oziroma jih vzamem iz nje.«

»Kaj pa če kruh zažge?«
 »To se sicer ne zgodi, toda če bi se, ga je treba pač plačati. Cisto enostavno, tako mora biti.«

»Ej, lahko njemu, če seže

partijo, to je le 32 kil kruha, če pa ga jaz pozabim soliti, pa ga gre kar 170 kil k hudiču!« pravi mešalec Lojze, ki se na veliko ubada s testom za žemlje.

»Se vam je to že kdaj pri-merilo?«

»Dostoj v vseh šestih letih, kar sem pek, še nikoli!« mi odvrne ter odrine velik boben proti steni, kjer bo pravkar pripravljeno testo počasi vzhajalo.

»Imate kakšne posebne težave?« pobaram Lojzeta, ki je med vsemi še najbolj utegnil, da je odgovarjal na malo morje mojih vprašanj o vsem mogočem in nemogočem.

»Hudo je na primer to, da imamo pravzaprav bolj malo od življenja, saj ne moremo ne gledati televizije, nič kina. Z ženo komaj kdaj uspem, da greva kam. Kadar zvečer, ne delam, pa spim, da lahko ponoči vstanem in naslednji dan nadaljujem delo.«

»Pa plače, ste zadovoljni?«

»Ni slabo, zadovoljen sem. Midva s predpečnikom sva visokokvalificirana in dobiva tako okoli 2.200 dinarjev na mesec. O ja, kar zadovoljni smo, vsaj jaz osebno.«

Šele sredi pogovora opazim, da z Nacetovim naglasom nekaj ni v redu. Povprašam in zvem, da sta Lojze in Nace doma iz Hrvaškega Zagorja, da sta istega dne prišla k podjetju in da jima je v Ce-

lju izredno všeč. Lojze je povedal, da si ne more predstavljal, da bi lahko živel v katerem drugem kraju.

»Imate kakšno posebno željo?« sem se pred odhodom pozanimal. Kazalca na uri sta vsaj zame, vedno počasneje lezla, skupaj pa so mi lezle že tudi oči. Ne vem, ali od spanca ali od toplote. Sicer pa ni važno.

»Veste, kaj si želimo? Deleti v novi moderni pekarni, v boljših pogojih, kot jih imamo sedaj. Takrat, ko bo zgrajena bom pripeljal vsaj 100 litrov »zagorjana« in pili ga bomo, da bo veselje...«

»Velja, pridem zraven, na otvoritev namreč, saj to bo velik dan!«

Se in še smo besedovali. Fantje so neumorno opravljali svoje delo in iz peči so prihajale lepo zapečene štruce. In tako dan za dnem, noč za nočjo. Tiho se pomikajo kazalci na stenski uri, noč se umika dnevu, peki pa hitijo, da opravijo še zadnje. Tako kot so na delo prihajali, tako ga bodo zapuščali in zvečer se bodo zopet srečali. Ob bobnih, ob mizi, ob razžarjeni peči, srečali se bodo na delu, da bi zjutraj na vseh mizah bilo dovolj lepega, okusnega in dobrega kruha.

Da bi ga bilo na vseh mizah dovolj!

Tekst in slike:

BERNI STRMCNIK

»Dober večer. Poslovodjo iščem?«

»Ja, tega pa ni več tukaj, je odšel že domov, ima drugačen razpored dela. Kaj pa želite? Kruha ne prodajamo, n' ga pečemo!«

»Pravzaprav sem prišel na obisk, da spoznam vaše delo, težave in vse, kar je v zvezi s peko kruha, sem novinar.«

»O, hudiča, potem pa kar naprej. Veliko vam bomo povedali in marsikaj boste lahko videli. Kar naprej in razkomentirajte se. Oprostite, kaditi pa tukaj ne smete, le tamle pred kuriščem, tam pa lahko, mi pojasni mlad pek, ki me je sprejel med vrati.

Led je bil kmalu prebit. Nekaj »akodnevni« šal za uvod in že je stekla beseda.

Niso se pustili motiti, delo je teklo v svojem ustaljenem ritmu, jaz pa sem se komaj sproti umikal, zdaj temu, zdaj onemu, da nisem bil napoti... Pekarna Dolgo polje, ali kot jo Celjani bolje poznajo, pri Mlakarju, ni ravno sodoben objekt, vendar daje najboljši celjski kruh. Mnogi so, ki jim ni odveč pot, da se podajo na Dolgo polje po kilo odličnega kruha. Sicer pa ga je v zadnjem času moč dobiti tudi v ostalih Merxovih poslovalnicah. Posebno po tistem, domačem črnem kruhu je veliko povpraševanje in prav v tej pekarni ga mesijo in pečejo dan za dnem, noč za nočjo.

»Kaj, samo štirje ste?« sem se pozanimal.

»Da, toliko šteje ekipa. Mešalec, tehtalec, oblikovalec in predpečnik. Mi smo ena ekipa in takih je seveda več.«

»Ta teden delate ponoči, kako pa prihodnji teden?« sem pobaral mešalca Lojzeta.

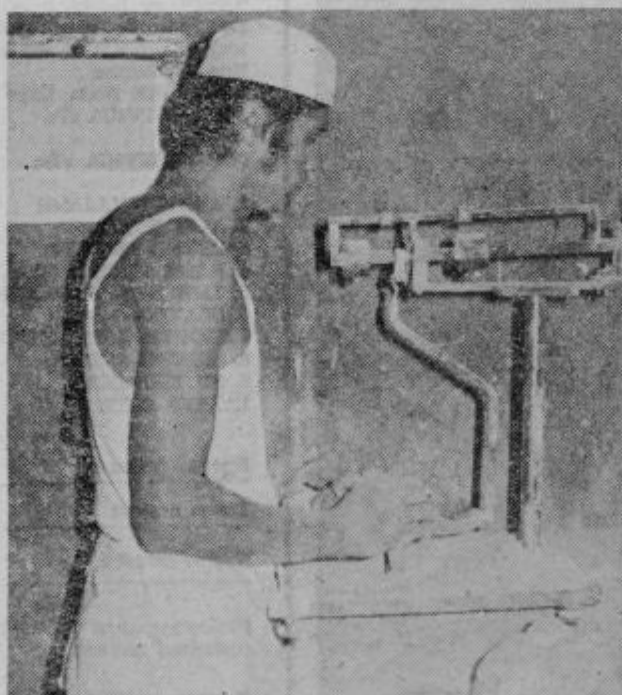
»Ja, tudi ponoči!«

»Kako, tudi ponoči?«

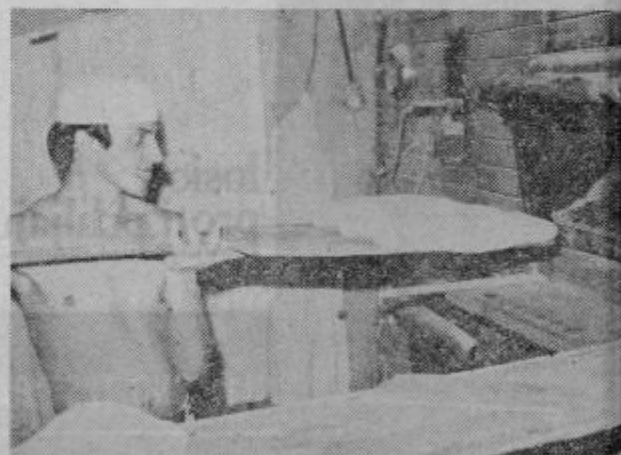
»Jaz pridem na delo že ob petih popoldne, tehtar in oblikovalec prideta ob osmih, predpečnik pa ob devetih. Tako mora biti zaradi tega, da delo potem tekoče teče. No, in tako delam do polnoči. Naslednji teden pa pridem ob polnoči in delam do jutra. Torej tudi ponoči.« Komaj mi uspe pojasniti, že pristopi k velikemu bobnu, potipa testo in pokliče Janeza. Ta krepko zarine svoje mišičaste

Mešalec LOJZE VUKMANIČ že šesto leto mesi kruh Celjanom, kar pa se Celja tiče, pravi, da ga ne bi mogel zapustiti...

Tehtalec JANEZ PETERK je iz Smarke ob Paki in marsikatero pikro mora prenesti na račun savinjskega »skopušta«...

Predpečnik NACE PODHRASKI spretno rokuje z loparjem in 32 štruc spravi v peč ali iz nje tudi v petih minutah, če je potrebno.

Oblikovalec VOJKO STAROVASNIK, pa je edini priučen v pekarni in se v delo šele uvaža.

Foto: Berni Strmcnik

DOM POHIŠTVA CELJE

**NAJVEČJI IN NAJLEPŠI
RAZSTAVNI IN PRODAJNI PROSTOR
SPREMINJA SVOJO PODOBO**

ZAKAJ? ŠE BOLJ ZADOVOLJITI POTROŠNIKE

**KAKO? NOVA, ESTETSKO FUNKCIONALNA UREDITEV NOTRANJ-
NIH PROSTOROV OMOGOČA BOLJŠI PREGLED NAD
IZDELKI**

KJE? Da ne bo pomote! Trgovina spreminja samo notranji videz. Vaš cenjeni obisk moderne trgovine mora imeti učinkovitost. V današnjem času zahteva oprema stanovanja, to je prostora, ki mora nuditi človeku največ udobja in topline, nekaj več kot pa samo funkcionalnost. V smotrnost izkoriščenega prostora nas ne sili zgolj moderna arhitektura. Vaše stanovanje mora biti tudi ogledalo določene kulture. V prostoru naj vlada razpoloženje, ki ga lahko ustvari le dom. Zato bo nova preureditev trgovine upoštevala vsa dejstva, ki so sestavni del vsega tistega, s čimer boste dosegli najvišjo stopnjo stanovanjske kulture v vašem domu.

podprtljaje: Kuhinjsko pohištvo, mize in stoli za jedilnico in kosovno pohištvo za predsobe, osem različnih tipov kuhinj, postavljenih v različne variante.

prtljaje: sodobno in stilno pohištvo za opremo dnevnih prostorov

1. nadstropje: spalnice, dnevne sobe, sedežne garniture.

2. nadstropje: bogata zaloga preprog, tapisoma, itisona, zaves, lestencev, svetilk in okrasnih blazin.

V vseh prodajnih prostorih bodo izdelki razstavljeni tako, da boste s pogledom zajeli podobo vašega bodočega stanovanjskega prostora — bodisi kuhinje, spalnice, dnevne sobe ali kakšnega drugega prostora. V sami trgovini boste lahko takoj doumeli vizijo topline, tistega resničnega udobja in lepote, ki jo daje sodobno opremljen dom.

IN ŠE: UGODNI KREDITNI POGOJI — DO 10.000 DIN POTROŠNIŠKEGA POSOJILA — DO 30 KM BREZPLAČNA DOSTAVA

Vse probleme z razporeditvijo vam bo pomagal strokovno in kvalitetno reševati arhitekt. In še več — tudi strokovna montaža na domu — vse to vam nudi DOM POHIŠTVA. Sicer pa ni daleč, stopite tja in se sami prepričajte.

poznamo zdravilna zelišča?

DIŠEČA PERLA — ESPERULA ODORATA L.

Po senčnih gozdovih, zlasti po bukovih gozdovih cveti maja in junija nizka rastlina s suličastimi listi. To je predstavnik iz družine brošvic — dišeča perla ali kot jo ljudje dobro poznajo kot prvenec ali valdmajster. Je trajnica. Iz močne, plazeče rjave korenike poganjajo do 25 cm visoka členasta, gola in gladka stebila. Na vsakem členku stebila je več vretenasto razvrščenih listov, ki so suličasti in celorobni. Drobni snežnobeli, zvezdasti cvetovi so v nepravilnih pakobulih, ki zrastejo iz zadnjega vretenca. Plod je droben orešek.

Naberimo vso rastlino brez korenin in korenin, ko rastlina začne cveteti. Odrežemo jo tik ob zemlji in pazimo, da ne populimo pri tem korenin. Sušimo je v senci na preprihu in pri tem pazimo, da ohrani svojo lepo zeleno barvo. Posušena rastlina diši zelo prijetno in je grenkega, nekoliko ogabnega okusa. Glavna učinkovina v dišeči perli je prijetno dišeč heterozid kumarin, dalje so še čreslovine, grenčice, nekaj sluzi itd.

Dišečo perlo uporabljajo kot sredstvo za pomirjanje živcev, pri migreni in nervoznosti, ker pomirja bolečine in pomaga pri nemiru in histeriji. Prisoten kumarin pospešuje izločanje seča, deluje protikužno in pospešuje potenje. Zato priporoča ljudska modrost čaj iz dišeče perle kot zdravilo k nagnjenosti k pesku in ledvičnim kamnom.

Za čaj vzamemo samo dišečo perlo, lahko pa še dodamo materine dušice, liste melise, gozdne jagode in robide po enakih delih. Šeep čajne mešanice prelijemo s skodelico vrele vode in pustimo stati nekaj časa, da se izluščijo zdravilne učinkovine, precedimo in sladkamo z žličko medu ali tuči s sladkim sadnim sokom.

Ponekod namakajo dišečo perlo v vino, da dobi prijeten, osvežujoč okus. Stari očanci pa so jo mešali s tobakom in so se nato zavijali v prijetno dišeč dim, ko so vlekli fajfo.

BORIS JAGODIČ
dipl. pharm.

CELJE
23 dečkov in 14 deklic
LASKO
1 deček in 2 deklici
SLOVENSKE KONJICE
3 dečki in 3 deklice
SMARJE PRI JELSAH
1 deček

CELJE
Poročilo se je 8 parov, od teh: MIHAEL PIRS, Zdole in ZDENKA LESJAK, Jezerce pri Dobju; MARKO MARINKOVIČ in BOGDANA BRACHEK, oba iz Zadobrave ter MILAN PANIČ in MAJDA JAKOB, oba iz Celja.

GORNJI GRAD
JANEZ UGOVSEK, 21, delavec, Gornji grad in ALOJZIJA OSOLNIK, 18, priučena šivilja, Kamnik.

LASKO
RAJKO RAVNIKAR, pivovar, Strmca in MARJANA LAPORNIK, izživalka, Kuretno.

SLOVENSKE KONJICE
ANTON ISKRAČ, 21 in ANA STEBLE, 17, oba iz Križevca; ROMAN PADEŽNIK, 22, Sp. Zreče in SLAVICA KVAS, 23, Blato; ANTON OSLAK, 22, Skomarje in DARINKA PADEŽNIK, 21, Loška gora; MILIVOJ LUKIČ, 33, Maribor in IVANKA BUKOVEC, 32, Ljubljana ter JOŽEF BUKOVSEK, 21, Kravjek in OLGA CIGLER, 23, Kraberšk.

ZALEC
JOŽEF JEVŠENAK, 22, Gutovlje in JUSTINA ES, 25, Sempeter; ŠTEFAN FRECE, 22, Liboje in MIRA PINTAR, 19, Kaseze; ALOJZ ZAGOZEN, 22, Zedovinec in LADISLAVA MIKLAVC, 20, Zabukovica;

IVAN LENKO, 24, Latkova vas in DANJELO KORUN, 24, Kapla vas; JANEZ LESKOVSEK, 24, Polzela in MARJANA JEZOVIČ, 21, Podvin; ALOJZ KALISEK, 26, Letuš in MILENA SOSTER, 22, Mali vrh ter RAFAEL POTOČNIK, 23, Mozirje in ANA PODLESNIK, 20, Krnica.

CELJE
FRANC BERGLEZ, 59, Celje; EDA HENDRIH, 79, Zalec; JULIJANA MACUH, 77, Kraberšk; AVGUST REZEN, 42, Vojnik; MILENA BOHORČ, 47, Botričnica; PETER RIHTER, 65, Parizlje; ANASTAZIJA LAZIČKI, 84, Celje; IVAN SURBEK, 67, Rogatec; FRANC KRUMP, 61, Zavrh; ALOJZIJA VREČKO, 77, Sentvid; IVANA POTEKAL, 78, Gornja vas; IVANA KAJTNA, 71, Laška vas; JAKOB GACNIK, 41, Sp. Grušovlje ter VILIM LONČAR, 61, Celje.

LASKO
ZORA PERGAR, roj. Košmri, 67, gospodinja, Radeče; MARJKA UČAKAR, 85, gospodinja, Veliko Sirje; JURIJ ROZMAN, 63, kmetovalec, Ojstro; MARTIN PODKORITNIK, 68, upokojenec, Smohor; ADOLF OJSTERSEK, 64, kmetovalec, Radoblje.

SLOVENSKE KONJICE
IVANKA KROSL, 74, Skalce in JOŽEF SELIČ, 61, Celje.

SMARJE PRI JELSAH
JULIJANA KODRIČ, roj. Gajšek, 81, Zg. Ngonje in CECILJA VEBER, roj. Smole, 78, Pijovci.

ZALEC
RUDOLF VENGUST, 69, kmet, Hramše; MARTIN DEZELAK, 72, upokojenec, Gordce pri Laškem; FRANC SUŠTAR, 61, upokojenec, Liboje ter JANEZ NAHTIGAL, 74, Sempetru.

OBRATNO GOSPODARSKO PODJETJE

V ZALOGI IMAMO VSE VRSTE FOTOAPARATOV IN FOTOMATERIALA! OBISČITE NASO PRODAJALNO NA TOMSICEVNEM TRGU 2!

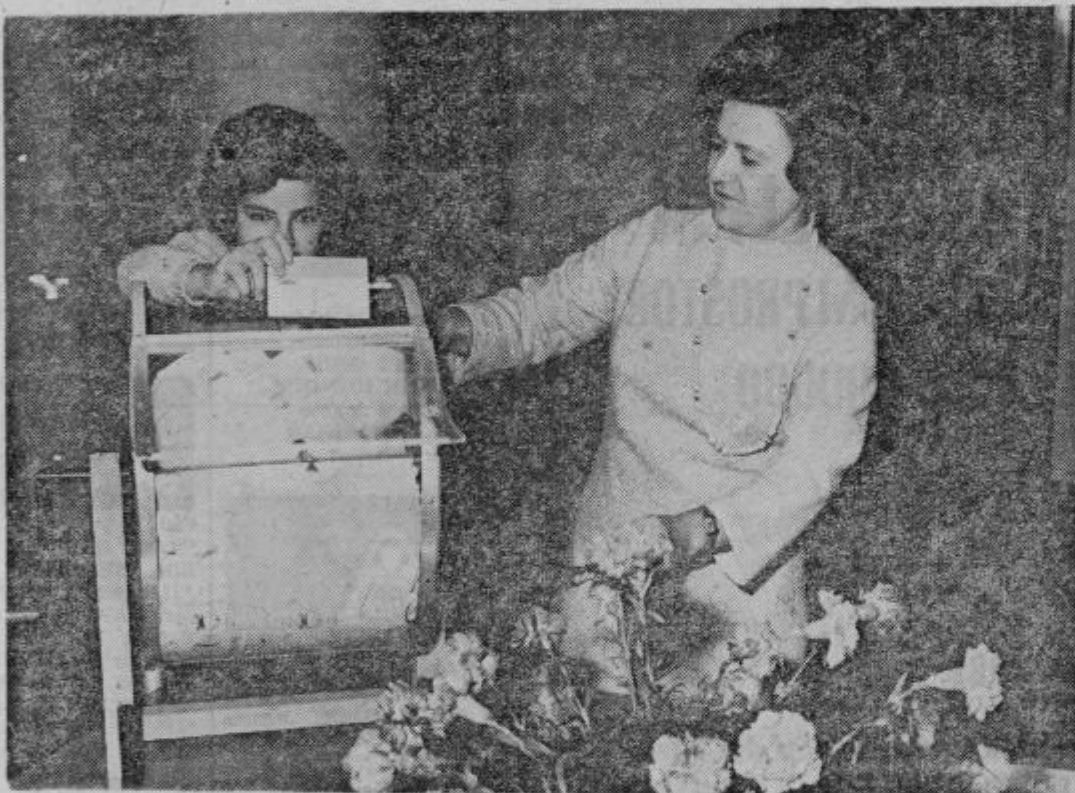
JUGOBANKA

Leto 1965 pomeni prelomnico v delovanju in poslovanju JUGOBANKA. Takrat so se namreč široko odprla vrata občanom in JUGOBANKA je prestopila meje ozkega specializiranega bančnega poslovanja v zunanji trgovini. V pičlih sedmih letih je JUGOBANKA dosegla na področju varčevanja prav lepe uspehe. Malo kasneje je začela JUGOBANKA s kreditiranjem za izgradnjo ali nakup stanovanj, toda tudi to poslovanje se lepo razvija in nepristano več. Danes je v JUGOBANKI vloženi vseh vlog 3.300 milijonov ali 330 starih milijonov. Tako je JUGOBANKA dosegla v sorazmerno kratkem času lepe uspehe, čeprav deluje na področju kjer je varčevanje že tradicija. K vsem tem uspehom pa je pripomogla tudi razširitev poslovalnice, čeprav so za zdaj samo v Ljubljani (2), Mariboru (1), Celju (1) in na Jesenicah (1).

Posebej pa poudarjamo, da je JUGOBANKA zelo uspešna pri zbiranju deviznih vlog naših zdomcev. V ta namen ima JUGOBANKA organizirana številna predstavništva v tujini, ki organizirajo informativne centre v tistih mestih, okoli katerih je največ naših zdomcev. JUGOBANKA ustvarja na ta način široko mrežo v tujini (Francija, Holandija, Avstrija, Danska, Švedska, ZDA, Kanada, Libija), ki bo omogočila našim zdomcem, da bodo svoje prihranke varno in koristno naložili ter pri tem od svoje banke dobili poleg kreditov in drugih bančnih storitev, tudi vse potrebne informacije. JUGOBANKA že ima v Nemčiji, Švici in Avstriji pogodbe z bankami, ki omogočajo zdomcem varčevanje z dvojezičnimi knjižicami, enake pogodbe pa pripravljajo tudi drugod.

JUGOBANKA je vložila tudi veliko truda pri delu na področju mladinskega varčevanja in je v sorazmerno kratkem času dosegla prav lepe uspehe ravno pri otroškem varčevanju in je bilo v tem kratkem času zbranih veliko denarnih sredstev.

Občasno pa JUGOBANKA prireja tudi nagradna žrebanja za svoje varčevalce in danes vam posredujemo izid žrebanja, ki je bilo 29. oktobra 1972 v Ljubljani.

JUGOBANKA

OBVESČA VARČEVALCE VEZANIH DINARSKIH IN DEVIZNIH HRANILNIH VLOG O IZIDU ŽREBANJA II. KOLA 2 ŽREBANJA LOTERIJE, KI JE BILA DNE 29. OKTOBRA 1972 V LJUBLJANI

V SLOVENIJI SO IZZREBANE ŠTEVILKE RACUNOV HRANILNIH VLOG PO NASLEDNJEM VRSTNEM REDU:

20.000.— DIN: 13-30-00301-9 SEDEŽ LJUBLJANA;
5.000.— DIN 20821-03 EKSPLOZITURA CELJE,
277-03 SEDEŽ LJUBLJANA; 1.000.— DIN: 13-30-
00013-5, 13-30-00085-2, 13-30-00132-3, 13-30-
00215-9, 8671-03, 11-30-00225-2, 9678-03, 11-30-
01756-6, 7444-03, 13-30-00245-0, 300.— DIN:
11-30-01786-7, 11-30-01806-4, 9204-03, 9094-03,
11-30-01539-3, 20628-03, 20463-03, 20070-03,
13-30-00528-2, 13-30-00550-1, 13-30-00540-4,
11-30-05000-2, 40006-03, 11-30-02560-2, 13-30-
02979-6, 13-30-01963-6, 13-30-01954-8, 11-30-
05002-0, 13-30-00281-2, 11-30-00552-5, 30260-
3, 000070, 11-30-00358-3, 13-30-00328-6, 11-30-
00183-3, 13-30-00262-7, 13-30-00018-0, 4292-03,
30892-03, 277-03, 13-30-00002-9, 30871-03, 13-30-
00028-7, 13-30-00156-3, 30576, 4714-03, 13-30-
00377-2, 13-30-00151-8, 4881-03, 11-30-00040-5,
8671-03, 3340-03, 13-30-00255-7, 13-30-02010-6,
11-30-00390-9, 4292-03, 13-30-00132-3, 11-30-
00519-0, 13-30-03251-8, 13-30-00095-9, 2158-03,
13-30-00013-5, 1972-3, 13-30-00392-1, 5038-03,
13-30-00004-7, 11-30-00056-6, 30873-03, 13-30-
00101-3, 6631-03, 137-03, 11-30-00358-3, 6157-03,
13-30-00038-4, 13-30-00328-6, 13-30-00389-7,
13-30-00004-7, 13-30-00002-9, 6631-03, 870-03,
13-30-00328-6, 13-30-00017-1, 13-30-00173-0,
1302-03, 13-30-00108-6, 100.— DIN: 13-30-01023-
-1, 9204-03, 9083-03, 9122-03, 11-30-01756-6,
11-30-01807-3, 11-30-01663-3, 11-30-06182-8,
8, 13-30-01528-1, 20717-03, 20821-03, 20070-03,
11-30-02028-1, 11-30-02014-8, 13-30-00536-1,
40006-03, 40010-3, 40006-03, 11-30-02513-4,
13-30-02979-6, 13-30-01977-9, 13-30-01963-6,
13-30-01954-8, 13-30-01954-8, 11-30-05000-2.

11-30-00953-8, 3-000070, 11-30-00429-4, 11-
30-00281-8, 4881-03, 13-30-03251-8, 6631-03,
30887-03, 13-30-00014-4, 870-03, 13-30-00215-9,
13-30-00132-3, 13-30-00255-7, 2158-03, 1302-03,
13-30-00095-9, 13-30-00394-9, 13-30-00010-8,
6631-03, 11-30-00519-0, 6513-03, 8335-03, 13-30-
00132-3, 13-30-00328-6, 13-30-00010-8, 2158-
03, 13-30-00231-7, 137-03, 11-30-00225-2, 13-
30-00255-7, 8671-03, 11-30-00429-4, 11-30-00465-
-630-887-03, 6513-03, 11-30-00364-4, 7030-03,
13-30-00264-5, 11-30-00225-2, 13-30-00231-7,
13-30-00264-5, 11-30-00040-5, 13-30-00357-8,
13-30-00017-1, 8671-03, 1304-03, 13-30-00186-4,
4881-03, 5864-03, 11-30-00269-6, 13-30-00270-6,
13-30-00125-3, 13-30-00004-7, 13-30-00085-2,
30873-03, 13-30-00125-3, 13-30-00270-6, 13-30-
03251-8, 137-03, 13-30-00394-9, 2856-03, 11-
30-00520-6, 8705-03, 11-30-00269-6, 13-30-00351-
-4, 1304-03, 11-30-00040-5, 13-30-00017-1,
1972-03, 8293-03, 7943-03, 13-30-00018-0, 30892-
03, 6311-03, 8335-03, 99-03, 13-30-00004-7, 5038-
-03, 13-30-00013-5, 11-30-00533-0, 11-30-00519-
-0, 3-000070, 13-30-00013-5, 2622-03, 13-30-
00130-5, 13-30-00065-8, 11-30-00390-9, 13-30-
00002-9, 3-005676, 30871-03, 13-30-00187-3,
13-30-00328-6, 13-30-00215-9, 13-30-00390-3.

JUGOBANKA CESTITA SREČNIM DOBITNIKOM
IN OBVESČA, DA LAHKO PREJMEJO DOBITKE
PO PRETEKU 7 DNI — OSEBNO PRI POSLOV-
NIH ENOTAH JUGOBANKA ALI PO POSTI,

JUGOBANKA

mali oglasi

PRODAM

ZASTAVO 750 letnik 1970 do-
bro ohranjen ugodno pro-
dam. Suster, Čopova 4.
OTROŠKI voziček, globok do-
bro ohranjen prodam. Ve-
ber, Celje — Prvomajska 10.
OTROŠKI voziček globok za
dvojčke in opremljeno zi-
belko prodam. Cerar Av-
gust, Trnovlje 35 Skofja vas.
DVA kavča, mizico, dva fote-
lja in vitrino prodam. Zi-
dan, Dečkova 50.
MOTOR za menjalnikom in re-
zervne dele za škodo MB
1000 ugodno prodam. Ogle-
d v popoldanskem času. Ce-
hovin, Store 145.
FIAT 1300 letnik 1967/68 ugo-
dno prodam. Informacije
vsak dan na naslov Terglav
Ivan, Tovarniška 14 Celje.
DKW 1000 S — rezervni deli
prodam. Zavadlal, Ljubljani-
ska 28/a-IV.

KOMBINIRAN globok in
športni otroški voziček —
moder — ugodno prodam.
Ogle od 14 — 15. ure. Za-
gar, Vojkova 17.

HISO v centru Laškega — Ki-
dričeva 1 — primerno za
obrt prodam. Ogle petek
10, 11. od 12. do 15. ure.

ZARADI nakupa kmetijskih
strojev prodam dve mlajši
kravi visoko breji, dobri
mlekarici, teža 420 — 540
kg. Klanc 27 Dobrna.

VELIKO belo magnolijo pro-
dam. Ponudbe pod »Mag-
nolija».

KOMBINIRAN otroški vozi-
ček prodam. Celje. Polule —
H. Bračiča 26.

ELEKTRICNI štedilnik z uro
— še z garancijo zelo ugo-
dno prodam. Debeljak, Ul.
bratov Vošnjakov stolp. III.

BETONSKE zidake 40x30x20
(cca 40 kom) v Sempetru
poceni prodam. Kavc, Ve-
lenjska 5 Zalec.

SKOBELENI stroj — debelin-
ski širina 50 cm, motor 5
kw ugodno prodam. Gori-
šek Karel, Dobriša vas 52
Petrovče.

GLJNO peč »Poteza« primerno
za delavnico ali stanovanje
prodam. Cena 600,00 din.
Krivec Ivan, Mariborska 103
Celje.

FIAT 750 ugodno prodam.
Ogle dopoldan in popol-
dan. Termoplastika Breg 56.

KUPIM

BETONSKI mešalec kupim.
Lah Stefan, Trnovlje 70
Skofja vas.

SOBO v centru Celja kupim.
Ponudbe pod »Gotovina».

ENO ali dvodružinsko hišo v
okolici Celja kupim. Ponud-
be (s sliko, ki se na zahte-
vo vrne) pošljite na naslov:
Es, Josef 7306 Denksendorf,
Körschtalstr. 1 Deutsch-
land.

STANOVANJE

Na stanovanje sprejemem ma-
nega fanta, Celje, Trnovlje
20.

ZAROCENCA iščeta sobo
v Celju. Ponudbe pod
»Mirna».

DVOSOBNO stanovanje
centralno in enosobnega
menjam za trosobnega
centralno. Telefon 235-7.

MLADA zaročenca iščeta sobo
v okolici Celja. Ponud-
be pod »Zelo nujno 15342».

NUJNO iščem stanovanje
s sobo in kuhinjo za do-
bri dve leti — po možnosti po-
seben vhod, Lah Janko, Bu-
bno 5 Celje.

V OPREMLJENO sobo spre-
mem fanta in dekleta. Me-
nik, Začet 80 pri Ljubec.

ZAPOSLOITEV

DOBER zaslužek nudim ose-
bi, ki bo čistila dve ur
dnevno v Bifeju. Vprašati
Bifej »Park« Celje, Ma-
istrova 2.

TAKOJSNJO in stalno zapa-
slitev nudim natakari-
Vprašati v Bife »Park« Cel-
je, Maistrova 2.

IŠČEM žensko ali mlajšo
upokojenko za par dni v
dasko. Ostalo po dogov-
ru. Ponudbe pod »Savin-
ska dolina».

IŠČEM upokojenko za var-
stvo dveh otrok. Za pro-
ustlugo dajem opremljeno
sobo s centralno kurjavo in
delno nadomestilo po dog-
voru. Martin Oslak, Gri-
nova 1 Celje.

RAZNO

INSTRUIRAM angleščino in
gimnazijo in osnovno šolo.
Ponudbe pod »Angleščina».

VDOVA stara 53 let z lepimi
posestvom želi spoznati
mladega poštenega upok-
jenca od 53 do 60 let. Po-
nudbe pod »Gospodinja».

OPOZORILO. Opozorjam, da
nisem plačnica dolgov mo-
jega moža Zlatka Lešnik.
Petrovč, Zinka Lešnik, Pe-
trovč.

KVALIFICIRANA šivilja
Vojnika naj dvigne ponudbo
v oglašnem oddelku.

INSTRUIRAM matematiko in
vse razrede osnovne šole
kakor tudi gradbeno me-
niko za drugi letnik gra-
bene tehniške šole. Ponud-
be na telefon 215-73 vsa
dopolndne od 9 — 10. ure.

ZIDARSKA dela notranja
dela ob morju sprejme
dar s skupino. Ponudbe
pod »Hitro in poceni».

Razpisna komisija delavskega sveta

TRGOVSKEGA PODJETJA
NA DEBELO IN DROBNO

»TKANINA« — CELJE

ponovno razpisuje
po določilih statuta podjetja delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidati za razpisano delovno mesto morajo iz-
polnjevati naslednje pogoje:

— imeti mora visokošolsko izobrazbo ekonomske
smeri in 5 let dela na vodstvenih delovnih mestih,
ali
— imeti mora višješolsko izobrazbo ekonomske
smeri in 10 let prakse, od tega 5 let na vodstvenih
delovnih mestih.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o
strokovnosti v 15 dneh po objavi razpisa na naslov
podjetja z oznako »za razpisa».

Interesenti dobijo podrobnejše informacije pri raz-
pisni komisiji podjetja.

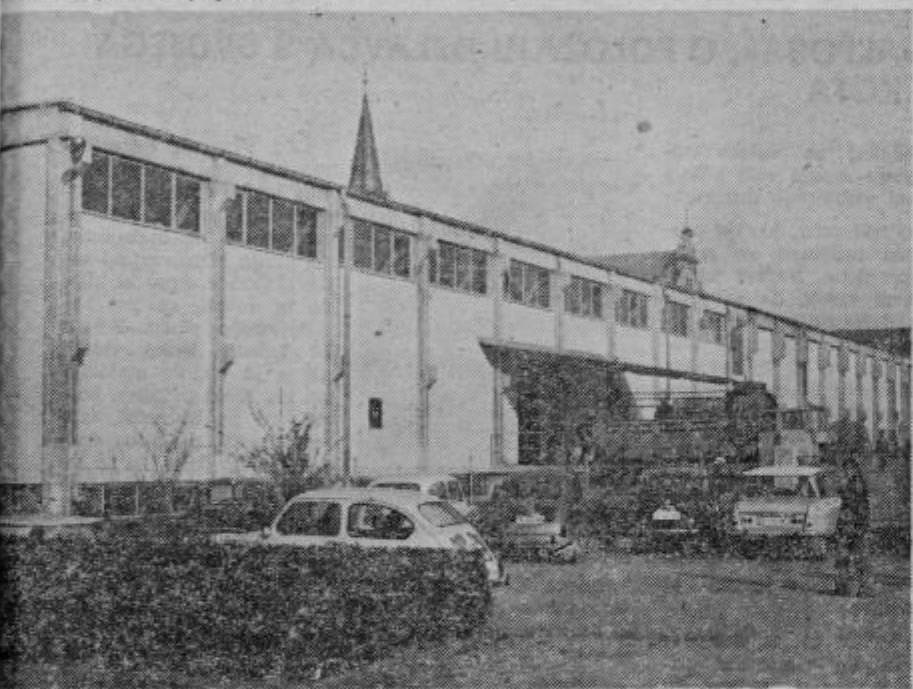
Preusmeritev proizvodnje v JUTEKSU

V JASNO PERSPEKTIVO

Juteks v Žalcu sodi med tiste delovne organizacije, katerim značaj njihove proizvodnje ne zagotavlja prosperitete v bodoče. V industriji jutinih proizvodov nastopa vrsta težav, ki so izven meja vpliva kolektiva, stvarjajo pa pogoje, ki so sorazmerno zelo težki.

Jutine proizvode v razvitih deželah vse bolj izpodrivajo razni substituti, proizvodi iz papirja, plastike in drugih surovin, kar pa otežkoča plasma njihove proizvodnje.

Da bi si kolektiv zagotovil napredek tudi v bodoče, so pripravili ustrezen program preusmeritve proizvodnje, ki bo kolektivu zagotovil pomembne rezultate tudi v bodoče. Jugobanka je že dala garancijo za najem tujega kredita, tako da je pričakovati, da bo nova proizvodnja toplih podov stekla na konec prihodnjega leta.

Nova proizvodna hala žalskega JUTEKSA, v kateri bo že koncem prihodnjega leta stekla nova proizvodnja toplih podov.

Poleg že omenjenih težav se v proizvodnji jutinih izdelkov pojavljajo tudi še drugi. V Jugoslaviji imamo skupne kapacitete za proizvodnjo 24.000 ton letno raznih jutinih izdelkov, medtem ko naše tržišče pripravljenost prejeto le nekaj malega več kot 7.000 ton proizvodov. To podjetja, da se močno usmerjajo v izvoz, Juteks iz Žalca na primer izvažajo kar 80 odstotkov svoje proizvodnje. Pri izvozu pa se pojavljajo mnoge težave. Industrijsko razvite dežele so zaščitile domačo industrijo z visokimi carinskimi stopnjami, poleg tega pa se vedno močnejše usmerjajo na koriščenje tujih proizvodov, kar plačevanje jutinih izdelkov seveda otežkoča.

Toliksna usmeritev Juteksa v izvoz pa je po drugi strani ogrožena tudi z dejstvom, da kolektiv v celoti odvisen od uvoza surovin, za kar pa si mora ustvarjati potrebna sredstva. Med najpomembnejše probleme v Juteksu pa je prav gotovo štet dejstvo, da je proizvodnja sorazmerno nizko rentabilna, da je spričo tega tudi akumulacijska relativno zelo nizka, kar je kolektiv odločil tudi na preusmeritev.

Iz vsega povedanega pa ni dvoma, da ne izhaja zaključek, da bi bilo podjetje v težavnem položaju, vendar je predvidevamo, da je med njimi čestokrat največ ljudi z relativno nizkimi osebnimi dohodki.

izvodnja omogoča tolikšno akumulacijo, da bo podjetje zmoglo svojo udeležbo ter kasnejše odplačevanje najetih kreditov z jutino proizvodnjo ustvarjenimi devizami. Ker pa gre torej za preventiven sanacijski ukrep, je razumljivo, da v podjetju računajo na določena sredstva tudi iz občinskega in republiškega rezervnega sklada. Pričakovana so upravičena!

PROIZVODNJA TOPLIH PODOV

Ker podjetje proizvodno halo že ima, gre v tem primeru le še za nabavo ustreznih strojev, zato realno pričakujejo, da bo proizvodnja toplih podov koncem prihodnjega leta že stekla. Z aktiviranjem teh novih kapacitet se bo bruto realizacija v podjetju več kot podvojila. Ko bo proizvodnja toplih podov stekla v vseh treh izmenah, uvažali jih bodo postopno, računajo, da bodo letno proizvedli preko 3.600 kvadratnih metrov toplih podov. Poudariti velja, da bodo izdelki, ki se koristno uporabljajo za oblaganje tal v kuhinjah, hodnikih, otroških sobah in drugod sorazmerno ceneni in zaradi tega dostopni vsem tistim, ki ne prinašajo domov ravno debelih kuvert. To je vsekakor izredno pomembno, še zlasti pri današnji strukturi individualnih graditeljev hiš, saj vemo, da je med njimi čestokrat največ ljudi z relativno nizkimi osebnimi dohodki.

Uvedba nove proizvodnje pa odpira kolektivu poleg trdnih perspektiv tudi druge

možnosti. Tako računajo, da bi lahko že v letu 1975 toliko skrčili obseg proizvodnje jutinih izdelkov, da bodo v celoti odpravili tretjo izmeno, to je nočno delo, kar bodo še zlasti pozdravile vse v podjetju zaposlene ženske. Poleg tega bo nova proizvodnja omogočila dodatno zaposlitev okoli 80 novih delavcev, s čimer se bo število zaposlenih povzpelo na 500. Kakšna bo rentabilnost nove proizvodnje, pa je med drugim razvidno tudi iz primerjave, da se bo kolektiv povečal le za slabo petino, celotni brutto promet pa se bo več kot podvojil!

Kljub temu, da Juteks ne bo edini proizvajalec tovrstnih toplih podov v Jugoslaviji, se za plasma izdelkov ni treba bati. Dokler uvoz ni bil omejen, smo v Jugoslaviji letno uvozili preko 4 milijone kvadratnih metrov toplih podov. Sedaj pa, odkar so uvedene uvozne restrikcije, pa je povpraševanje po tovrstnih proizvodih izredno veliko.

Z novo proizvodnjo pa se Juteksu odpirajo tudi možnosti nadaljnje bodoče orientacije bodisi v ostale vrste toplih podov, eventualno pa tudi v plastiko, kar bi omogočilo med drugim tudi ustrezno integracijsko povezavo s sorodnimi podjetji.

Skratka, Juteks stopa na novo pot, na pot, ki mu bo zagotovila trdno perspektivo in kar je pri tem najpomembnejše, na to pot stopa pravočasno. V svojih preventivnih prizadevanjih zaradi tega kolektiv nikakor ne sme ostati osamljen!

Razprodaja volne

ZA ROČNO IN STROJNO PLETENJE

VELEBLAGOVNICA
TKOMIN
CELJE

VZEMITE NAJBOLJŠE

PROTEST

Nekaj tisoč članov celjskih delovnih kolektivov, predvsem z gabskega območja ter dijakov in učiteljev srednje tehniške šole, se je v ponedeljek opoldne zbralo na velikem zborovanju, s katerim so se pridružili številnim protestom naših delovnih ljudi in zdaj že tudi napredne svetovne javnosti proti nacionalističnim izgredom nad slovenskim življenjem na Koroškem onstran meje. Na zboru je najprej govoril delavec cinkarne Franc Grabar (na fotografiji), za njim pa se predsednik občinske konference SZDL, Jurko Zevart. Z zbora so poslali tudi protestno pismo avstrijskemu konzulatu v Ljubljani, v katerem najostreje protestirajo proti nacističnim in šovinističnim akcijam na avstrijskem Koroškem. »Delovni ljudje in občani Celja pričajo, da bodo napredne sile Avstrije, še posebej Slovenci na Koroškem, povzeli svoj glas proti fašističnemu divjanju na Koroškem in da se bodo zavzeli za pravice Slovencev na Koroškem tako kot so se zavzeli za pravice Avstrijcev na južnem Tirolskem,« so med drugim napisali v pismu.

Srečanja z delavci

V VSAKI GLAVI JE KAKŠNA MISEL

JOŽE ZUPANC, MLAD KVALIFICIRAN DELAVEC IZ »ALPOSA«, O POLOŽAJU DELAVCA S SVOJEGA ZORNEGA KOTA

Jože Zupanc je mlad fant, za kakršne tako radi pravimo, da so še »zeleni«, neizkušeni, zaletavi, nerazsodni itd. Morali bi biti bolj previdni pri takšnih naglih ocenah počez in po dolgem. Jože Zupanc je s petnajstimi leti odrasel šolskim klopem, šel v uk za ključavničarja, pet let je, odkar se je izučil, vmes pa odslužil vojake in pokukal za pol leta tudi na tuje. Sodi v vrste tistih delavcev, ki na politiko gledajo z njene praktične plati, ki ne izstopajo kot aktivisti, niso pa tudi gluhi za dogajanja, odnose med ljudmi. Jože ni član ZK. Je član mladinske organizacije. Tudi član samoupravnih organov še ni bil. Je pa delavec tudi po socialnem izvoru, saj je bil njegov oče livar v Štorah.

Razgovor sprva ni gladko stekel. Jože Zupanc je bil mnenja, da nisem izbral pravega sogovornika, da bi bil kakšen starejši delavec mnogo bolj primeren. No, polagoma sva se oba ogrela in se tudi dobro ujela.

»Jože, kaj pravite na mnenja nekaterih, ki trdijo, da delavci na splošno niso dovolj razgledani, da bi jim lahko zaupali v odločanje mnogo več, kot je bilo v praksi doslej?«

Jože se je zamislil in začel:

»Za večino delavcev, ki jih poznam, bi takšne trditve ne upal izreči. V vsaki glavi je vedno kakšna misel. Mi preprostejši delavci svoje misli vselej povežemo s seboj, v okolje, v katerem živimo. Solani ljudje pozabljajo, da vselej niso kos sledit njihovim besedam, če se ne potrudijo tudi razložiti, kaj vse mislijo.«

»Ali je res, da bi mnogi

delavci, če bi odločali o celotnem dohodku, hoteli imeti vsega izplačanega na roko, da bi ne mislili tudi na jutri?«

»O, ne rečem, da takih posameznikov ni. Res so celo takšni, ki bi najraje videli, če bi tudi zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja ne odvajali zanje, češ, kdo pa pravi, da bom zbolel? Toda takšni so vse redkejši. Njihovega mišljenja nihče ne more resno jemati.«

»Če bi na primer vas kdo vprašal, kaj bi bilo treba investirati konkretno na vašem delovnem mestu? Kaj vse bi predlagali?«

»Da bi lahko bolje delali, več naredili, bi osebno potreboval komplet orodja, varilni aparat, električni vrtalni stoj s priključki. V obratu bi moralo biti avtomatsko dvigalo za prenašanje tovorov...«

»Če bi imeli možnost odločati, bi glasovali za tak nakup in mu dali prednost pred delitvijo dobička?«

Niti malo ni okleval:

»Bil bi za nakup, ker bi bila potem moja delovna storilnost večja, presežek norme večji, pa mi dobiček kasneje tako ne bi ušel.«

»Kakšen je vaš povprečni mesečni dohodek?«

»Moja osnova znaša 155 tisočakov, S presežki lahko dosežem okoli 200 jurjev.«

»In kaj mislite o svojem dohodku?«

»Ne vem kaj si privoščiti ne morem. Zaenkrat še gre, ker sem sam. Težje shajajo tisti, ki zaslužijo enako, imajo pa družine. V resnici povedano, me je malce strah, kadar bom tudi sam na tem.«

»Zakaj po vašem mišljenju mnogi vaši kolegi sami vzdržujejo družine?«

»Prvič zato, ker je premalo možnosti za zaposlitev žena. Najbrž pa je glavni vzrok, da se večina delavcev poroči z dekletji brez strokovne izobrazbe in bi njihov zaslužek, če bi se zaposlile, ne odtehtal njihovega dela doma, na koščku zemlje, ki jo premorejo.«

»Je to, da imajo delavci, recimo v vašem kraju, večinoma tudi nekaj malega zemlje, hišo in podobno, bolj v breme kot korist?«

»Kakor se vzame! Zdi se mi, da bi bilo naše podjetje hitro v skripeh, če bi za vse zaposlene moralo zgraditi stanovanja, poskrbeti za varstvo otrok. Morda bo nekoč tudi to mogoče. Danes pa gotovo ni.«

»Pravite, da ste bili v tujini. Kje ste bili in kaj bi o tem vedeli povedati?«

»Bil sem pol leta v Nemčiji. Najprej moram reči, da od začetka pa do konca »sihtal« vse dela. Tudi brez nadzorstva. Res je, da so delavci za delo veliko bolj opremljeni in da je delo dobro pripravljeno. Tovarna, kjer sem delal, ni bila večja od naše, pa se je lastnik, če je bilo potrebno, oprijel tudi metle, tudi nakladanja

kamiona. Če je tam mojster komu očital, da dela površno, mu je tudi dokazal.«

»Mislite, da tega pri nas ni mogoče doseči?«

»Hja. Veste, tam vas je nenehoma strah, da vas lahko postavijo na cesto. Pri nas je sem pa tja kdo, ki se mu s težavo posreči, da na pet let enkrat hitreje stopi. Predvsem pa ni bilo treba delo bolje organizirati in pa seveda bolj nagajevati pridnost, sposobnost. Prepričan sem, da bi se delavec stalno trudil, ko bi spoznal, da je dobil na dlan toliko več, kolikor je več ustvaril. Če pa bi recimo namesto tega začeli dvigovati norme, bo delavce veselje minilo.«

»Ste tudi vi mnenja, kdaj včasih slišimo, češ, vsi imamo enake želodce!«

»Ne. Vem, da ne moremo imeti vsi enakih plač. Res pa je, da imajo mnogi veliko preveč. Delavci se zvečine ne hudujemo, da imajo strokovnjaki večje dohodke. Prav bi bilo, če bi vedeli, za kaj vse sprejemajo plačo. Potem bi seveda lahko videli, ali si jo vodilni zaslužijo ali ne. Mene priganja norma. Če pa bi vedel, kdo je zadolžen, da bom nemožno lahko delal, da ne bo zastojev, da bo tisto, kar naredim, tudi prodano, potem bom zagodel na polno plačo odgovornega, če se kaj takega zgodi.«

»Kaj pravite o samoupravnih sporazumih?«

»Če bo uspelo, da med delavci iste stroke, pri enakem delu ne bo prehudih razlik, potem so sporazumi dobri. To naj velja tudi za vodilne strokovnjake. Tudi med njimi so razlike. V osnovi naj bodo na istem, če pa kdo doseže več, naj tudi dobi več, le vedeti je treba, zakaj je dobil.«

Moram na koncu povedati, da Jože Zupanc svojih izjav ni črpal samo iz izkušenj v podjetju, kjer dela. Živi med vrstniki, ki so zaposleni v različnih podjetjih. Velikokrat se z njimi pogovarja, zato so njegove izkušnje obogatene tudi z izkušnjami in mnenji drugih tovarišev.

JURE KRAŠOVEC

KOVINOTEHNA

V IDEAL!

Blagovnica veletrgovskega podjetja KOVINOTEHNE je v upravni stavbi na Mariborski cesti. Imenuje se IDEAL. Zakaj? IDEAL? Najbrž zato, ker je izbira blaga, ki ga v tej trgovini prodajajo, res IDEALNA.

Oglejmo si, recimo, oddelek s ploščami! Čudovito opremljenih albumov s ploščami operne glasbe — Traviata, Aida, Tosca, Carmen — nimajo povsod. Seveda pa bodo mnogi posegali po ploščah zabavne in narodno-zabavne glasbe. Izbire je med temi še več. Klasični jazz, festivalske melodije letošnjega leta na ploščah ali kasetah — idealna izbira za vsakega ljubitelja glasbe.

NOVI
tednik

45

NOVI TEDNIK — Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje, Laško Slovenske Konjice, Sentjur, Smarje pri Jelšah in Zalec — Uredništvo: Celje Gregorčičeva 5 poštni predaj 161; Naročnina in agiasi Trg V kongresa 10 — Glavni in odgovorni urednik Jože Voltand; Tehnični urednik Drago Medved — Redakcija: Milan Božič, Eda Goršič, Jure Krašovec, Milan Semčar, Zdenka Stopar, Milenko Strašek, Berni Strmčnik — Izdaja vsak petrtednik — Izdaja ga ČGP »Delo« — Tisk in glšenje ČGP »Delo« Ljubljana — Rokopisov ne vračamo — Cena posamezne številke 1 din — Celoletna naročnina 48 din, polletna 24 din. Tekoči račun 50102-601-20012. ČGP »DELO« Ljubljana — Tel.: uredništvo 223-69 in 231-05, mali oglasi in naročnine 228-00.